अमदावाद आवतां—कडी—सांतज विगेरेमां थइ हती. पृष्ठ १३७ थी १३८ मा ना स्तवनोनी रचना सरखेज गाममां थइ हती. पृष्ठ १३९ थी पृष्ठ. १४२ सुधीना पदोनी स्फुरणा साणंद तथा गोधावीमां विहार प्रसंगे थइ हती. पृष्ठ.१४३ थी पृष्ठ१६० सुधीनी गुंहळीओनी रचना अमदावादमां संवत.१९६५ ना पोश मासमां आंवलीपोळ झवेरीवाडाना उपाश्रयमां थइ हती पृष्ठ. १६१ थी पृष्ठ.१८१सुधी आत्मस्वरूप ग्रन्थ छे, तेनी रचना माणसा नगरमां संवत.१९६१नी सालमां थइ हती; तेमां बहिरात्मा, अंतरात्मा, अने परमात्मानुं वर्णन कर्युं छे, प्रत्येक आत्मानां लक्षण भिन्न भिन्न बताव्यां छे. पृष्ठ. १८२ मा थी चेतनशक्ति ग्रंथनी रचना शरु थएली छे, ते ग्रंथमां आत्मशक्तियोनो गंभीर वचनाथी महिमा दर्शाव्यो छे जेम जेम तेनो अर्थ विचारे, तेम तेम विशेष नीकळतो जाय छे, अने आत्मशक्तियोने प्राप्त करवा उत्साह वधे छे. आत्मोद्यम करवाथी अनंत कर्मनो नाश थाय छे, ते स्पष्ट आ ग्रन्थथी अनुभवमां आवशे. माणसाथी संवत १९६४ नी सालमां तारंगाजीए श्री अजितनाथनां दर्शन करवा विहार कर्यो. चैत्रवदी अमावास्याना रोज त्यां दर्शन करी एक दीवसमां आ ग्रंथ बनाव्यो छे, तेमज श्री अजितनाथनुं स्तवन पण अमावास्याए बनाव्युं छे. चेतन स्तुति श्री खेरालु गाममां बनावी छे. तेमज देलवणीनुं स्वरुप श्री खेरालुमां वैशाख मासमां बनाव्युं छे.

जैनधर्ममां अध्यात्मज्ञान अनंत छे आत्मज्ञाननुं परिपूर्ण स्वरुप तीर्थंकरोए दर्शाव्युं छे तेमना वचननो किंचित् रहस्य हृदयमां उतरवाथी द्रव्य क्षेत्र काल भाव योगे जेजे विषयोनी स्फुरणाओ उठी ते ते लखी लीधी छे छद्मस्थावस्थामां लखवामां, रचवामां तथा विचारमां सिद्धांत सूत्रोना आशयथी विपरीत जे कंइ होय ते पंडित पुरुषो सुधारशो, सज्जनो सद्गुण दृष्टिथी गुण ग्रहण करे छे, (वीतराग आज्ञा विरुद्ध जे कंइ होय ते संबंधी मिच्छामि दुक्कडं दउं) भक्तोनुं हृदय प्रतिबिंब छे (फोटोग्राफ

छे) जेवुं हृदय होय तेवुं प्रकाशे छे. गंभीरपद्योमां समजण न पडे तो सद्गुरु पासे निर्णय करवो.

भक्तनुं हृदय जेवा स्वरूपमां वर्ततुं होय छे, तेवुं ते वाणीथी देखाय छे, ज्ञानक्रियाथी मोक्ष छे परमयोग प्राप्तिनुं कारण भजन छे, आत्मारूप प्रभुनी जेटली स्तुति करीए तेटली थोडी छे, सहज योगे मानादिकना अभावे आत्मार्थे आ भजन संग्रहनी रचना थइ छे. ज्ञान, वैराग्य, नीति, शिक्षा, भक्ति आटला विषयो आ पुस्तकमां मुख्यता ए छे. वांचीने आत्महित साधवुं-शब्दब्रह्मथी पर ब्रह्मनी प्राप्ति करवी जोइए; सारांशके शब्दथी आत्मस्वरूपनी प्राप्ति करवी जोइए. आयुष्यनी खबर नथी, अल्पसमयमां आत्महित साधवानुं छे. प्रवृत्तिमार्गमांथी नीकळी निवृत्ति पद प्राप्त करवानुं छे, त्रणकालमां शुद्धात्म सेवनथी मुक्ति छे, निमित्त अने उपादान कारणथी परमात्मस्वरूप प्राप्त करवुं जोइए ते माटे जिन वाणीनुं रहस्य गमे ते शब्द रूपमां वाक्यमां होय तोपण आराधन करी सिद्ध स्थानमां जवु जोइए, चिदानंद लहेरोनी खुमारी जेणे अनुभवी छे, तेने आ रचनानुं यथार्थ स्वरुप समजाशे, माय खटपट छोडीने जे भव्य जीवो आत्माने उपादेय गणी धर्म साधना करे छे, ते परमभाव मंगलने प्राप्त करे छे, सर्वने तेम थाओ ॐ शांन्तिः

सुश्रावक मोतिजवाळा शा. मगनलाल करमचंद तथा श्री कच्छगाम नळीयावाळा शा. लद्धाभाई चांपशीए आ पुस्तक छपाववामां जे. स्हाय करी छे, धननो व्यय शुभ ज्ञान हेतुमां कर्यो छे, ते माटे तेमने धर्म लाभाशी पूर्वक धन्यवाद घटे छे, दोशी. मणिभाइ नथुभाइ बी, ए तथा शा. गीरधरलाल हकमचंदे प्रुफ सुधारवामां स्हाय करी ते माटे धर्म लाभाशीः देवामां आवे छे.

विहार मुकाम—बोरसद—कावीठा.

लि. मुनि—बुद्धिसागर. ॐ शांन्तिः शांन्तिः शांन्तिः

माघ शुक्लपक्ष पूर्णिमा. संवत १९६५.

भजनस्तवन पद संग्रह भाग त्रिजानी अनुक्रमणिका.

छे) जेवुं हृदय होय तेवुं प्रकाशे छे. गंभीरपदोमां समजण न पडे तो सद्गुरु पासे निर्णय करवो.

भक्तनुं हृदय जेवा स्वरूपमां वर्ततुं होय छे, तेवुं ते वाणीथी देखाय छे, ज्ञानक्रियाथी मोक्ष छे परमबोध प्राप्तिनुं कारण भजन छे, आत्मारूप प्रभुनी जेटली स्तुति करीए तेटली ओछी छे, सहज योगे मानादिकना अभावे आत्मार्थे आ भजन संग्रहनी रचना थइ छे. ज्ञान, वैराग्य, नीति, शिक्षा, भक्ति आटला विषयो आ पुस्तकमां मुख्यता ए छे. वांचीने आत्महित साधवुं—शब्दब्रह्मथी पर ब्रह्मनी प्राप्ति करवी जोइए; सारांशके शब्दथी आत्मस्वरूपनी प्राप्ति करवी जोइए. आयुष्यनी खबर नथी. अल्पसमयमां आत्महित साधवानुं छे. प्रवृत्तिमार्गमांथी नीकळी निवृत्ति पद प्राप्त करवानुं छे, क्षणकालमां शुद्धात्म सेवनथी मुक्ति छे, निमित्त अने उपादान कारणथी परमात्मस्वरूप प्राप्त करवुं जोइए ते माटे जिन वाणीनुं रहस्य ग्रहे ते शब्द रूपमां वाक्यमां होय तोपण आरा धन करी सिद्ध स्थानमां जवुं जोइए. चिदानंद नहेरोनी खुमारी जेने अनुभवी छे. तेने आ रचनानुं यथार्थ स्वरूप समजाशे, वाद खटपट छोडीने जे भव्य जीवो आत्माने उपादेय गणी धर्म साधना करे छे, ते परमभाव मंगलने प्राप्त करे छे, सर्वने तेम थाओ ॐ शांतिः

सुश्रावक माणसावाळा शा. मगनलाल करमचंद तथा श्री कलगाम नडीयादवाळा शा. लल्लुभाई चांपशीए आ पुस्तक छपाववामां जे सहाय करी छे. धननो व्यय शुभ ज्ञान हेतुमां कर्यो छे, ते माटे तेमने धर्म लाभाशी पूर्वक धन्यवाद घटे छे. दोशी. मणिभाइ नथुभाइ बी. ए तथा शा गीरधरलाल हकमचंदे प्रुफ सुधारवामां सहाय करी ते माटे धर्म लाभाशीः देवामां आवे छे.

विहार मुकाम—बोरसद—कावीठा.

. मुनि—बुद्धिसागर. ॐ शांन्तिः शांन्तिः शांन्तिः

माघ शुक्लपक्ष पूर्णिमा. संवत १९६५.

भजनस्तवन पद संग्रह भाग त्रिजानी अनुक्रमणिका.

ॐ शान्तिः ३

श्री भजन स्तवन पदसंग्रह भाग त्रीजानुं

शुद्धि अशुद्धि पत्रम्.

पानुं.	लीटी.	अशुद्धि.	शुद्धि.
२०	५	मोहादि.	मोहादि.
२१	१	बालकना.	बालकनो.
२९	२२	थावसे.	थावसे.
३१	२३	बाह्य.	बाह्य.
४४	११	करी.	फरी.
४८	२	कालन.	कालीन.
६१	७	आकिञ्चन.	अकिञ्चन.
९६	१०	निर्द्वेपी.	निर्द्वेषी.
१०४	९	ब्रह्मरन्ध्रमां.	ब्रह्मरन्ध्रमां.
१०५	६	परयात.	परयात.
११६	१९	सहु.	०
१४८	३	पद.	पद्.
१५६	६	वनी.	बेनी.
१६२	१९	कोन.	केणे.
१६४	२	मान.	माने.
१९८	१	कता.	फर्ता.
२०५	७	एकमक.	एकमेक.
२०६	७	बीजा.	बीजे.

अथ श्री योगनिष्ठ मुनिश्री बुद्धिसागरजी कृत.

भजन स्तवन पद संग्रह.

भाग ३ जो.

चतुर्विंशति जिन स्तवनानि (चोवीशी)

॥ १ रुषभदेव स्तवनम् ॥

राग देशाख.

परम प्रभुता तुं वर्यो, स्वामी रुषभ जिणंद;
ध्याने गुणठाणे चढी, टाळ्या कर्मना फंद. पर० ॥ १ ॥
अंतरंग परिणामथी, निज शुद्धि प्रकाशी;
क्षायिकभावे मुक्तिमां, सत्यानंद विलासी. पर० ॥ २ ॥
कर्ता कर्म करण वळी, संप्रदान स्वभावे;
अपादान अधिकरणता, शुद्ध क्षायिक भावे. पर० ॥ ३ ॥
नित्यानित्य स्वभावने, सदसत् तेम धारो;
वक्तव्यावक्तव्यने, एकानेक विचारो. पर० ॥ ४ ॥
आठ पक्ष प्रभुव्यक्तिमां, षट् गुण सामान्य;
सात नयोथी विचारतां, प्रभु व्यक्ति सुमान्य. पर० ॥ ५ ॥
स्मरण मनन एक तानमां, शुद्ध व्यक्तिमां हेतु;
तुज सरखुं मुज रुप छे, भवसागर सेतु. पर० ॥ ६ ॥
सालंबनमां तुं वडो, निरालंबन पोते;
बुद्धिसागर ध्यानथी, निजने निज गोते. पर० ॥ ७ ॥

---

२ अथ अजित जिनेश्वर स्तवन.

धीरे सिद्धाचल भेटवा-ए राग.

अजित जिनेश्वर देवनी, सेवा सुखकारी;
निश्चयने व्यवहारथी, सेवा जयकारी. अजि० ॥ १ ॥
निमित्त ने उपादानथी, सेवन उपकारी;
द्वेष खेद ने भय तजी, सेवो हितकारी. अजि० ॥ २ ॥
दुर्लभ सेवन इशनुं, पातीयाने मळवुं;
पर परिणामने त्यागीने, शुद्ध भावमां भळवुं. अजि० ॥ ३ ॥
षट्कारक जीव द्रव्यमां, परिणमतां ज्यारे;
त्यारे सेवन सत्य छे, भवपार उतारे. अजि० ॥ ४ ॥
निर्विकल्प उपयोगथी, नित्य सेवो देवा;
निज निज जातिनी सेवना, मीठा शीव मेवा. अजि० ॥ ५ ॥
परम प्रभु निज आगळे, सेवनथी होवे;
बुद्धिसागर सेवनां, निजरूपने जोवे.

---

३ अथ श्री संभवजिन स्तवन.

राग उपरनो.

संभव जिनवर जागतो, देव जगमां दीठो;
अनुभव ज्ञाने जाणतां, मन लागे मीठो. सं० ॥ १ ॥
प्रगटे क्षायिक लब्धियो, संभव जिन ध्याने;
संभव चरणनी सेवना, करतां सुख माणे. सं० ॥ २ ॥
संभव ध्याने चेतना, शुद्ध ऋद्धि प्रगटे;
वीर्योल्लासनी वृद्धियी, मोह माया विघटे. सं० ॥ ३ ॥
संभव दृष्टि जागतां, संभव जिन सरिखो;

आलंबन संभव प्रभु, अैक्यताए परखो. सं० ॥ ४ ॥
संभव संयम साधना, साची एक भक्ति;
बुद्धिसागर ध्यानमां, ज्ञान दर्शन व्यक्ति. सं० ॥ ५ ॥

---

४ अथ श्री अभिनंदन जिन स्तवन.

राग उपरनो.

अभिनंदन अरिहंतनुं, शरणुं एक साचुं;
लोकोत्तर चिन्तामणि, पामी दिल राचुं. अ० ॥ १ ॥
लोकोत्तर आनंदना, परमेश्वर भोगी;
शाता अशाता वेदनी, टळतां सुख योगी. अ० ॥ २ ॥
उज्वल ध्याननी एकता, खेंची प्रभु आणे;
पुद्गळने दूरे करी, शुद्धरुप प्रमाणे. अ० ॥ ३ ॥
पिंडस्थादिक ध्यानथी, प्रभु दर्शन आपे;
बुद्धिसागर भक्तिथी, सत्य आनंद व्यापे. अ० ॥ ४ ॥

---

५ अथ श्री सुमतिजिन स्तवन.

राग उपरनो.

सुमति चरणमां लीनता, सातनयथी खरी छे;
समकित पामी ध्यानथी, योगियोए वरी छे. सुम० ॥१॥
नैगम संग्रह जाणजो, व्यवहार विचारो;
ऋजुसूत्र वर्तमानना, परिणामने धारो० सुम० ॥२॥
अनुक्रम चरण विचारने, नयो सप्त जणावे;
शब्द अर्थ नय चरणने, अनेकांत ग्रहावे. सुम० ॥३॥
द्रव्य अने भाव भेदथी, चउ निक्षेप भेदे;

तुज चारित्रने धारतां, आठ कर्मने छेदे. सुम०
अजर अमर अरिहंत तुं, भेद भावने टाळे;
बुद्धिसागर चरणथी, शिवमंदिर म्हाले. सुम०

---

६ अथ श्री पद्मप्रभ जिन स्तवन.

राग उपरनो.

पद्मप्रभु जिनराज तुं, शुद्ध चैतन्य योगी;
क्षायिक चेतन ऋद्धिनो, प्रभु तुं वड भोगी. पद्म० ॥ १ ॥
हरिहर ब्रह्मा तुं खरो, जड भावथी न्यारो;
अष्ट ऋद्धि भोक्ता सदा, भव पार उतारो. पद्म० ॥ २ ॥
नाम रूपथी भिन्न तुं, गुण पर्याय पात्र
शुद्धरूप ओळखावता, गुरु तुं हुं छात्र पद्म० ॥ ३ ॥
मनार्थी मरजो प्रभु, शुद्ध करजो व्यक्ति;
बुद्धिसागर भावथी, प्रभुरूपनी भक्ति. पद्म० ॥ ४ ॥

---

७ अथ श्रीसुपार्श्वजिन स्तवन.

राग केदार.

श्री सुपार्श्व जिनेश्वर प्यारो, भवजलधिथी तारो रे
स्थिर उपयोग दिलमां धारो, मोह महामद हारो रे. श्री० ॥ १ ॥
मन मंदिरमां दीपक प्रगट्यो, रूप जोइ जोइ हरख्यो रे,
षट् कारकनो दिव्य तुं चरख्यो, परम प्रभुरूप परख्यो रे. श्री० ॥ २ ॥
क्षायिक गुणधारी मयकारी, शाश्वत शिव सुखकारी रे,
बुद्धिसागर चिद्घन मंगी, भव भव जिन उपकारी रे. श्री० ॥ ३ ॥

८ अथ श्रीचंद्रप्रभजिन स्तवन.

राग केदारो.

चंद्रप्रभु जिनवर जयकारी, हुं जाउं बलिहारी रे;
केवळज्ञानने केवल दर्शन, क्षायिक समकित धारी रे. चं०॥१॥
अष्ट गुणो आठ कर्मने टाळी, ध्याने प्रभु शिव वरीया रे;
भाव कर्म रागद्वेषने टाळी, भवसागर झट तरीया रे.चं०॥२॥
शुभाशुभ परिणाम हठावी, शुद्ध परिणाम धार्यो रे;
ध्यान वडे गुणठाणे चढतां, मोहमल्ल खूब हार्यो रे. चं०॥३॥
चंद्रनी ज्योति पेठे निर्मळ, चेतन ज्योति दीपे रे;
बुद्धिसागर चेतन ज्योति, सर्व ज्योतिने जीपे रे. चं० ॥४॥

---

९ अथ श्री सुविधिनाथ जिन स्तवन.

राग केदारो.

सुविधि जिनेश्वर सुविधिधारी, वरीया मुक्ति नारी रे.
पर परिणामे बंध निवारी, शुद्ध दशा घट धारी रे. सु०॥१॥
यम नियम आसन जयकारी, प्राणायाम अभ्यासे रे;
प्रत्याहार ने धारणा धारे, चेतन शक्ति प्रकाशे रे. सु० ॥२॥
ध्यान समाधि ए योगनां अंगो, पार लह्या जिन देवा रे;
बुद्धिसागर सुविधि जिनेश्वर, सेवा मीठा मेवा रे. सु०॥३॥

---

१० अथ श्री शितलजिन स्तवनम्.

राग केदारो.

शीतल जिनपति यति तति वंदित, शीतलता करनारा रे;
अज अविनाशी शुद्ध शिवंकर,प्राणथकी तुं प्यारा रे.शीत०॥१॥

उपादान शीतलता समरे, निमित्त सेवे साचुं रे;
समताथी क्षणमां छे मुक्ति, शीतल रूपमां राचुं रे. शी० ॥२॥
उपशम क्षयोपशम ने क्षायिक, भावे समता सार रे;
ज्ञानानंदी समता साधी, उतरशे भवपार रे. शी० ॥३॥
सहजानंदी शीतल चेतन, अंतर्यामि देव रे;
बुद्धिसागर शुद्ध रमणता, शीतल जिनपति सेव रे. शी० ॥४॥

---

११ अथ श्री श्रेयांसजिन स्तवनम्.

राग केदारो.

श्री श्रेयांस जिन साहिब सेवा, शाश्वत शिवसुख मेवा रे;
द्रव्यार्थिक पर्यायार्थिक नय, शुद्ध निरंजन देवा रे. श्री० ॥ १ ॥
योगी भोगी गत भय शोकी, कर्माष्टकथी भिन्न रे;
शुद्धोपयोगी स्वपरप्रकाशक, क्षायिक निजगुण लीन रे श्री० ॥२॥
अनंत गुणपर्यायनी अस्ति, समये समये अनंति रे;
पर द्रव्यादिकनी नास्तिता, समये अनंति वहंती रे. श्री० ॥३॥
अस्ति नास्तिमय शुद्ध स्वरूपी, संग्रहनयथी अनादि रे;
व्यक्तपणु शब्दादिक नयथी, सर्व जीवोमां आदि रे. श्री० ॥४॥
अग्निथी जेम अग्नि प्रगटे, शुद्ध चेतनथी शुद्ध रे;
बुद्धिसागर पुष्टालंबन, उपादान गुण बुद्ध रे.. श्री० ॥ ५ ॥

---

१२ अथ श्री वासुपूज्यस्वामी स्तवन.

राग केदारो.

वासुपूज्यनी पूजा कर्ता, पोते पूज्य ते थाय रे;
जिनवर पूजा ते निज पूजा, शुद्ध विचारे सदाय रे. वा०॥१॥

निर्विकल्प उपयोगे पूजा, भाव निक्षेपे सारी रे;
योग असंख्ये पूजा भाखी,तरतम योग विचारी रे. वा०॥२॥
सालंबन पूजाथी मोटी, निरालंबन भाखी रे;
रूपातीत पूजाथी मुक्ति, छे बहुसूत्र त्यां साखी रे. वा०॥३॥
अष्ट प्रकारी आदि पूजा, द्रव्यपूजा सुखकारी रे;
एकांतवादी पूजन मिथ्या, समजो सूत्र विचारी रे. वा० ॥४॥
नय निक्षेपे पूजा भेदो, करशे ते सुख पामे रे;
बुद्धिसागर पूज्यपणुं लही, ठरशे ध्रुवपद ठामे रे. वा० ॥५॥

---

१३ अथ श्री विमळ जिन स्तवनम्.

श्री श्रेयांसजिन अंतर्यामी-ए राग.

विमळ जिनेश्वर चेतन भावो, गावो बहु मन ध्यावो रे;
संग्रह नयथी निर्मळ चेतन, शब्दादिकथी बनावो रे. वि० ॥ १ ॥
प्रति प्रदेशे ज्ञान अनंतु, छति सामर्थ्य पर्याय रे;
क्षयोपशमथी क्षायिकभावे, लोकालोक जणाय रे. वि० ॥ २ ॥
असंख्यप्रदेशी चिद्घन राया, अनंत शक्ति विलासीरे;
आविर्भावे चेतन मुक्ति, नासे सकळ उदासीरे. वि० ॥ ३ ॥
अनंत गुणनी शुद्ध क्रियानो, समये समये भोगीरे;
बुद्धिसागर शुद्ध क्रियाथी, सिद्ध सनातन योगीरे. वि० ॥ ४ ॥

---

१४ अथ श्री अनंतनाथ जिन स्तवनम्.

राग उपरनो.

अनंत गुण पर्यायनुं भाजन, अनंत प्रभु मन ध्यावुंरे;
परपरिणमनता दूर हठावी, शुद्ध रमणता पावुंरे. अ० ॥ १ ॥

आगम युक्ति विचारे मानुं, समजो विश्वाधारने. कुं० ॥ ५ ॥
पर पुद्‌गळ करता नहि इश्वर, सिद्ध बुद्ध निर्धाररे;
स्वाभाविक निजगुणना कर्ता, इश्वर जग जयकाररे. कुं० ॥६॥
चेतन इश्वर थावे सहेजे, ध्यान करी एक रूपेरे,
बुद्धिसागर इश्वर पूजो, चिदानंद गुण भूपरे. कुं० ॥ ७ ॥

---

१८ अथ श्री अरनाथ जिन स्तवन.

धीरे सिद्धाचल भेटवा-ए राग.

श्री अरनाथजी वंदीए, शुद्ध ज्ञान प्रकाशी;
जड चेतन भेदे ज्ञानथी, टळे सकळ उदासी. श्री अ० ॥ १ ॥
संग्रहनय एकान्तथी, एक सत्ता माने;
सर्व जीवनो आतमा, एक दील पिछाणे. श्री अ० ॥ २ ॥
व्यवहारनय विशेषथी, व्यक्ति बहु देखे,
व्यक्ति विना सत्ता कदी, कांइ नजरे न पेखे. श्री अ० ॥ ३ ॥
सामान्यने विशेषनी एक द्रव्ये स्थिति;
व्यक्ति अनंता आतमा, अनेकान्तनी रीती. श्री अ० ॥ ४ ॥
माया पुद्‌गल भावथी, जुठी शास्त्रे भाखी;
चैतन्य भावे जाणजो माया अळगी दाखी. श्री अ० ॥ ५ ॥
एकान्ते मिथ्या सदा नित्यादिक भावा
बुद्धिसागर धर्म छे, स्याद्वाद स्वभावा. श्री अ० ॥ ६ ॥

---

१९. अथ श्री मल्लिजिन स्तवनम्.

हे सुखकारी आ संसार थकी जो मुजने उद्धरे ए राग.

उपयोग धरी मल्लि जिनेश्वर प्रणमी शीव सुख धारीए;
तजी बाह्य दशा शुद्ध रमणता योगे कर्म निवारीए. (टेक)

प्रभु मुज सत्ता छे तुज समी, निर्मळ व्यक्ति मुज चित्त रमी;
तें अशुद्ध परिणति तुर्त दमी. उपयोग० ॥ १ ॥
निज भाव रमणता रंगाशुं, अंतर्यामी प्रभुने गाशुं;
प्रभु व्यक्ति समा अन्तर थाशुं. उपयोग० ॥ २ ॥
चेतनता निजमां रंगाशे; प्रभु तुज मुज अंतर झट जाशे;
सहजानंदी चेतन थाशे. उगयोग० ॥ ३ ॥
प्रभु वस्तुधर्म तन्मय थावुं, मुज सत्ताधर्म प्रगट पावुं;
गुणठाणे गुण सहु निपजावुं. उपयोग० ॥ ४ ॥
प्रभुध्याने शुद्धदशा जागे, वेगे जयडंको जग वागे;
बुद्धिसागर जिनवर रागे. उपयोग० ॥ ५ ॥

---

२० अथ श्री मुनिसुव्रत जिन स्तवनम्.

श्री संभवजिन राजजीरे, ताहरुं अकळ स्वरुप जिनवर पूजो-ए राग.

मुनिसुव्रतजिन ताहरूंरे, अलख अगोचर रूप. मनमां ध्यावुं;
असंख्यप्रदेशी आतमारे, परमेश्वर जग भूप, मनमां० ॥ १ ॥
ध्यावुं ध्यावुंरे अनुभवयोगे, शुद्धध्याने ध्येयस्वस्वरूप मन०
द्रव्य क्षेत्र काल भावथीरे, चेतन व्यक्ति शुद्ध. मनमां०
परद्रव्यादिक नास्तितारे, क्षायिक केवळ बुद्ध. मन० ॥ २ ॥
सादि अनंति भंगीथीरे, पाम्या परमानन्द. मन.
प्रदेश प्रदेश प्रतिज्ञानमांरे, भासे ज्ञेय अनंत. मन० ॥ ३ ॥
परद्रव्य पर्यायानंततुंरे, एक प्रदेश करे तोल मन०
एक समयमां ज्ञानथीरे, चेतन द्रव्य अमोल. मन० ॥ ४ ॥
पर पुद्गळ दूरे करीरे, थया प्रभु कृतकृत्य. मनमां०
चेतन व्यक्ति समारवारे, तुज आलंबन सत्य. मन० ॥ ५ ॥
त्रियोगे प्रभु आदर्योरे, अनंतशक्ति नाथ. मन०

आगम युक्ति विचारे साधु, समजो विचारीगरे. कुं० ॥ ५ ॥
पर पुद्गळ करता नहि इश्वर, सिद्ध बुद्ध निर्धारेरे;
स्वाभाविक निजगुणना कर्ता, इश्वर जग जयकाररे. कुं० ॥६॥
चेतन इश्वर थावे सहेजे, ध्यान करी एक रूपेरे,
बुद्धिसागर इश्वर पूजो; चिदानंद गुण भूपेरे. कुं० ॥ ७ ॥

---

१८ अथ श्री अरनाथ जिन स्तवन.

धीरे सिद्धाचल भेटवा-ए राग.

श्री अरनाथजी वंदीए, शुद्ध ज्ञान प्रकाशी;
जड चेतन भेदे ज्ञानथी, टळे सकळ उदासी. श्री अ० ॥ १ ॥
संग्रहनय एकान्तथी, एक सत्ता माने;
सर्व जीवनो आतमा, एक दील पिछाणे. श्री अ० ॥ २ ॥
व्यवहारनय विशेषथी, व्यक्ति बहु देखे;
व्यक्ति विना सत्ता कदी, कोइ नजरे न पेखे. श्री अ० ॥ ३ ॥
सामान्यने विशेषनी, एक द्रव्ये स्थिति;
व्यक्ति अनंता आतमा, अनेकान्तनी रीती. श्री अ० ॥ ४ ॥
माया पुद्गळ भावथी, छती शास्त्रे भाखी;
चैतन्य भावे जाणजो, माया अछती दाखी. श्री अ० ॥ ५ ॥
एकान्ते मिथ्या सदा, नित्यादिक भावा;
बुद्धिसागर धर्म छे, स्याद्वाद स्वभावा. श्री अ० ॥ ६ ॥

---

१९ अथ श्री मल्लिजिन स्तवनम्.

हे सुखकारी आ संसार थकी जो मुजने उद्धरे-ए राग.

उपयोग धरी मल्लि जिनेश्वर मनमां शीव सुख धारीए;
तजी बाह्य दशा शुद्ध रमणता योगे कर्म निवारीए. (टेक)

प्रभु गुण रमता छे तुज सही, निर्मळ व्यक्ति गुण निज रमी;
में अशुद्ध परिणति तुं दमी. उपयोग० ॥ १ ॥
निज भाव रमणता रंगाउं, अंतर्यामी प्रभुने गाउं;
प्रभु व्यक्ति सदा अंतर ध्याउं. उपयोग० ॥ २ ॥
चेतनता निजपदे रंगाणे; प्रभु तुज गुण अंतर ठट जाणे:
सहजानंदी चेतन थाणे. उपयोग० ॥ ३ ॥
प्रभु वस्तुधर्म तन्मय थाउं, गुण स्याद्वाद प्रगट पाउं:
गुणठाणे गुण बहु निपजावे. उपयोग० ॥ ४ ॥
प्रभुध्याने शुद्धता जागे, तेने कर्मदळ दूर भागे;
बुद्धिसागर जिनवर रागे. उपयोग० ॥ ५ ॥

---

२० अथ श्री मुनिसुव्रत जिन स्तवन.

एकमेक तुज ध्यानथीरे, थइ झाल्युं तुज हाथ. मन० ॥ ६ ॥
अरूपी अरूपीने मळेरे, साची जीवसगाइ. मन०
बुद्धिसागर जाणीयोरे, आवी मुक्ति वधाइ. मन० ॥ ७ ॥

---

२१ अथ श्री नमिनाथ जिन स्तवनम्.

घोघर थारी मारा साहिबा कायील मन आजो-ए राग.

नमि जिनवर नमुं भावथी, मारे मोंघा मोले;
पर्यायि द्रव्य शक्तियो, एक गुणना न तोले. ॥ १ ॥
शुद्ध ध्यानमां आवीने, रंगीरंगमां रमीयो;
पातोपात मळी गयी, भिन्न भाव न गमीयो. ॥ २ ॥
द्रव्य ज्योति मळी गयी, जड भाव विछूरे;
ध्याता ध्येयना तानमां, साम्य गुणवृन्द स्फुरे. ॥ ३ ॥
अनुभव ताळी लागतां, आनंद खुमारी;
परम प्रभु आदर्शमां, जोइ जातिने मारी. ॥ ४ ॥
शुद्ध द्रव्य जेवुं ताहरुं, तेवुं मारुं दीठुं;
प्रगटाए करवा प्रभु, मन लाग्युं मीठुं. ॥ ५ ॥
ताहरुं ध्यान ते माहरुं, दोष गुणथी नाश;
शुद्ध दशाना ध्यानमां, एकमेकता भास. ॥ ६ ॥
एकमेकता योगमां, मनमंदिर आव्या;
व्याप्या आव्या नहि व्यक्तिथी, पण ध्याने व्याप्या. ॥ ७ ॥
शुद्ध प्रेमाकर्षि ध्यानथी, एकांत मळीया;
तुज सेवा अभ्यासथी, बेउ दोषो टळीया. ॥ ८ ॥
निर्विकल्प उपयोगथी, शुद्ध रूपमां महाल्युं,
बुद्धिसागर चिद्रूपमां, ज्योति ज्योतमां मह्युं. ॥ ९ ॥

---

२२ अथ श्री नेमिनाथ जिनस्तवन,

राग उपरनो.

राजुल कहे छे शामळा, केम पाछा वळीया;
मुजने मूकी नाथजी, कोनाथी हळीया. ॥ १ ॥
पशुइयां मनमां वशी, केम म्हारी न आणो;
स्त्रीने दुःखी करी प्रभु, हट फोगट ताणो. ॥ २ ॥
लग्न न करवां जो हतां, केम आंही आव्या;
पोतानी मरजी विना, केम बीजा लाव्या. ॥ ३ ॥
रुषभादिक तीर्थंकरा, गृहवासे वसीया;
तेनाथी शुं तमे ज्ञानी के, आवी दूरे खसीया. ॥ ४ ॥
शुकुन जोतां न आवडया, कहेवाता त्रिज्ञानी;
वनवानुं एम जो हतुं, वात पहेलां न जाणी. ॥ ५ ॥
जादवकुळनी रीतडी, बोल बोली न पाळे;
आरंभी पडतुं मुंके, ते शुं ? अजुवाळे. ॥ ६ ॥
काळा कामणगारडा, भीरु थइ शुं ? वळीया;
हुकमथी पशुआं दया, आण मानत वळीया. ॥ ७ ॥
विरागी जो मन हतुं, केम तोरण आव्या;
आठ भवोनी प्रीतडी, लेश मनमां न लाव्या. ॥ ८ ॥
मारी दया करी नहि जरा, केम अन्यनी करशो;
निर्दय थइने वाल्हमा, केम ठामे ठरशो. ॥ ९ ॥
विरहव्यथानी अग्निमां, वळती मुने मूकी;
काळाथी करी प्रीतडी, अरे पोते हुं चूकी. ॥ १० ॥
जगमां कोइ न कोइनुं, एम राजुल धारे;
रागीणी थइ वैरागीणी, मन एम विचारे. ॥ ११ ॥
संकेत करवा प्यारीने, प्राणपति अहिं आव्या;

हरिणद्याथी बहु दया, प्रभु मुज पर लाव्या. ॥ १२ ॥
भवनां लग्न निवारवा, जान मुक्तिनी आणी;
आंखे आंस मिलावीने, मने मुक्तिमां ताणी. ॥ १३ ॥
हुं भोळी समजी नही, साची जगमां अवळा;
नाथे नेह निभावीयो, धन्य स्वामी सबळा. ॥ १४ ॥
भोगावळीना जोरथी, दृढ वासमां फसीया;
ऋषभादिक तीर्थंकरा, ललना संग रसीया. ॥ १५ ॥
भोगावळीना अभावथी, मारो संग न कीधो;
प्रभावारी मारा स्वामिनी, मन मगनी कीधो. ॥ १६ ॥
शीने नेतावा आवीया, स्वामी उपकारी.
आठ भवोनी प्रीतडी, पुरी पाळी सारी. ॥ १७ ॥
हाथोहाथ न मेळव्यो, स्वामी गुणधामी;
स्वामीना [illegible], हुं थइ [illegible].
विज्ञानीना कारणो, कोइ भार न स्वामी ॥ १८ ॥
मानुष [illegible] गढ [illegible] पामी. ॥ १९ ॥
[illegible] पाडवा [illegible] पाडना [illegible];
[illegible] जमणाता. ॥ २० ॥
[illegible] हुं नहीं [illegible] हुं [illegible],
[illegible] हुं [illegible].
[illegible] हुं [illegible] मांनि.
[illegible] पामी न ज्ञानि.
[illegible], [illegible].
[illegible] न पुरि.
[illegible]
[illegible]

बनी वैरागण नेमिनी, पासे झट आवी;
उपकारी स्वामी कर्या, संयम लय लावी. ॥ २५ ॥
शोभा सतीनी मोटकी, जग राजुल पामी;
रहनेमिने बोधथी, थइ गुण विश्रामी. ॥ २६ ॥
एक टेकी थइ राजुले, भाव स्वामी कीधा;
अद्भूत चारित्र धारीनें, जगमां जश लीधा. ॥ २७ ॥
साची भक्ति स्वामिनी, अंतरमां उतारी;
नवरस रंगे झीलती, लहे सुख खुमारी. ॥ २८ ॥
चेतन चेतना भावथी, एक संगे मळीयां;
क्षपकश्रेणी निस्सरणीथी, शिवमंदिर भळीयां. ॥ २९ ॥
कर्म कटक संहारीनें, नेम राजुल नारी;
शिवपुरमां सुखीयां थयां, वंदु वार हजारी. ॥ ३० ॥
शुद्ध चेतन संगमां, शुद्ध चेतना रहेशे;
बुद्धिसागर भक्तिथी, शाश्वत सुख लहेशे. ॥ ३१ ॥

---

२३ अथ श्री पार्श्वजिन स्तवन.

राग उपरनो.

पार्श्व प्रभु प्रभुतामयी, मारे मोटुं शरणुं;
मेरु अवलंबी कहो, कोण झाले तरणुं. ॥ १ ॥
भाव चिंतामणी तुं प्रभु, शाश्वत सुख आपे;
चउ निक्षेपे ध्यावतां, भवनां दुःख कापे. ॥ २ ॥
[illegible] मारुं आंतरुं, एकलीनता टाळे;
[illegible] अनंति संगथी, दुःख कोइ न काळे. ॥ ३ ॥
[illegible] दशा परिणामथी, निशदिन तुज भेटुं;
[illegible] दृष्टिथी देखतां, लेश लागे न छेटुं. ॥ ४ ॥

હરિણદયાથી બહુ દયા, પ્રભુ મુજ પર લાવ્યા. ॥ ૧૨ ॥
મયનાં લગ્ન નિવારવા, જાન મુક્તિની આણી;
માંગે ઓંખ મિચ્ચારીને, મને મુક્તિમાં તાણી. ॥ ૧૩ ॥
હું ભોળી સમજી નહી, માચી જગમાં અબળા;
નાથે નેહ નિભાવીયો, ધન્ય સ્વામી સબળા. ॥ ૧૪ ॥
ભોગાવળીના જોરથી, ગૃહ વાસમાં ઠગીયા;
ઋષભાદિક તીર્થંકરા, લલના સંગ રમીયા. ॥ ૧૫ ॥
ભોગાવળીના અભાવથી, મારો સંગ ન કીધો,
બ્રહ્મચારી મારા સ્વામીની, મન નગમાં લીધો. ॥ ૧૬ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ૧૭ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ૧૮ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ૧૯ ॥
[illegible]

बनी वैरागण नेमिनी, पासे झट आवी;
उपकारी स्वामी कर्या, संयम लय लावी. ॥ २५ ॥
शोभा सतीनी मोटकी, जग राजुल पामी;
रहनेमिने बोधथी, थइ गुण विश्रामी. ॥ २६ ॥
एक टेकी थइ राजुले, भाव स्वामी कीधा;
अद्‌भूत चारित्र धारीनें, जगमां जश लीधा. ॥ २७ ॥
साची भक्ति स्वामिनी, अंतरमां उतारी;
नवरस रंगे झीलती, लहे सुख खुमारी. ॥ २८ ॥
चेतन चेतना भावथी, एक संगे मळीयां;
क्षपकश्रेणी निस्सरणीथी, शिवमंदिर भळीयां. ॥ २९ ॥
कर्म कटक संहारीने, नेम राजुल नारी;
शिवपुरमां सुखीयां थयां, वंदु वार हजारी. ॥ ३० ॥
शुद्ध चेतन संगमां, शुद्ध चेतना रहेशे;
बुद्धिसागर भक्तिथी, शाश्वत सुख लहेशे. ॥ ३१ ॥

---

२३ अथ श्री पार्श्वजिन स्तवन.

राग उपरनो.

पार्श्व प्रभु प्रभुतामयी, मारे मोटुं शरणुं;
मेरु अवलंबी कहो, कोण झाले तरणु. ॥ १ ॥
भाव चिंतामणी तुं प्रभु, शाश्वत सुख आपे;
चउ निक्षेपे ध्यावतां, भवनां दुःख कापे. ॥ २ ॥
तारुं मारुं आंतरुं, एकलीनता टाळे;
सादि अनंति संगथी, दुःख कोइ न काळे. ॥ ३ ॥
शुद्ध दशा परिणामथी, निशदिन तुज भेटुं;
शुद्ध दृष्टिथी देखतां, लेश लागे न छेटुं. ॥ ४ ॥

भाव वीर्य निजमां भळ्युं, वाग्युं जितनगारुं;
फरक्यो विजयनो वावटो, क्षायिक सुख सारुं. ॥ ९ ॥
आनंदमंगळ जीवमां, ज्ञान दिनमणि प्रगट्यो;
दर्शनचंद्र प्रकाशीयो, तव मोहज विघट्यो. ॥ १० ॥
अनंतगुण पर्यायनो, जीव भोगी सवायो;
बुद्धिसागर मंदिरे, चेतन झट आयो. ॥ ११ ॥

" कलश "

ओच्छव रंग वधामणां, प्रभु पासने नामे-ए राग.

चोवीश जिनवर भक्तिथी, गाया गुण रागे;
गाशे ध्याशे जे प्रभु, ते अन्तर जागे. ॥ १ ॥
अन्तरना उद्योतथी, होय मंगळ माळा;
मनमंदिर प्रभु आवतां, टळे मोहना चाळा. ॥ २ ॥
जिनभक्ति निज रूप छे, चेतन उपयोगी;
अनंतगुणपर्यायनो, समये होय भोगी. ॥ ३ ॥
झळहळ ज्ञाननी ज्योतिमां, जड चेतन भासे;
चेतन परमेष्टी सदा, एम ज्ञानी प्रकाशे. ॥ ४ ॥
चेतननी शुद्ध भक्तिथी, शुद्ध चेतन परखुं;
अनेकान्तनय दृष्टिथी, प्रभु गाइने हरखुं. ॥ ५ ॥
संवत ओगणीस चोसटे, पुनम दिन सारो;
अषाड शुक्ल पक्षमां, गाम माणसा धारो. ॥ ६ ॥
सोमवार चढता दिने, चोवीस जिन गाया;
अन्तरना उपयोगथी. सत्य आनंद पाया. ॥ ७ ॥
सुखसागर गुरु प्रेमथी, बुद्धिसागर गावे;
गाशे ध्यावशे जे भवी, ते शिवसुख पावे. ॥ ८ ॥

तुज मुज अंतर भागशे, संयम गुण युक्ति;
क्षेत्र भेदने टाळीने, सुरत लहिशुं मुक्ति, ॥ ५ ॥
मुक्तिमां मळशुं प्रभु, एम निश्चय धार्यो;
ध्याने रंग वधामणां, मोह भाव विसार्यो. ॥ ६ ॥
तुज संगी थइ चेतना, शुद्ध वीर्य उल्लासी ?
बुद्धिसागर जागियो, चेतन विश्वासी. ॥ ७ ॥

---

२४ अथ श्री महावीर जिनस्तवनम्

राग उपरनो.

त्रिशलानंदन वीरजी, मनमंदिर आवो;
भाव वीरना माहरी, प्रभु प्रेमे जगावो. ॥ १ ॥
भाव वीर संचारथी, प्रभु मोह न आवे;
द्रव्यवीर सहायथी, मोहनुं जोर फावे. ॥ २ ॥
व्याप्य निमित्त [illegible], भाव वीर्यना धारी
सम्यक्त्व गुण ठाणा थकी [illegible] संचारी ॥ ३ ॥
भाव वीर्य प्रगटाववा आलंबन सारुं;
क्षयोपशम आदिकथी, मन मारुं [illegible]. ॥ ४ ॥
क्षयोपशम न [illegible], क्षायिक गुण काज;
क्षायिक वीर्यना [illegible], [illegible] मन ध्यान. ॥ ५ ॥
असंख्य प्रदेशे क्षायिक, भाव वीर्य अनंत
[illegible] ध्रुवना [illegible] वीर्य [illegible]. ॥ ६ ॥
[illegible] [illegible] [illegible], ते वीर्य करान्
[illegible] ध्रुवना [illegible] ध्याने [illegible] न [illegible]. ॥ ७ ॥

भाव वीर्य निजमां भळ्युं, वार्युं जितनगारुं;
फरक्यो विजयनो वावटो, क्षायिक सुख सारुं. ॥ ९ ॥
आनंदमंगळ जीवमां, ज्ञान दिनमणि प्रगट्यो;
दर्शनचंद्र प्रकाशीयो, तव मोहज विघट्यो. ॥ १० ॥
अनंतगुण पर्यायनो, जीव भोगी सवायो;
बुद्धिसागर मंदिरे, चेतन झट आयो. ॥ ११ ॥

" कलश "

ओच्छव रंग वधामणां, प्रभु पासने नामे–ए राग.

चोवीश जिनवर भक्तिथी, गाया गुण रागे;
गाशे ध्याशे जे प्रभु, ते अन्तर जागे. ॥ १ ॥
अन्तरना उद्योतथी, होय मंगळ माळा;
मनमंदिर प्रभु आवतां, टळे मोहना चाळा. ॥ २ ॥
जिनभक्ति निज रूप छे, चेतन उपयोगी;
अनंतगुणपर्यायनो, समये होय भोगी. ॥ ३ ॥
झळहळ ज्ञाननी ज्योतिमां, जड चेतन भासे;
चेतन परमेष्ठी सदा, एम ज्ञानी प्रकाशे. ॥ ४ ॥
चेतननी शुद्ध भक्तिथी, शुद्ध चेतन परखुं;
अनेकान्तनय दृष्टिथी, प्रभु गाइने हरखुं. ॥ ५ ॥
संवत ओगणीस चोसटे, पुनम दिन सारो;
अषाड शुक्ल पक्षमां, गाम माणसा धारो. ॥ ६ ॥
सोमवार चढता दिने, चोवीस जिन गाया;
अन्तरना उपयोगथी, सत्य आनंद पाया. ॥ ७ ॥
सुखसागर गुरु प्रेमथी, बुद्धिसागर गावे;
गाशे ध्यावशे जे भवी, ते शिवसुख पावे. ॥ ८ ॥

अथ विंशति विहरमान जिनस्तवन प्रारंभ.

॥ १ ॥ श्री सीमंधर जिन स्तवन-राग उपरनो.

सीमंधर जिन स्वपमां, हुं मो रहियो रागी;
भाव कर्मने टाळवा, शुद्ध परिणति लागी. ॥ १ ॥
भाव कर्मना नाशथी, द्रव्य कर्म टळे छे;
नायक सत्यागी यथा, सैन्य पाछुं वळे छे. ॥ २ ॥
राग द्वेष भाव कर्म छे, द्रव्य कर्म ग्रहावे;
राग द्वेष टळवा थकी, द्रव्य कर्म न आवे. ॥ ३ ॥
निश्चय शुद्ध चारित्रथी, राग द्वेष टळे छे;
रांग द्वेष टळवा थकी, जिन लक्ष्मी मळे छे. ॥ ४ ॥
चेतन शुद्ध स्वभावमां, लीनता क्षण थावे;
त्यारे सहजानंदनो, अनुभव मन आवे. ॥ ५ ॥
क्षयोपशम ज्ञाने करी, प्रभु श्रेणि चढियो;
शुक्ल ध्यान महा शस्त्रथी, मोह साथे लडियो. ॥ ६ ॥
जय लक्ष्मी अंगी करी, नव रुद्धि पायो;
बुद्धिसागर ध्यानथी, प्रभु अंतर आयो. ॥ ७ ॥

अथ २ युगमंधर जिन स्तवन.

थांपरवारी वालहमा कायल मतजाओ-ए राग.

युगमंधर जिन सेवना, मुज मनमां मीठी;
स्याद्वाद दृष्टि थकी, जिन सेवा में दीठी. ॥ १ ॥
जेवुं तारुं रूप छे, सेवा पण तेवी;
योगातीतनी सेवना, योगथी केम कहेवी. ॥ २ ॥
लेश्यातीतनी सेवना, लेश्याथी न थावे;

क्रियातीतनी सेवना, केम करीने कराशे. ॥ ३ ॥
शुद्ध भक्तिथी सहु थशे, भक्तिथी प्रभु पासे;
बुद्धिसागर सेवना, शुद्ध भक्तिथी थाशे. ॥ ४ ॥

अथ ३ बाहुजिन स्तवनम्.

राग उपरनो.

बाहु जिनेश्वर बापजी, एक शरणुं तमारुं;
भाव शरण प्रभुनुं कर्युं, मन मान्युं मारुं. ॥ १ ॥
शुद्ध स्वभाव जे ताहरो, नित्य ते अनुसरवो;
परभाव दूरे त्यागीने, स्वामी दिल धरवो. ॥ २ ॥
मोहनी शिख निवारतां, शुद्ध शरणुं थाशे;
व्यक्ति भाव शुद्धात्मनो, त्यारे शिघ्र कराशे. ॥ ३ ॥
उपशम आदिभावथी, शरणुं तुज साचुं;
बुद्धिसागर भावथी, प्रभु शरणथी राचुं. ॥ ४ ॥

अथ ४ सुबाहु जिन स्तवनम्.

राग उपरनो.

स्वामी सुबाहु शोभता, क्षायिक गुणधारी;
पारिणामिक भावथी, जीवन जयकारी. स्वामी०॥१॥
औदायिक भाव निवारीयो, शुद्ध व्यक्ति समारी;
अकळ कळा जिनदेवनी, अंतरमां उतारी. स्वामी०॥२॥
ध्याने प्रभु दिल आवीने, मारुं वान वधारो;
बुद्धिसागरने प्रभु, तुं प्राणथी प्यारो. स्वामी०॥३॥

अथ ५ सुजातप्रभु स्तवनम्.

राग उपरनो.

स्वामी सुजात सोहामणा, अंतरमां उतार्या;
क्रोधादिक चार वैरियो, प्रभु देखी हार्या. स्वामी०॥ १ ॥
ज्यां प्रभु ध्याननी जागृती, मोहादि न प्रचार;
प्रभुस्मरण शुद्ध भावना, वाळे विषयविकार. स्वामी०॥ २ ॥
उपशमादिक भावना, ज्ञाने सम्यग् भासे;
बुद्धिसागर भक्तिथी, शाश्वत सुखपासे. स्वामी०॥ ३ ॥

अथ ६ स्वयंप्रभु स्तवनम्.

राग उपरनो.

स्वयं प्रभु जिन ज्ञानथी, लोकालोक प्रकाशी;
क्षायिक नव लब्धि लही, टाळी सकल उदासी. ॥ १ ॥
शक्ति अनंति आत्मनी, निर्मळ पद प्रगटी;
मोहदशा जे अनादिनी, क्षणमांहि विघटी. ॥ २ ॥
समवसरणमां बेसीने, शुद्ध तत्त्व प्रकाश्युं;
श्रद्धा समकित योगथी, भविजन मन वास्युं. ॥ ३ ॥
तुज वाणी अवलंबने, भवजलधि तरशुं;
बुद्धिसागर टेकथी, निर्मल सुख वरशुं. ॥ ४ ॥

अथ ७ ऋषभानन स्तवनम्.

सखी यमुनाके तीर ऊडे दोय पंखीयां-ए राग.

ऋषभानन जिनराज कृपालु जगधणी,
भावतिमिर हरवा प्रभु जगमां दिनमणि;

रत्नत्रयिना नाथ सेवक हाथ झालजो,
जाणी बाल तमारो ज प्रेमे पाळजो. ॥ १ ॥
लोकोत्तर तुं देव खरेखर जाणीयो,
वीतराग भगवंत हृदयमां आणीयो;
तव आज्ञामां धर्म खरेखर में लह्यो,
वस्तु धर्म स्याद्वाद खरो दिल सद्दह्यो. ॥ २ ॥
भाव धर्म चिन्तामणि पुण्ये में लह्युं,
काल अनादि मिथ्याविष झट दूर थयुं;
भाव धर्म शुद्ध चरण कृपा करि आपजो,
शाश्वत सुखमय क्षायिक पदमां थापजो. ॥ ३ ॥
गुणस्थानक निस्सरणीए प्रभुजी चढावजो,
परम प्रभुनां दर्शन सत्य करावजो;
तारक नाम धरावी शामाटे न तारता,
साचा स्वामी सेवक दोष निवारता. ॥ ४ ॥
केवल ज्ञानथी छानुं न बहु हुं शुं कहुं,
शुद्ध स्वरूप तमारुं हृदयमां हुं वहुं;
बुद्धिसागर अकळ कळा धणी तारशो.
जाणी बाळ तमारो जगत्थी उद्धारशो. ॥ ५ ॥

अथ ८ अनंतवीर्य स्तवनम्.

वंदो वीर जिनेश्वरराया-ए राग.

अनंतवीर्य जगमां जयकारी, भाव दया उपकारी रे;
तार्या जगमां नर ने नारी, जाणीने बलिहारी रे. अ० ॥ १ ॥
शुद्धाराम रंगी अनगारी, केवल ज्ञानना धारी रे;
जगहितकारी कर्म निवारी, शुद्ध रमणता सारी रे. अ० ॥ २ ॥

तव कलशाकारी मूरतनी वारी, तव मूर्ति मनहारी रे;
कनककमलनी पूनी विचारी, भव कलना दुःख हारी रे. अ० ॥३॥
पुरुषोत्तम बल तेज स्वभावे, शाश्वत वीर्य धारी रे;
बुद्धिसागर जिन संभारी, सिद्ध बुद्ध अवतारी रे. अ० ॥४॥

अथ ९. सूरप्रभ स्तवनम्.

राग केदारो.

दोष अढार रहित सूरप्रभ, अनंत ज्ञान गुणधारी रे;
ज्ञान भानु रवि अज्ञान तम, शोक दुःख निवारी रे. दो. १
राग द्वेष अविरति काम हारी, मिथ्या निद्रा हारी रे,
दानादिक अंतराय निवारी, देव भया गुणकारी रे. दो. २
देवनुं ध्यान लाग्युं शुभमां, वीतराग पद धारी रे;
बुद्धिसागर देव मळो मैं, वंदन वार हजारी रे. दो. ३

अथ १० विशाळ जिन स्तवनम्.

राग केदारो.

वंदु भावे विशाळ प्रभुजी, जेनी मीठी वाणी रे;
साकर हारी तृणमां पेठी, पीले मानव घाणी रे. वं० ॥ १ ॥
कारण पंचथी कार्यनी सिद्धि, कर्मोपशम भावीभाव रे;
काळ स्वभाव ए पंचथी जाणो, घननो कार्य मनाव रे. वं० ॥२॥
एकान्तपक्षे मिथ्यावादी, त्रणसो त्रेसठ वादी रे;
पंच कारणे कार्यनी सिद्धि, माने स्याद्वाद वादी रे. वं० ॥ ३ ॥
तुज शासन अमृतरस पीधुं, मिथ्या विष दूर कीधुं रे;
बुद्धिसागर सम्यग् ज्ञाने, परमानंद पद लीधुं रे. वं० ॥ ४ ॥

अथ ११ वज्रंधर स्तवनम्.

साहिब सांभळो रे-ए राग.

वज्रंधर प्रभु रे, वेगे मुज घर आवो;
दर्शन योगथी रे, करशुं भक्ति वधावो. ॥ १ ॥
स्वामी तुं मळे रे, भवोभव भावठ भागी;
प्रभु गुण ओळखी रे, थइयो तुज पद रागी. ॥ २ ॥
गुणथी जे हळ्यो रे, ते तो कहो केम छोडे;
सत्ता तव सखी रे, व्यक्तिथी प्रभु जोडे. ॥ ३ ॥
तन्मयता लही रे, प्रभुनी संगे रहीशुं;
बुद्धिलब्धि एम भणे रे, प्रभुगुण व्यक्तिथी लहीशुं. ॥ ४ ॥

अथ १२ चंद्राननप्रभु स्तवन.

राग उपरनो.

चंद्रानन प्रभु रे, केवळ ज्ञानना दरीया;
अनंतगुण पर्यायथी रे, समये समये भरीया. ॥ १ ॥
उत्पत्ति व्यय ध्रुवता रे, समये समये नाणी;
आपद्रव्यमां ते वही रे, तेमां रहीयो हुं नाणी. ॥ २ ॥
धन्य धन्य वीतरागना रे, शुद्धात्मरस भोगी;
मारा मन वस्या रे, साध्य निजगुण योगी. ॥ ३ ॥
कारणे तारवे रे, दीठे ज्ञानथी साहे;
बुद्धि तिम वस्यो रे, आतम तज गुण माहे. ॥ ४ ॥

अथ १३ चंद्रबाहु स्तवनम्.

तुमे बहु मैत्रिरे साहियां-ए राग.

चंद्रबाहु जिनं सांभळो, मारो करजो उद्धार;
शरणागतनेरे तारतां, याशे बहु उपकार. चंद्र० ॥ १ ॥
प्रभु तुज भक्त अनेक छे, मारे तो मन एक;
पुष्टालंबन तुं यहो, मनमां तारीरे टेक. चंद्र० ॥ २ ॥
उपकारी अरिहंतमां, तारो त्रिभुवन राज;
करुणा करीने रे तारतां, रहेशे सेवक लाज. चंद्र० ॥ ३ ॥
शुद्ध रूप तारुं खरुं, स्मरतां टाळे रे क्लेश;
बुद्धिसागर ध्यानथी, आनंद होय हंमेश. चंद्र० ॥ ४ ॥

अथ १४ भुजंगदेव स्तवनम्.

राग उपरनो.

भुजंगदेव भावे भजो, भव सघळां हरनार;
पुरुषोत्तम भगवान छो, भाव दयाना भंडार. भु० ॥ १ ॥
चोत्रीश अतिशय शोभता, वाणी गुण छे पांत्रीश;
शासनपति त्रिभुवन धणी, परमब्रह्म जगदीश. भु० ॥२॥
स्मरण मनन तारुं करुं, उपयोगे घर्यो देव;
बुद्धिसागर पारखी, तारी साची छे सेव. भु० ॥ ३ ॥

अथ १५ ईश्वर जिन स्तवनम्.

प्रथम जिनेश्वर प्रणमीये-ए राग.

अरिहंत ईश्वर मन वस्यो, स्वामी शिवपुर साथ;
तारक त्रिभुवन पति नमें मेंथ शाम्लतां,

बाळकनो झट हाथ. अ० ॥ १ ॥
जय जय जग चिंतामणि, जग गुरु ज्ञानावतार;
तुज सरखा स्वामी मुज मस्तक गाजता,
शो छे कर्मनो भार. अ० ॥ २ ॥
चार निक्षेपे तुं वडो, शरणागत रखवाळ;
समवसरणमां चार मुखे द्यो देशना,
करता मंगळ माळ. अ० ॥ ३ ॥
उत्पत्ति व्यय ध्रुवता, शुद्ध निरंजन देव;
बुद्धिसागर तन्मयता प्रभु साथमां,
शुद्ध स्वभावे छे सेव. अ० ॥ ४ ॥

अथ १६ नमि जिनस्तवनम्.

राग उपरनो.

नमि जिनवर प्रभु चरणमां, निर्मल चेतन लीन;
नीचा नमता ऊंचा चढता सिद्धिमां, क्षायिक भावे पीन. न० ॥१॥
ज्ञानदर्शन चारित्रनो, तुजमां आविर्भाव;
रत्नत्रयिनी ऐक्यता चरणसेवन थकी, बनशे शुद्ध बनाव. न० ॥२॥
चरणसेवन ते ध्यान छे, दर्शन ज्ञान स्वरूप;
बुद्धिसागर चरणशरण एकलीनता, आनंदघन चिद्रूप. न० ॥३॥

अथ १७ श्री वीरसेन जिनस्तवनम्.

राग उपरनो.

वीरसेन जिन विनवुं, वीनतडी दिल धार;
भवदुःख वारीने तारक शिव सुख दीजीए, कर मोटो उपकार. वी० १
अनंत गुण भोगी तुं प्रभु, करुणावंत महंत;

प्राप्ति प्रदेशे क्षायिक सुख अनंतथी, भरियो तुं भगवंत. वी० ॥ २ ॥
अनंत गुणपर्याये ध्रुवता, परपुद्गल नहि संग;
कारण कार्यपणे समये गुण परिणाम, निर्मळ प्रभु गुण चंग. वी० ॥३॥
उपयोगी सद् द्रव्यनो, लोकालोक प्रत्यक्ष;
बुद्धिसागर अंतर अनुभवे, चिदानंद गुण दक्ष. वी० ॥ ४ ॥

अथ १८ महाभद्र जिनस्तवनम्.

ऋषभ जिनेश्वर प्रीतम माहरोरे-ए राग.

महाभद्र जिनवर प्रभु उपदिशेरे, द्रव्य विशेष स्वभाव;
परिणामिकता कर्तृता तथा रे, ज्ञायकता सुख दाव. महा० ॥ १ ॥
ग्राहकता भोक्तृता जीवमां रे, रक्षणता जयकार;
व्याप्यव्यापकता सापेक्षथी रे, अनेकान्त मत धार म० ॥ २ ॥
आधाराधेयता तेम जाणजो रे, जन्य जनकता बोध;
अगुरु लघुता विभुता हेतुता रे, कारकता घट शोध. म० ॥ ३ ॥
प्रभुता भावुकताऽभावुकता रे, स्वकार्यपणुं सुखकार;
स प्रदेशपणुं तेम जाणजो रे, गति स्वभाव विचार. म० ॥ ४ ॥
स्थिति स्वभाव ने अवगाहकपणुं रे, अखंडता निर्धार;
अचल असंगपणु अक्रियतारे, सक्रियता जयकार. म० ॥ ५ ॥
ध्याने धारो दिलमां भावने रे, निर्मळ रूप पमाय;
बुद्धिसागर वस्तु स्वभावमां रे, शाश्वत धर्म सदाय. म० ॥

अथ १९. देवयशा जिनस्तवनम्.

अभिनंदन जिन दर्शन-ए राग.

देवयशा जिन दर्शन मीठडुं, नय गम भंग विचार;
तत्त्व स्वरूपे वस्तु विचारतां, दर्शन जग जयकार. दे०

परिपूर्णांशेरे वस्तु देखतां, न रहे किंचित् भेद;
अल्पांशेजन देखे वस्तुने, तेना मनमां रे खेद. दे० ॥२॥
षड् दर्शन पण जिन दर्शन विषे, सापेक्षेरे समाय;
अनेकांत जिन दर्शन सेवतां, चेतन धर्म पमाय. दे० ॥३॥
स्याद्वादवादीरे धर्मने पारखे, पामे दर्शन धर्म;
बुद्धिसागर निर्मल दर्शने, अनंत शाश्वत शर्म. दे० ॥४॥

अथ २० अजीतवीर्य स्तवनम्.

गिरुआरे गुण तुमतणा—ए राग.

अजीतवीर्य जिनवर नमुं, जग बंधव जग त्रातारे;
दीनदयालु दिनमणि, निष्कामी सुखदातारे. अजी. ॥ १ ॥
व्यक्तिभाव अनंतता, गुण पर्याय विलासीरे;
अगुरु लघु अवगाहना, लोकांते नित्य वासीरे. अ० ॥ २ ॥
द्रव्य भाव बे कर्मने, ध्यान थकी तें बाळ्युंरे;
सादि अनंति भंगथी, अंतर्धनने वाळ्युंरे. अ० ॥ ३ ॥
असंख्य प्रदेशे निर्मली, ज्योति अनंत प्रकाशीरे;
केवल ज्ञान प्रमाणथी, बनियो हुं विश्वासीरे. अ० ॥ ४ ॥
रंगायो तुज दर्शने, उपयोगे घट जाग्युंरे;
समकित श्रद्धा योगथी, जित नगारुं वाग्युंरे. अ० ॥ ५ ॥
अनुभव वाजां वागीयां, ध्यान मेघ खुब गाज्योरे;
दानादिक अंतराय तो, मनमां अतिशय लाज्योरे. अ० ॥६॥
निर्मळ सुख वधामणुं, चेतन गृहमां आव्युंरे;
बुद्धिसागर ध्यानथी, शाश्वत शर्म पमायुंरे. अ० ॥ ७ ॥

क्षेत्र भेदना विरहने, तव उपयोग टाळे;
तुज भक्तिमां मुक्ति छे, मोहनुं जोर गाळे. श्रीसीमंधर०॥ ४ ॥
आडा जलधि गिरि भेदीने, तुज दर्शन करशुं;
बुद्धिसागर प्रभु मळे, एक ठामे ठरशुं. श्रीसीमंधर०॥ ५ ॥

सीमंधर स्तवनम्,

राग उपरनो.

श्रीसीमंधर स्वामीनुं; शरणुं एक साचुं;
प्रेमीमां प्रेमी प्रभु, तव वण सहु काचुं. श्रीसीमंधर० ॥ १ ॥
स्मरण मनन एकतानता, करतां एक तारी;
भक्तिथी भागे आंतरो, शुद्ध चारित्र धारी. श्रीसीमंधर० ॥ २ ॥
मारा मनमां तुं एक छे, पूर्णानंदविलासी;
बुद्धिसागर वंदना, करतां सुखवासी. श्रीसीमंधर० ॥ ३ ॥

श्रीसिद्धाचल स्तवनम्.

शांपरवारी साहिबा कावलि मतजाजो-ए राग.

आदीश्वर अरिहंतजी, सुखना छो दरिया;
विमलाचलवासी प्रभु, रत्नत्रयी भरिया. ॥ १ ॥
आदीश्वरना ध्यानथी, घट आनंद आव्यो;
प्रभुगुणमां लीनता थतां; एकरूप सुहायो. ॥ २ ॥
अनुभव अमृत पानमां, चेतन सुख भोगी;
निर्मल शुद्ध स्वभावनो, योग साधे योगी. ॥ ३ ॥
भक्ति क्रिया ने ज्ञानथी, विमलाचल यात्र;
करशे ते जन थावशे, परमानंद पात्र. ॥ ४ ॥

संयम तपनी अग्निथी, केम देह दहोछो. ॥ ४ ॥
बोलो बोलो प्रेमीडा, मारु हैयडुं कंपे;
वैरागी स्थूलिभद्रजी, हवे वचनने जंपे. ॥ ५ ॥
शाणी थइ केम भूलती, वात तत्त्वनी सारी;
नवरसमां शुं सुख छे, बोल बोल विचारी. ॥ ६ ॥
भोगमां रोगना ओघ छे. भोगथी नहि शान्ति;
क्षणिक विषयानंदमां, कोण धारशे भ्रान्ति. ॥ ७ ॥
काया आधीन भोग छे, काया विष्टा भरेली;
वृद्धपणामां देहमां, करचळीयो वळेली. ॥ ८ ॥
गंदीकाया चुंथवी, भोग ए छे खोटो;
डुक्कर विष्ठामां रमे, न रमेजन मोटो. ॥ ९ ॥
अस्थि चुसी कूतरु, मनमां खुश थातुं;
लोही पोतानुं चूसीने, मनमां मकलातुं. ॥ १० ॥
भोगनी तेवी छे दशा, योगी केम मुंझे;
माटे धारे वेषने, योगी ब्रह्मने बुजे. ॥ ११ ॥
बोध देवाने आवियो, योगी वैरागी;
राग थकी नहि आवियो, ब्रह्म ज्ञानथी जागी. ॥ १२ ॥
डाह्यो डमरो थइ हवे, धर्म आशने पुरु;
गुरु कृपाथी कार्यने, मूकुं नहि हुं अधुरु. ॥ १३ ॥
प्रेमना प्याला मोहथी, पीनारा दुःखी;
क्षणिक विषयानन्दमां, कोइ थाय न सुखी. ॥ १४ ॥
प्रेमना प्याला फोडीने, अमे संजम लीधुं;
अनुभव अमृत चाखीने, मनडुं स्थिर कीधुं. ॥ १५ ॥
मोह मायानी भीतडी, झांझवा जल जेवी,
बाजीगर जेवी बाजी छे; मोह भीतडी तेवी. ॥ १६ ॥

राग द्वेषने टाळतां, थाय लेश न आधि. ॥ २९ ॥
व्यापारी व्यापारमां, तनु कष्ट न जाणे;
मुनिवर संयम साधता, दील क्लेश न आणे. ॥ ३० ॥
अमृतरसना भोगीडा, अमृतना रागी;
जोगदशामां जोगीडा, अन्तर वैरागी. ॥ ३१ ॥
अन्तरना उपयोगथी, आनंद खुमारी;
क्लेश दशा विसरी सहु, जड प्रेम निवारी. ॥ ३२ ॥
संयम तपनी अग्निथी, कर्म काष्ठ बळे छे;
अन्तरात्मना प्रेमथी, भव भ्रमणा टळे छे. ॥ ३३ ॥
काया न वळती साधुनी, चित्त अन्तर वाळे;
मुनिवर संयम धारीने, कुळ निज अजुवाळे. ॥ ३४ ॥
बोलो बोलो प्रेमीडा, ए मोहनी वाणी,
ज्ञान विना अज्ञानथी, खूब मोह भराणी. ॥ ३५ ॥
चेतीने हवे चित्तमां, जडमां केम झूले;
जड तृष्णानी भ्रान्तिमां, केम फोगट फूले. ॥ ३६ ॥
बालपणे अज्ञानथी, तव संगति कीधी,
सद्गुरुना उपदेशथी, वाट मोक्षनी लीधी. ॥ ३७ ॥
वेश्या कहे मुनिरायजी, तुज वाणी सारी;
साकर अमृत सारिखी, मन लागे प्यारी. ॥ ३८ ॥
धन्य धन्य साचा गुरु, मने सत्य बताव्युं;
धर्मगुरु प्रणमुं मुदा, मने सत्यज भाव्युं. ॥ ३९ ॥
जड पुद्गलनी संगते, मारु रूप न दीठुं;
सत्य वस्तुना ज्ञानथी, हवे ब्रह्मज मीठुं. ॥ ४० ॥
अवघट घाट ओळंगवा, गुरु मळीयो साचो;
ब्रह्मचर्य धरी मोहने, झट मार्यो तमाचो. ४१ ॥

कोशा श्राविका थइ, वळी शिरधुर गाइ;
समकित रत्न आपियुं, मननिवास गाइ. ॥ ४२ ॥
ब्रह्मचारी स्थूलिभद्रनी, जगमां जय थाता,
चोराशी चोविशी सुधी, नाम जगमां रहाता. ॥ ४३ ॥
सद्गुरु संगत योगथी, वेश्या गुरु पावी;
रत्नत्रयीने साधतां, गइ गुरु शिवश्राणी. ॥ ४४ ॥
गुणसागर गुरु प्रेमथी, स्थूलिभद्रने गाता;
बुद्धिसागर धन्य धन्य ब्रह्मचारी गवाता. ॥ ४५ ॥

हृदय स्फुरणा स्वाध्याय.

गझल.

भमीले देवनादेवा, करीले सद्गुरु सेवा;
कदी नहीं थायमां शांति, खरेखर थायमां भ्रान्ति. ॥ १ ॥
जगत्नी कारमी प्रीति, जगत्नी कारमी रीति;
जगत्नी कारमी भीति, जगत्नी कूड छे नीति. ॥ २ ॥
जगत्ना रंग बे रंगी, जगत्ना प्रेम बहु रंगी;
जगत् आ नाट्यभूमि छे, जीवननी आश धूमी छे. ॥ ३ ॥
जगत्मां अज्ञना दरिया, जीवो नहि मोहथी तरिया;
जगत्मां स्वार्थनी खाइ, जगत्मां स्वार्थ दुःखदायी. ॥ ४ ॥
जगत्मां क्लेशनां कुंडां, विचारो कृत्य छे भूंडां;
जगत्मां संत छे सुखी, जगत्मां मूर्ख छे दुःखी. ॥ ५ ॥
जगत्नी रीतियो अवळी, कदी नहि थाय ते सवळी;
अंतरमां प्रेमनी कुंची, प्रभुमां लीनता उंची. ॥ ६ ॥
अपारे तत्त्वमां रमवुं, अमारे वाद नहि भमवुं;
बुद्ध्यब्धि ध्यान धर सारुं, तजीने थायमां मारुं. ॥ ७ ॥

अन्तर प्रदेशमां उतरेली वृत्तिना उद्गार स्वाध्याय.

गझल.

धरु नहि बाह्यमां प्रीति, तजु नहि आत्मनी रीति;
भर्यो हुं आत्मना सुखे, पडु नहि मोहना दुःखे. ॥ १ ॥
भूलुं नहि भान पोतानुं, रहुं नहि तत्त्व तो छानुं;
थयुं मन स्थिर चिरशांति, टळी गइ दुःखनी भ्रान्ति. ॥ २ ॥
अरूपी ब्रह्म में ध्यायुं, अनुभव सुख दील आयुं;
जगत्ने केम कहेवाशे, अरूपी वाणी शुं पाशे. ॥ ३ ॥
समाइ हुं रह्यो घटमां, पडु केम बाह्य खटपटमां;
करु हुं बाह्यथी कृत्यो, करे छे कृत्य जेम भृत्यो. ॥ ४ ॥
विपाकी कर्म जे आवे, खरे छे तेह निजभावे;
तटस्थ दृष्टिथी देखुं, तटस्थ धर्मथी पेखुं. ॥ ५ ॥
विपाको भोगवी छूटु, मोहारि ध्यानथी कूटु;
निजानंदी खरो भोगी, प्रभुना ध्यानथी योगी. ॥ ६ ॥
स्वतंत्र भावथी रहेवुं, कोइने कांइ नहि कहेवुं;
बुद्ध्यब्धि सुख विश्रामी, प्रभुनी सत्यता पामी. ॥ ७ ॥

अथ कपटनी सज्झाय.

श्री रे सिद्धाचळ भेटवा–ए राग.

कपट कळा करनारनुं, कदी थाय न सारुं;
कपट ते पापनुं मूळ छे, महा दुःख थनारुं. कपट० ॥ १ ॥
हाजीहा मुख बोलतो, राखे दिलमां काती;
कपट त्यां धर्म न संपजे, वज्र जेवी छे छाती. कपट० ॥ २ ॥
कपटी जन मीठुं बोलतो, वळी हळवे बोले;

माया ममता त्यागीने, झट चेतन तारो. हित० ॥ ३ ॥
लाख चोराशी योनिमां, चेतन भटकायो;
दश दृष्टांते दोहिलो, मानव भव पायो. हित० ॥ ४ ॥
करवी प्रभुथी प्रीतडी, निःसंगता धारी;
बुद्धिसागर धर्मथी, शाश्वत सुख क्यारी. हित० ॥ ५ ॥

जगत् मुसाफर खानुं.

सज्झाय–राग उपरनो.

जगत् मुसाफर खानुं छे, मुसाफर जीव जाणो;
स्थिरता वास न लेश छे, फोक ममता ताणो. जगत्० ॥१॥
हाजीहा सहु स्वार्थथी, खेल मोहना खोटा;
भ्रांतिमां भटकाय छे, रंक नृपति मोटा. जगत्० ॥२॥
क्षण क्षण आयुष्य छीजतुं, चेतन झट चेतो;
भमे तेतरपर बाज जेम, काळ फाळज देतो. जगत्० ॥३॥
धर्म क्रिया एक सार छे, दया धर्म खरो छे;
बुद्धिसागर धर्मथी, सत्यानंद वर्यो छे. जगत्० ॥४॥

विषय विकारजय, स्वाध्याय.

राग उपरनो.

विषय विकारो जीतवा, शूरा जननी रहेणी;
कायर जन कंपे अरे, जेवी चारण कहेणी. विषय० ॥१॥
आत्मज्ञान श्रद्धा थकी, विषयो विष जेवा;
अनुभवामृत चाखतां, अन्तर गुण सेवा. विषय० ॥२॥
सर्व वीरमां ते वडो, विषयोनो न दास;

भाव वीर जग वीरला, तोडे भव पास. विषय० ॥३॥
विषय त्याग वैराग्यथी, ज्ञानभानु प्रकाशे;
शुद्ध रमणता जांगुली, विषयाहि प्रणाशे. विषय० ॥४॥
आत्म प्रतीति भक्तिथी, चेतन सिद्ध थावे;
बुद्धिसागर ध्यानथी, देश निर्भय पावे. विषय० ॥५॥

सिद्धसमान भावनानी सज्झाय.

राग उपरनो.

निर्मल सिद्ध समान तुं, जीव जोतुं विचारी;
उच्चभावना भावतां, शिवपुर तैयारी. निर्मल० ॥ १ ॥
श्रुत ज्ञानालंबी पणे, ध्यान धरवुं साचुं;
साकार उपयोग तन्मये, निजपदमां राचुं. निर्मल० ॥ २ ॥
चेतन सत्ता ध्यावतां, प्रगटे शुद्ध व्यक्ति;
बाह्य दशा विघटे सहु, साची चेतन भक्ति निर्मल० ॥ ३ ॥
असंख्य प्रदेशो निर्मला, ध्यान तरतम भेदे;
शुक्ल ध्यान उपयोगथी, घाती कर्म उछेदे. निर्मल० ॥ ४ ॥
केवल कमला पामीने, ठरे निर्भय ठामे;
बुद्धिसागर ज्योतमां ज्योति निश्चय ज्ञामे. निर्मल० ॥ ५ ॥

अनुभव सज्झाय.

राग उपरनो

अनुभवज्ञान प्रकाशमां, सिद्धसम सुख भासे;
अनुभवज्ञान प्रकाशतां, विघटे दुःख भारी अनुभव० ॥ १ ॥
अनुभव अमृत चाखतां, विषयानंद नासे,

अनुभव भानु ज्योतथी, ज्ञेय चेतन भासे. अनुभव० ॥ २ ॥
अनुभवामृत भोजने, भूख भवनी भागे;
अनुभवामृत पानथी, योगी घट जागे. अनुभव० ॥ ३ ॥
अनुभवनी खुमारीथी, प्रगटे सुख शांति.
ब्रह्मानंदी अनुभवी, तेने नहि मोह भ्रान्ति. अनुभव० ॥ ४ ॥
चेतनना शुद्ध ध्यानथी, शुद्धज्ञान प्रकाशे;
बुद्धिसागर अनुभवे, शिवमंदिर पासे. अनुभव० ॥ ५ ॥

स्वचेतन शक्ति सज्झाय.

राग उपरनो.

निजशक्ति निजमां भळे, शुद्ध चेतन होवे;
अनुभवज्ञान प्रतापथी. निजने निज जोवे. निज० ॥ १ ॥
निश्चयनय दृष्टि थकी, शुद्ध चेतन पोते;
गुणठाणे गुण संपजे, क्यां तुं बीजे गोते. निज० ॥ २ ॥
स्थिरता चेतनरूपमां, करतां सुख प्रगटे;
त्रणभुवनना नाथने, देखे दुःख विघटे. निज० ॥ ३ ॥
ध्यानक्रिया निज आतमनी, शुद्ध छे व्यवहारे;
पोते पोताने ध्यावतो, पोते पोताने तारे. निज० ॥ ४ ॥
परमशुद्ध भगवान्नुं, अनुभव सुख झरणुं;
बुद्धिसागर ध्याननुं, होजो क्षणक्षण शरणुं. निज० ॥ ५ ॥

आत्म रमणता स्वाध्याय.

राग उपरनो.

आत्म रमणता धारीए, परभाव निवारी;
भ्रांतिथी भूली बाह्यमां, केम भटको भारी. आत्म० ॥ १ ॥

आत्म रमणता चरण छे, निश्चयथी सुहावे;
आत्मोपयोगी विरला, कोइ योगिओ पावे. आत्म० ॥ २ ॥
भटकी बाह्य प्रदेशमां, सुख शांति हारो;
अंतरमांहि उतरी, पामो भव पारो. आत्म० ॥ ३ ॥
मननी चंचळता थकी, चार गतिमां फरवुं;
मन चंचळता वारीने, एक ठामे ठरवुं. आत्म० ॥ ४ ॥
बाह्य विषयथी खेंचीने, मन अन्तर वाळो;
बुद्धिसागर ध्यानथी, उच्च जीवन गाळो. आत्म ॥ ५ ॥

उपयोग स्वाध्याय.

पैसा पैसा-ए राग.

नय एकांत न धारीए, वारीए वळी माया
परमार्थना काममां, वापरीए काया नय० ॥ १ ॥
वेर न दीलमां राखीए, भाखीए सत्यवाणी
दया धर्म फेलावीए, शिवसुखनी खाणी. नय० ॥ २ ॥
धर्म नियमने आदरी दृढ श्रद्धा धरीए,
संकट पडतां धर्मथी, कोइ काळे न फरीए. नय० ॥ ३ ॥
निश्चयने व्यवहारनी, सापेक्षा समजो;
साध्य साधनना आदरी, निजभावमां रमजो. नय० ॥ ४ ॥
गुरुगमथी ज्ञान पामीने, चित्त समता धरजो
बुद्धिसागर ध्यानथी सुख शाश्वत वरजो. नय० ॥ ५ ॥

प्रभुनी प्राप्ति स्वाध्याय.

पैसा पैसा ए राग

परम प्रभुनी प्राप्ति करवा, नीति रीति सारवी,
परम प्रभुना भक्तिथी सह अनुभवामृत चाखवी. प० ॥१॥

कहेणी सरखी रहेणी राखो, साची वाणी भाखोरे;
नीच भावना दुःख वल्लिनां, मूळो काढी नाखोरे. प० ॥२॥
शत्रु मित्रमां समान बुद्धि, करशो मननी शुद्धिरे;
शुद्धसदागमना उपयोगी, पामो शाश्वत ऋद्धिरे. प० ॥३॥
निंदक वंदक ने सम जाणो, उच्च भाव दिल आणोरे;
आनंदामृत जीवन प्रगटे, मुक्तिपुरी सुख माणोरे. प० ॥४॥
साची शिक्षाथी लइ दीक्षा, परम प्रभुने स्मरशोरे,
बुद्धिसागर शिवपुर पामी, निर्भय थइने ठरशोरे. प० ॥५॥

कलियुगना शेठीयाओ.

छप्पयछंद.

अधुना पंचमकाळतणो छे महिमा मोटो,
लोभी धूर्तजनोए धर्म वाळ्यो गोटो;
नही धर्मनुं भान मानना जे पूजारी,
नही गुरुमां प्यार नारी तो गुरुथी प्यारी;
ज्यां त्यां जगमां देखजो वहु लाखोपति जे शेठीया,
पूजक नही छे देवना ते नारीना छे. वेठीया. ॥ १ ॥
पैशोतो परमेश्वर करतां मनमां प्यारो;
पुत्रादिकने साधु मानीने धर्मज हार्यो,
सोगन खावे सत्य देवना पैशा माटे;
दया दया पोकारे घाणज वाळे हाटे,
अभिमानना तोरमां हीन कुलीने ज्यां त्यां फरे;
शेठीया छे वेठीया ते भलुं जगतनुं शुं करे. ॥ २ ॥
वर्ते मूछो मर्द नाम पण तेनुं काचुं,

श्री सिद्धाचल स्तवनम्.

श्री सिद्धाचल भेटीए, भवभय दुःख हरवा;
आधि व्याधि उपाधिनां, दुःख सघळां हरवा. श्री० ॥ १ ॥
सकल तीर्थ शिरोमणि, विमलाचल धारो;
शत्रुंजयने भेटतां, आवे भवदुःख आरो. श्री० ॥ २ ॥
असंख्ययोगे सेवीए, ज्ञान ध्यानमां राची;
सम्यग् दृष्टि जीवडा, रहे तीर्थमां माची. श्री० ॥ ३ ॥
शत्रुंजयगिरि दर्शने, सत्य आनंद घटमां;
चिंतामणि हस्ते चढयो, पडो शुं खटपटमां श्री० ॥ ४ ॥
त्रण पन्थथी चढाय छे, बीजा केइक पन्थ;
आदीश्वर प्रभु भेटीए, लोकोत्तर निर्ग्रन्थ. श्री० ॥ ५ ॥
गिरिपर चढीए प्रेमथी, इर्यासमिति संभारी;
हळवे हळवे चालीए, मौनव्रतने धारी. श्री० ॥ ६ ॥
आडुं अवळुं न जोइए, चालो शक्त्य नुसारे;
थाकतां विश्राम लेइ, आगे चढीए विचारे. श्री० ॥ ७ ॥
अप्रमत्त पन्थ संचरी, पेसो जिनवर द्वारे;
दर्शन करीए देवनुं, भवपार उतारे. श्री० ॥ ८ ॥
भक्ति क्रिया ज्ञान पंथथी, विमलाचल चढीए;
अनुभव साथीना स्हायथी, मोह भिल्लथी लढीए श्री० ॥ ९ ॥
दर्शन दीठे देवनुं, ज्योतिं ज्योतमां मळीए;
बुद्धिसागर तीर्थना, दर्शनमां हळीए. श्री० ॥ १० ॥

एजवी जननी कूख थोल तो जे नहि साचुं;
ताळी दइने हसी पडे छे साची वाते,
राग घरे छे परनारी वेश्यानी लाते;
भारभूत छे भूमिमां ते मगरुरीमां म्हालता,
नी, आइ, इना मुच्छ माटे लक्ष्मी व्ययमां चालता. ॥३॥
वणी ठर्णाने घमघम गाडी जे दोडावे,
नात जातने कुलजनोनुं भूंडुं गावे;
राग धरीने आंखो फाडी नाटक जोवे,
लक्ष्मी गयाथी अश्रु ढाळी क्षणमां रोवे.
नविन सुधारा शोखमांहि दील जेनुंज पेश छे,
धर्म मर्मने जाणता नहि, उपर उपरनो वेष छे. ॥ ४ ॥
सद्गुरु मुनिने वंदन करतां लज्जा पामे,
जलनी पेठे जाते निशदिन नीचा ठामे;
मगरुरीमां म्हाले थोली वणमां फुंके,
सत्य धर्मनुं कृत्य तेहने मनथी चूके.
कलिकाळमां शेठीया केइ वेठिया थइने फरे,
धन्य धन्य श्रद्धाळु जे जन शेठिया जगमां खरे. ॥ ५ ॥
गाडी वाडी लाडी वाडीना जे प्रेमी,
सूत्र श्रवण नहीं प्रेम नहि जे व्रतना नेमी;
पाप कृत्यमां कीर्ति माटे सर्वे लाखो,
परमापामी सरस्वानी थइ गइ छे राखो.
धन्य धन्य ते शेठीया जग परोपकारी सत्य छे,
बुद्धिसागर धन्य ते नर श्रेष्ठी साचुं कृत्य छे. ॥ ६ ॥

श्री सिद्धाचल स्तवनम्.

श्री सिद्धाचल भेटीए, भवभय दुःख हरवा;
आधि व्याधि उपाधिनां, दुःख सघळां हरवा. श्री० ॥ १ ॥
सकल तीर्थ शिरोमणि, विमलाचल धारो;
शत्रुंजयने भेटतां, आवे भवदुःख आरो. श्री० ॥ २ ॥
असंख्ययोगे सेवीए, ज्ञान ध्यानमां राची;
सम्यग् दृष्टि जीवडा, रहे तीर्थमां माची. श्री० ॥ ३ ॥
शत्रुंजयगिरि दर्शने, सत्य आनंद घटमां;
चिंतामणि हस्ते चढ्यो, पडो शुं खटपटमां श्री० ॥ ४ ॥
त्रण पन्थथी चढाय छे, बीजा केइक पन्थ;
आदीश्वर प्रभु भेटीए, लोकोत्तर निर्ग्रन्थ. श्री० ॥ ५ ॥
गिरिपर चढीए प्रेमथी, इर्यासमिति संभारी;
हळवे हळवे चालीए, मौनव्रतने धारी. श्री० ॥ ६ ॥
आडुं अवळुं न जोइए, चालो शक्त्य नुसारे;
थाकतां विश्राम लेइ, आगे चढीए विचारे. श्री० ॥ ७ ॥
अप्रमत्त पन्थ संचरी, पेसो जिनवर द्वारे;
दर्शन करीए देवनुं, भवपार उतारे. श्री० ॥ ८ ॥
भक्ति क्रिया ज्ञान पंथथी, विमलाचल चढीए;
अनुभव साथीना स्हायथी, मोह भिल्लथी लढीए श्री० ॥ ९ ॥
दर्शन दीठे देवनुं, ज्योतिं ज्योतमां मळीए;
बुद्धिसागर तीर्थना, दर्शनमां हळीए. श्री० ॥ १० ॥

श्री पद्मप्रभुस्तवन.

पद्मप्रभु जिन अंतरजामी, भगवंत भगवान;
पुरुषोत्तम परमातम स्वामी, निरख्या नयणे भाण,
करदे हुं करगर्युं रे जिनभाना गुणे करी;
करदोय जोडीरे वंदुं हुं हर्ष धरी. (ए टेक) ॥ १ ॥
स्वर्ग थकी चवी मात कुखे जब, आवे श्री जिनराय;
तब चोसठ सुरपति हर्षीने, प्रणमे प्रभुना पायं;
करे साकारे अतिशय भक्ति करी. करदोयजो० ॥ २ ॥
जिनपति जन्मोत्सवने काळे, प्रभुने सुरगिरी लेइ,
एककोड शाठलाख कळश भरी, न्हवण करे सुर केइ;
कर्ममेल टाळेरे, दुःख भय नाखे करी. करदोयजो० ॥ ३ ॥
जिनवर जननी पामे मूर्छा, नंदीश्वर सुर जाय,
जन्म कल्याणक अतिशय योगे, अजवाळुं नरके थाय;
देव वधा देतुंरे, होय भाग्य दशा खरी. करदोयजो० ॥ ४ ॥
लाड लडावे माता प्रेमे, मोटा जिनवर थाय;
भोग रोग रयजी निज आतम, जळ पंकजने न्याय,
दीक्षाकाळे आवेरे, लोकांतिक हर्षधरी. करदोयजो० ॥ ५ ॥
दीक्षा ग्रही निःसंगी जग धणी, महीयळमां विचरंत.
कर्म खपावी केवळ पाम्या, समवसरण विरचंत;
देव कोडाकोडीरे, साथ लइ आवे हरि. करदोयजो० ॥ ६ ॥
चार मुखे बार पर्षदा आगे, रुडी देशना देइ;
कर्म हठावी शिवपुर पहोंच्या, परमातम पद लेइ,
गाम आजोळेरे निरखंतां नैना ठरी;
बुद्धिसागर वंदेरे, शाश्वत सिद्धि वरी. करदोयजो० ॥ ७ ॥

मोहस्वाध्याय.

श्रीसिद्धाचल भेटवा-ए राग.

मोह न करीए प्राणिया, मोहथी दुःख थावे;
चारगतिमां भटकता, जीवडा भय पावे. मोह० ॥ १ ॥
मोहे आजीजी घणी, क्लेश जगमां भारी;
वैर झेर इर्ष्या घणी, खूब थाय खुवारी. मोह० ॥ २ ॥
मोह टळे सहु दुःख टळ्युं, मोह वातो भूंडी;
मोह महामल्ल जीततां, थाय रीति रुडी. मोह० ॥ ३ ॥
मोहे भान न आत्मनुं, मोहे पंडित भूल्या;
अशुद्ध परिणति त्यागथी, ज्ञानाळे झूल्या. मोह० ॥ ४ ॥
ज्ञाने मोह निवारीए, धारीने जिनवाणी;
बुद्धिसागर ध्यानथी, वरो मुक्ति राणी. मोह० ॥ ५ ॥

खटपट त्याग-स्वाध्याय.

राग उपरनो.

खटपटमां नहि सुख जाणी, त्यागीए मोहमाया;
विषयो विष सम जाणीए, नहि जीवनी छाया. खटपट० ॥ १ ॥
मन धन मंदिर मालीयां, कोइ साथ न आवे;
[illegible] आतमा, [illegible]. खटपट० ॥ २ ॥
[illegible];
[illegible]. खटपट० ॥ ३ ॥
[illegible];
[illegible]. खटपट० ॥ ४ ॥

भूतकाळमां वगडेला पण, वर्तमानमां सुधरेरे;
चंद्रशेखर चिलाती सुधर्या, ज्ञानी वाणी उच्चरेरे. वर्त० ॥२॥
गयो वखत नहीं पाछो आवे, भविष्यमां शुं थाशेरे;
वर्तमानमां जे नहि सुधर्या, ते दुर्गति दुःख पाशेरे. वर्त० ॥३॥
भूतकाळमां बांध्यां कर्मो, वर्तमानमां टळतांरे;
वर्तते वर्तमान काळमां, मार्णा शिवपुर वळतारे. वर्त० ॥४॥
वर्तमानमां वीर प्रभुए, ध्यान करी शिव लीधुंरे;
आषाढाभूति आचार्य, वर्तमान हित कीधुंरे. वर्त० ॥५॥
भूतकाळमां अनेक जन्मो, थइया कर्म खोटारे;
वर्तमानमां तेना ध्याने, कदी न थइए मोटारे. वर्त० ॥६॥
अशुद्ध पर्यायो चेतनना, संभारे शुं सारुंरे;
वर्तमानमां ते मान्यार्थी, कदी न शर्म थनारुंरे. वर्त० ॥७॥
अशुद्ध पर्यायो जे पूर्वे, थइया ते अवनांहिरे;
वर्तमानमां उच्च भावना. चेतनता अवगाहीरे. वर्त० ॥८॥
भूतकाळमां बांध्यां कर्मो, वर्तमानमां आवेरे;
उदयागत द्विविध कर्मोथी, ध्याने भिन्न सुहावेरे. वर्त० ॥९॥
शुद्ध निश्चयनयनी दृष्टि, अंतरमांहि धरीएरे;
उदयागत कर्मो भोगवतां, वर्तमान शिव वरीएरे. वर्त० ॥१०॥
भूतकाळमां कोइक शत्रु, वर्तमानमां प्यारोरे;
भूतकाळ स्थिति संभारे, आवे नहि भव आरोरे. वर्त० ॥११॥
भूतकाळ ललनानो रागी, वर्तमान वैरागीरे;
भूतकाळने संभार्याथी, पूर्व भोगनो रागीरे. वर्त० ॥१२॥
पूर्व भोगनी याद न करवी, मुनिने शिक्षा सारीरे;
शुद्ध निश्चय दृष्टि वर्तो, वर्तमान सुखकारीरे. वर्त० ॥१३॥
अप्पासो परमप्पा भावो, वर्तमानमां प्रेमेरे;

करी कमाणी भूतकालनी, वर्तमान जीव पावेरे;
वर्तमानथी भविष्य सुधरे, समजु मनमां आवेरे. वर्त० ॥ २७ ॥
वर्तमानमां जे जन कालो, भविष्यमां पण तेवोरे;
शुद्ध रमणता वर्तमानमां, भविष्यमां सुख मेवोरे. वर्त० ॥ २८ ॥
अतीत भाविनी चिंता टाळी, वर्तमान शुभ करीएरे;
संग्रहनय सत्ताथी चेतन, ध्याने शिव सुख वरीएरे. वर्त० ॥२९॥
प्रारब्ध भोगवतां केइक, वर्तमान भीखारीरे;
क्रियमाण संचितने त्यागी, जीवन मुक्तता धारीरे. वर्त० ॥३०॥
वर्तमानमां ज्ञानी बनवुं, वर्तमानमां ध्यानीरे;
वर्तमानमां योगी बनवुं, वात न कांइक छानीरे. वर्त० ॥ ३१ ॥
वर्तमानमां घातक कर्मो, ध्याने जीव खपावेरे;
वर्तमानमां धार्युं थावे, कोइक मनमां आवेरे. वर्त० ॥ ३२ ॥
वर्तमान स्थिति सुधर्याथी, नीच जनो पण उंचारे;
वर्तमाननुं ध्यान मजानुं, काढे कर्मना कुचारे. वर्त० ॥ ३३ ॥
वर्तमानने सुधार्या वण, नृपति पण भीखारीरे;
जुओ दशानन दुर्गति पाम्यो, मनुष्य भवने हारीरे. वर्त० ॥३४॥
यम नियमने आसन साधी, प्राणायाम अभ्यासीरे;
प्रत्याहार धारणा ध्याने, शुद्ध समाधि वासीरे. वर्त० ॥३५॥
वर्तमानमां शुद्ध विचारे, होवे शुद्धाचारीरे;
अंतरना उपयोगे रहेतां, सिद्ध बुद्धता धारीरे. वर्त० ॥३६॥
वर्तमाननुं टाणुं मोटुं, पहोंचे कदी न नाणुंरे;
वर्तमानमां धर्माचारे, होवे शिवपुर आणुंरे. वर्त० ॥३७॥
टाठमाठमां जे जनराचे, अभिमानथी फूलेरे;
वर्तमानमां नीच भावथी, भव अरहट्टमां झूलेरे. वर्त० ॥३८॥
शुद्ध भाव चेतननो जे छे, उच्च भाव ते जाणोरे;

नीच भाव छे मद रमणता, समजु मनमां आणोरे. वर्त० ॥३९॥
मायामां मपडाता नीचा, उंचा भाव स्वभावेरे;
नीच उचनो अंतर समजी, उच भाव मन लावेरे. वर्त० ॥४०॥
उच भावना उच थवामां, मागी छे जयकारीरे;
नीच भावना नीच बनावे, समजो नर विचारीरे. वर्त० ॥४१॥
दुःख भोगवतां वर्तमानमां, उच भावना भावोरे;
उच भावना कर्म खिरावे, युक्ति मनमां लावोरे. वर्त० ॥४२॥
शाताशाता वेदनी आवे, शुद्ध दृष्टि नहीं चूकोरे;
कर्मोदयथी दुःखो पडतां, उच भाव नव मूकोरे. वर्त० ॥४३॥
दुःखनां वादळ शीर चढे पण, उचभाव नव त्यागोरे,
दुनिया लोको भूंडा कहेवे, तोपण अंतर जागोरे. वर्त० ॥४४॥
व्यभिचारीनुं भाव चढावे, कोइक देवी प्राणीरे;
तोपण डोल्मां उच्चभावना, राख्यां समजी वाणीरे. वर्त० ॥४५॥
एक मुनिवर पाले दीक्षा, लोको निंदा करनारे
वर्तमानमां उत्कृष्ट भावे, केवल कमला वरनारे. वर्त० ॥४६॥
मास उपर जल काटक पावी वर्तमानमां टीलारे
वर्तमानमां शुद्ध स्वभावे पाम अनुभव शिलारे वर्त० ॥४७॥
कोइक चोर पाप कर्याबाद शाता श्रोथी भावेरे:
वर्तमानमां उच्चभावथी, शाश्वत सुखडां पावेरे. वर्त० ॥४८॥
गइ निर्धा ब्राह्मण नव वाच, न्याय विचारी चालोरे
वर्तमानमां शुद्ध विचारे शाश्वत सुखमां म्हालोरे. वर्त० ॥४९॥
कर्यां कर्म जे भूतकालमां वर्तमानमां नासेरे
वर्तमानमां विशुद्धभावे केवल कमला पासेरे. वर्त० ॥५०॥
विषय विकारो नीच भावना त्यागी, क्षमा देवारे
श्रद्धा भक्ति विनय भावथी गुरुपद पंकज सेवोरे. वर्त०॥५१॥

परनिन्दा करवानी बूरी, त्यागो टेव नठारीरे;
संग्रहनयथी सिद्ध समाना, देखोने संसारीरे. वर्त० ॥५२॥
पापी जीवोने देखी मन, क्रोध जरा नव करवोरे;
धर्मिसज्जन जीवो देखी, मनमां आनंद धरवोरे. वर्त० ॥५३॥
परनुं बुरु कदी न चिंतो, लेश्या उज्ज्वल थाशेरे;
उच्चभावथी मनडुं निर्मल, शुद्ध गुणो प्रगटाशेरे. वर्त० ॥५४॥
वेरझेरना अशुभ विचारो, कदी न मनमां करीएरे;
पर भुंडुं चिंतववुं हिंसा, रौद्रध्यान परिहरीएरे. वर्त० ॥५५॥
जेजे सद्गुणने चिंतवशो, तेनी वृद्धि थाशेरे;
उच्चभावना कदीन मूको, तेथी उच्च थवाशेरे. वर्त० ॥५६॥
खातां पीतां हरतां फरतां, उच्चभावना राखोरे;
अशुभ विचारो पापी जाणी, जल्दी मारी नाखोरे. वर्त० ॥५७॥
गपसप अशुभ विचारो मनमां, आवंताने वारोरे;
अन्तरना उपयोगी व्हाला, शिक्षा मनमां धारोरे. वर्त० ॥५८॥
धर्मोद्यम करवाथी सर्वे, परम प्रभुता पामेरे;
वर्तमानमां उच्चभावथी, त्रणभुवन जश जामेरे. वर्त० ॥५९॥
आश्रवना विचारो नीचा, संवर उच्च विचारोरे;
भव मुक्ति पोताना हाथे, जाणी चेतन तारोरे. वर्त० ॥६०॥
नित्यानियमथी सदाय करीए, उच्च विचारो भावेरे;
नित्यनियमथी उच्चभावना, करतां शिवसुख थावेरे. वर्त० ॥६१॥
लटपट खटपट झटपट त्यागी, धीर वीरता धारीरे;
उच्चभावना क्षणक्षण करीए, अनुभव अमृत क्यारीरे. वर्त० ॥६२॥
कोइ नहि जग मारु द्वेषी, द्वेषी कोइ न मारोरे;
जीवो सर्वे सिद्ध समा छे, उच्चभाव जयकारोरे. वर्त० ॥६३॥
अनंतशक्ति स्वामी हुं छुं, उच्च भावना सारीरे;

सारा खोटा थावुं हाथे, नही नाखो पर माथेरे;
मनमांमकलाओ शुं प्राणी, शुभकृत्य निज हाथेरे, वर्त० ॥१०२॥
पोते प्रभुछो सदुद्यमथी, करशो तेवुं पाशोरे;
रत्न द्वीप मनुभवने पामी, खरी कमाणी कमाशोरे. वर्त०॥१०३॥
पूर्व भवनी करी कमाणी, वर्तमान भोगवतारे;
खरी कमाणी वर्तमाननी, भावदया मार्दवतारे. वर्त० ॥१०४॥
समतानां फळ मीठां जाणी, शुद्ध विचारो सेवोरे;
सदाचारथी उत्तम थाशो, पामो शिव सुख मेवोरे. वर्त० ॥१०५॥
उत्तम नीति उत्तम रीति, निर्मल मनडुं करीएरे;
संकट पडतां धैर्य धरीने, जय लक्ष्मी झट वरीएरे. वर्त० ॥१०६॥
जडथी तृप्ति नहि चेतनने, उच्चभावथी शांतिरे;
चेतनभावे चेतन शांति, जाशे दुःखनी भ्रांतिरे. वर्त० ॥१०७॥
कोइक निंदे कोइ वगाडे, उच्चभाव नहि त्यागोरे;
उच्चभावथी वर्तन उच्चुं, समजी साचुं जागोरे. वर्त० ॥१०८॥
मूर्खपणाथी कोइक भांडे, तोपण क्रोध न करशोरे;
तेनुं पण सारु चिंतववुं, तारोने वळी तरशोरे. वर्त० ॥ १०९ ॥
कपट करीने कोइ फसावे, तोपण दीन न थावुंरे;
उच्चभाव आतमनो ध्यावो, दुःखमां सुख कमावुंरे. वर्त० ॥११०॥
कोइक क्रोधी कपटी कहेशे, समता लेश न छंडोरे;
क्रोध कपटथी न्यारो चेतन, उच्चभाव नहि खंडोरे. वर्त० ॥१११॥
कोइक पाखंडी कहेने पण, जरा न दुःखी थइएरे;
दंभपणाथी चेतन न्यारो, उच्चभाव मन वहीएरे. वर्त० ॥ ११२ ॥
रोग थतां पण धैर्य धरीने, भावो हुं निरोगीरे;
समाधी हुं सदा निरोगी, अनंत सुख गुण भोगीरे. वर्त० ॥११३॥
बाह्यलक्ष्मीनो अपगम थातां, शोक जरा नहीं करीएरे;

ज्ञानादिक लक्ष्मीनो भोगी, उच्चभावना धरीएरे. वर्त० ॥११४॥
मित्रो पण जो शत्रु थावे, तोपण समता धरशोरे;
मित्रभावना खरा हृदयथी, भावी मंगल वरशोरे. वर्त० ॥११५॥
अशुभ विचारोना प्रतिपक्षी, शुभ विचारो करवारे;
कोइक देव डगावे तोपण, पग पाछा नहीं भरवारे. वर्त० ॥११६॥
अदेखाइथी कोइक भूंडुं, दुर्जन करवा धारेरे;
एवानी पण दया चिंतवती, प्रेमभावथी मारेरे. वर्त० ॥ ११७ ॥
सर्व जगत्मां भाव शांतिथी, भव्यो शिव सुख वरशोरे;
आत्मभावथी भव्यो सर्वे, शिव सन्मुख संचरशोरे. वर्त०॥११८॥
जीव करुं सहु शासन रसिया, उच्च भावना सारीरे;
तरतम योगे उच्च भावने, भावो नरने नारीरे. वर्त० ॥११९॥
पडता जनने साह्य करीने, उच्च भावमां स्थापो रे;
परम करुणा दृष्टि धारी, संकट बलिकापोरे. वर्त० ॥१२०॥
आ मारो आ मुजथी जुदो, भेद भावना त्यागीरे;
पोताना सम सर्वे जीवो, भावो थइ गुण रागीरे. वर्त० ॥१२१॥
सत्ताथी सहु परम ब्रह्म सम, जीवो सहु संसारीरे
ब्रह्म दृष्टिथी जोतां क्षण क्षण बनो शुद्ध ब्रह्मचारीरे.वर्त०॥१२२॥
शुद्ध ज्ञानने ध्यान प्रतापे, कर्मनो पडदो चीरोरे,
उच्च भावथी नजरे निरखो, साचो चेतन हीरोरे. वर्त० ॥१२३॥
उच्च भावथी अन्तर शुद्धि प्रगटे उत्तम वृद्धिरे;
अशुभ लेश्यास्कंधो नासे, प्रगटे शाश्वत ऋद्धिरे. वर्त० ॥१२४॥
असंख्य प्रदेशी चेतन व्यक्ति, साची छे निज भक्तिरे,
षट्कारक निजमां परिणमतां सकळ कर्मथी मुक्तिरे.वर्त०॥१२५॥
आत्मोन्नतिमां उद्यम करवो, परनी इर्षा वारीरे;
परोन्नतिमा शुभ पोतानुं, वनो शिक्षा धारीरे वर्त० १२६॥

सावधान दुनियामां रहेवुं, मर्म वचन नहि कहेवुं रे;
खरो वखत आवे मनमांहि, उच्च भावथी रहेवुं रे. वर्त० ॥१२७॥
उच्च भावनाना अभ्यासे, चिदानंद जयकारीरे;
पग हेठळ रुद्धि छे परगट, जाशो नहीं जन हारीरे. वर्त० ॥१२८॥
चोरी झारी चुगली त्यागी, सद्गुण माला वरीएरे;
कदी न हलको परने पाडो, दुःखि जन उद्धरीएरे. वर्त०॥१२९॥
उच्चभावथी सुधरे छे जन, सहु जनने सुधरवुंरे;
क्षायिक भावे निजगुण पामी, परम ब्रह्मपद वरवुंरे. वर्त०॥१३०॥
आश्रवते संवरनुं कारण, उच्चभावथी थावे रे;
ज्ञानिजनने संवर शुद्धि, साची मनमां भावेरे. वर्त०॥१३१॥
अमुक दोषी अमुक पापी, एवुं दील न धारोरे;
सत्ताथी निर्मल छे सर्वे, मनमां नित्य विचारोरे. वर्त०॥१३२॥
ज्ञानदानने अभयदानथी, उत्तम जीवन करीएरे;
परोपकारे मननी शुद्धि, निर्भय स्थाने ठरीएरे. वर्त०॥१३३॥
परमदया कारक योगीनी, पासे सिंह जो जावेरे;
क्रूरभावने दूर करीने, दया हृदयमां लावेरे. वर्त०॥१३४॥
जाति वैर तजीने पशुओ, योगी पासे बेसेरे;
उच्चभावनो अद्भूत महिमा, समजु चित्त प्रवेशेरे. वर्त० ॥१३५॥
उच्चभावथी मुनिवर ज्ञानी, शांति जग फेलावेरे;
अनार्यने पण आर्य करीने, मुक्ति पुरी लेइ जावे रे. वर्त०॥१३६॥
योगीजनना शरीर वायुथी, सर्पादिक विष नाशेरे;
उच्चभावनो अद्भूत महिमा, समजुने समजाशेरे. वर्त०॥१३७॥
तप जप दानादिक आचरणो, उच्चभावथी प्रगटेरे;
विषयवासना द्वेषादिक दोष, उच्चभावथी विघटेरे. वर्त०॥१३८॥
उच्चभावथी मुनिवर थावुं, उच्च भावथी ज्ञानीरे;

धारणी सम दर्पणीने राखी, महात्माओ कहीएरे;
अन्यना उपयोगे लागो, परम प्रभुने नमीएरे. वर्त० ॥ १५२ ॥
सद्दर्शनथी उत्कोटीमां, वर्तमान परिणमीएरे;
उत्साहथी उत्कृष्टि ते, मोह वने नहि भमीएरे. वर्त० ॥ १५३ ॥
एक समयरूप वर्तमाननुं, वर्णन अत्र न थोडे रे;
व्यवहारे लौकिक कहीथी, वर्तमान फल जोडे रे. वर्त० ॥ १५४ ॥
अनुमोदन जे धर्म कृत्यनुं, भूतकालनुं ग्रहीएरे;
भूत पापना पश्चात्तापे, वर्तमान गहगहीएरे. वर्त० ॥ १५५ ॥
सदाचार जे धर्म पन्थना, निशदिन तेने पालोरे;
पापकर्मनी वृत्ति टालो, धर्मपंथ अजुवालो रे. वर्त० ॥ १५६ ॥
जे जे हेतु धर्मपंथना, व्यवहारे शुभ धार्यारे;
तेनुं खंडन कदी न करीए, वीरजिने सहु भाख्यारे. वर्त० ॥१५७॥
शुभभावना जे हेतुथी, थावे तेने ग्रहीएरे;
खंडन मंडनमां नहि पडीए, गुरुगुरु शरणमां रहीएरे. वर्त० ॥१५८॥
सद्गुरु मुनिवर आज्ञा धारी, धर्म कृत्य सहु करीएरे;
गुरुविना नहि ज्ञान कदापि, भवपाथोधि तरीएरे. वर्त० ॥१५९॥
स्वच्छंदतानी टेवो त्यागी, गुरुशरण चित्त धरीएरे;
सद्गुरु मुनि कृपाथी सहजे, मुक्ति पंथ अनुसरीएरे. वर्त०॥१६०॥
संवत् ओगणीश चोसठ साले, श्रावणवद सुखकारीरे;
पंचमीने दीन रविवार शुभ, रचना कीधी सारीरे. वर्त०॥१६१॥
प्रमथ प्रहरमां रचना पुरी, करतां मंगल मालारे;
नगर माणसा चोमासामां, अनुभव सुख विशालारे. वर्त०॥१६२॥
सुखसागरजी सद्गुरु मोटा, धर्म पंथमां धोरीरे;
समता संगे निशदिन सुखी, अनुभव हाथे दोरीरे. वर्त०॥१६३॥
गुरु कृपाथी मनमां आवी, स्फुरणा अत्र प्रकाशीरे;

बुद्धिसागर अनुभव ज्ञाने, शाश्वत सुख विलासीरे. वर्त०॥१६४॥
मळ्या वखतनी सार्थकता छे, धर्म पंथमां गाळेरे;
सम्यग् भावे भणशे गणशे. ते शिवमंदिर म्हालेरे. वर्त०॥१६५॥
प्रेमभावथी जे जन वांचे. धर्म ग्रंथ जयकारीरे;
तेना घरमां अनुभव प्रगटे, भणशो तत्त्व विचारीरे. वर्त०॥१६६॥
अनुभवामृत सागर झीली, पामो शिव सुख ऋद्धिरे;
पुण्यार्क योगनी पेठे जगमां, थाशो ग्रंथ प्रसिद्धिरे. वर्त०॥१६७॥

आत्मप्रेमानन्द.

आत्मप्रेम आनंद विनानुं. जीवन लुखुं छे जगमां;
आत्मध्यानथी अनुभवीने. आनंद व्याप्यो रगरगमां. ॥ १ ॥
सर्व प्राणीने पोताना सम. देखो ध्यानी जग जोगी;
अनुभवामृत फळने स्वादी. कदी न थावे ते रोगी. ॥ २ ॥
उच्च भावथी ज्यां त्यां वर्तो, विषय विनानो प्रेम धरो;
आत्म प्रेमनो स्वाद लह्या वण, फोगट ज्यां त्यां केम फरो.॥३॥
आत्म प्रेमथी जीवन मीठुं. अनुभवथी नजरे दीठुं;
आत्म प्रेम वण मोह दशाथी, जगत् छे दारु पीठुं. ॥ ४ ॥
आत्म प्रेमथी मुक्ति जावुं, आत्म प्रेमथी रंगावुं;
आत्म प्रेमथी समता आवे, आत्म प्रेम गंगा न्हावुं. ॥ ५ ॥
आत्म प्रेमनुं वर्णन करवुं. हस्तथकी जलधि मापवुं;
आत्म प्रेमथी पूर्ण जग जन, आत्मप्रेममां मन धरवुं. ॥६॥
श्रद्धा भक्ति योगे प्रगटे, आत्म प्रेम जगमां भारी;
आत्म प्रेमनी आद्य कक्षामां, प्रगट थवाचो नरनारी. ॥ ७ ॥
आत्म प्रेमनो मर्म सुधारी, शिवानंदी थई जागे;

आत्म प्रेम सरवरमां झीली, अनुभव सुख योगी माणे. ॥८॥
आत्म रमणता आत्म प्रेम छे, आत्म प्रेमनी बलिहारी;
आत्म प्रेमथी वर्ते शांति, आत्म प्रेम छे जयकारी. ॥ ९ ॥
आत्म प्रेमथी सुखनी लहेरो, आत्म प्रेमथी क्रोध गळे;
आत्म प्रेमथी उज्ज्वल लेश्या, मुक्ति दशामां जीव भळे.॥१०॥
आत्म प्रेममां जे रंगाशे, अनुभव तेने झट थाशे;
आत्म प्रेमनी वातो मोटी, पाम्या ते मन हरखाशे. ॥ ११ ॥
आत्म प्रेम छे सुखनो दरियो, द्वेषादिक दोषो खाळे;
आत्म प्रेमनी खामीथी बहु,दुनिया क्लेशी कलिकाळे. ॥ १२ ॥
वैरझेर निंदानी टेवो, आत्म प्रेमथी शिघ्र टळे;
शत्रुओ मित्रो झट थावे, अकळ कळाने कोण कळे. ॥ १३ ॥
सुखवृत्तिथी दुनिया सघळी, सुखवाळी भासे छे अहो;
आत्म प्रेमनो अद्भुत महिमा,आत्म प्रेममां लीन रहो. ॥ १४ ॥
सुखनी लीला भरपूर भासे, आत्म प्रेमथी सत्य लहो;
आत्म प्रेमथी लीनता मळशे,समजी भव्यो लीन रहो. ॥ १५ ॥
आत्म प्रेमथी सज्जन जीवो, धर्म पंथमां दोराशे
जाति वैर पण आत्म प्रेमथी,जोशो झट निर्मूळ थाशे. ॥ १६ ॥
आत्म प्रेमथी कुटुंब दुनिया, आत्म प्रेमनी टेव खरी;
वीर प्रभुए आत्म प्रेमथी, शाश्वत सिद्धि शीघ्र वरी. ॥ १७ ॥
दुर्जनजन पण आत्म प्रेमथी, सज्जनताने झट धारे;
वीर प्रभुए फणीधर बोध्यो, आत्म प्रेम चुगली वारे. ॥ १८ ॥
आत्म प्रेमथी परमदया छे, करुणादृष्टि जग प्रसरे;
जगदुद्धारक आत्मबंधु छे, तारे ने वळी आप तरे. ॥ १९ ॥
आत्म प्रेमियो उज्ज्वल ध्याने. चिदानंदना घट भोगी;
आत्म प्रेमीनी निर्मलवाणी, ात्मप्रेमी तरशे योगी. ॥ २० ॥

आत्मप्रेमथी सर्व सगांमां, निजसंदृश सज्जन भावे;
सज्जनजननो नाश बने छे. ज्ञानी मन दृढतां लावे. ॥ २१ ॥
आत्मप्रेमथी सहुने सुखदे. जीव मात्रने दूर करे;
त्रस थावर जीवोना रक्षक, आत्म प्रेमीओ जाणिये. ॥ २२ ॥
दया धर्मनुं मूळ स्मर मन, सज्जनता मनमां आवे;
सदाचारनी शुद्धि थाय, आत्मिक प्रेम जब थावे. ॥ २३ ॥
चेतननी श्रद्धा थावाथी, आत्म प्रेम मनमां आवे;
आत्म प्रेमथी भक्ति प्रगटे, ध्यान दशा मनमां भावे. ॥ २४ ॥
आत्म प्रेमरस शुद्ध प्रभुता, कदी न छूटे जाण सदा;
आत्म प्रेमथी धननी ममता, नासे मारुं सत्य सदा. ॥ २५ ॥
मारुं जीव कुटुंब जेम व्हालो, तेम अन्यनो मन धरवो;
आत्म प्रेमनो अर्थ सुणीने, सत्य पंथ ए अनुसरवो. ॥ २६ ॥
दोष दृष्टिनो नाश स्वभावे, सद्गुण दृष्टि वधु भावे;
आत्म प्रेमथी नवधा भक्ति, अनंतसुख पामिये प्रीते. ॥ २७ ॥
आत्म प्रेमीजन कीर्ति पामे, आत्म प्रेमी छे उपकारी;
आत्म प्रेमनी छे बलिहारी, समजो मनमां नरनारी. ॥ २८ ॥
मिथ्या भ्रमणा सर्व प्रेमना, आत्म प्रेमथी सहु नासे;
आत्म प्रेमथी धर्म फेलावो, मिथ्यादृष्टि दूर थाशे. ॥ २९ ॥
शुद्ध निश्चयनयथी आतम, निर्मल परमातम सरखो;
चेतननी सत्ताना प्रेमी, सच्चिदानंद मनमां परखो. ॥ ३० ॥
मानवयोगे चेतन जागी, चेतननी प्रीति करवी;
आत्म प्रेमथी शुद्ध प्रीति, सर्वाङ्गने सहेजे हरवी. ॥ ३१ ॥
आत्म प्रेम नवस्य कदी छे, उच्च भावने करनारो,
हिंसा जूठ चोरी मैथुन, मदनादिकने हरनारो. ॥ ३२ ॥
देव गुरुने धर्म राग सम, आत्म रागने प्रेम करो;

सर्व जीवोपर आत्म-प्रेमथी, सद्गुण दृष्टि सत्र वहो. ॥३३॥
आत्म प्रेमथी गंभीर दृष्टि, मोटुं मन तो झट थावे;
चिदानंद चेतनमय मूर्त्ति, परखे हरखे सुख पावे. ॥ ३४ ॥
बाह्य विषयमां मन नहीं भटके, चंचळता मननी नासे;
शुद्ध दशामां स्थिरोपयोगे, अनुभव मंदिर सुख भासे. ॥३५॥
क्षांति मार्दव आर्जव मुक्ति, तप संयमने सत्यपणुं;
शौच आकिंचन ब्रह्मचर्यदश, आत्म प्रेमी पामे एम भणुं ॥३६॥
पंच महाव्रत आत्म प्रेमथी, धारे सद्गुरुनी शिक्षा;
ब्रह्मदृष्टि खीले छे निशदीन, शिक्षार्थी पाळे दीक्षा. ॥ ३७ ॥
अन्य जनोपर गुस्सो थातां, आत्म प्रेम मनमां लावो;
हिंसानी बुद्धि थातां पण, आत्म प्रेम मनमां भावो. ॥ ३८ ॥
अशुभ विचारो परिहरवाने, आत्म प्रेम औषध मोटुं;
चिंतामणि सम तेनो महिमा, वचन जाणशो नहि खोटुं.॥३९॥
कल्पवृक्षने काम कुंभ सम, आत्म प्रेम महिमा सारो;
आत्म प्रेमथी मुक्ति मळे छे, अनेकांत मत निर्धारो. ॥४०॥
संवत ओगणीश चोसठमांहि; नगर माणसा चोमासुं;
श्रावण वद पांचम रविवारे, वर्णन कीधुं छे खासुं. ॥ ४१ ॥
भणी गणीने आत्म प्रेममां, वर्ते ते पामे ऋद्धि;
पुष्यार्क योगनी पेठे पामो, बुद्धिसागर सुखसिद्धि. ॥ ४२ ॥

मंगल.

मङ्गलपद अरिहन्त छे, मङ्गलपद छे सिद्ध;
मङ्गलपद आचार्य छे, उपाध्याय गुण ऋद्ध. ॥ १ ॥
पंचम मङ्गल साधु छे, परमेष्ठी एपञ्च;

गातां ध्यातां प्रेमथी, कर्म रहे नहि रञ्च. ॥ २ ॥
नमस्कारना ध्यानथी, प्रगटे शक्ति अनन्त;
सर्वोत्तम मङ्गल सदा, करे कर्मनो अन्त. ॥ ३ ॥
शाश्वत सुख देनार छे, मङ्गल पद नवकार;
सर्वमन्त्रनुं सार छे, जगमां जय करनार. ॥ ४ ॥
कामकुम्भ चिन्तामणि, कल्प वल्लिसम एह;
नमस्कार महामन्त्रने, स्मरतां गुण गणगेह. ॥ ५ ॥
चार निक्षेपे ध्याइए, महामन्त्र नवकार;
चिदानन्द पद उल्लसे, होवे भवजल पार. ॥ ६ ॥
चउद पूर्वनुं सार छे, स्मरतां नासे दुःख;
बुद्धिसागर ध्यानथी, होवे शाश्वत सुख. ॥ ७ ॥

आत्मज्ञान.

दुहा.

आत्मज्ञान करीए सदा, चिदानन्द गुणधाम;
आत्मज्ञानथी जाणीए, नही रूपके नाम. ॥ १ ॥
आत्मा सत्‌ने नित्य छे, कर्म ग्रहण करनार;
कर्म हरण पण ते करे, निज पर्यायाधार. ॥ २ ॥
रत्नत्रयि साधी मुदा, पामे शाश्वत स्थान;
आत्म प्रभुनी धारणा, करतां प्रगटे ध्यान. ॥ ३ ॥
अन्तर्दृष्टि साधना, साधक शुद्धि थाय;
ज्योति निर्मल झळहळे, अजरामर पद पाय. ॥ ४ ॥
अन्तर्दृष्टि उपासना, क्षायिक गुण उपास्य;
सापेक्षाए साध्य छे, सायनन्त पद वास्य. ॥ ५ ॥

चिद्घन चेतन शुद्धता, शुद्ध ध्यानथी थाय;
तिरोभाव निज ऋद्धिनो, आविर्भाव पमाय. ॥ ६ ॥
जिनपद निजपदमां रह्युं, ज्ञाने शुद्ध जणाय;
बुद्धिसागर जिनदशा, अन्तरमां परखाय. ॥ ७ ॥

गुरुश्रद्धा.

दुहा.

सद्गुरु श्रद्धा दुर्लभा, दुर्लभ भक्ति उदार;
गुरुनी आज्ञा पाळवी, जेवी असिनी धार. ॥ १ ॥
गुरु श्रद्धा भक्ति थकी, होवे मङ्गलमाल;
सद्गुरु पदनी सेवना, टाळे सहु जंज्ञाळ. ॥ २ ॥
सद्गुरु वण ज्ञान ज नहि, गुरुविना नहि धर्म;
सद्गुरुनी आराधना, टाळे सघळां कर्म. ॥ ३ ॥
गुरु कृपाथी ज्ञान छे, गुरु कृपाथी सुख;
गुरु कृपाथी शान्ति छे, नासे सघळां दुःख. ॥ ४ ॥
सद्गुरुनी भक्ति थकी, पामे शिष्यो धर्म;
गुरु देवनी सेवना, आपे शाश्वत शर्म. ॥ ५ ॥
गुरुदेव चिन्तामणि, गुरुजी सूर्य समान;
गुरु पूजा जे जन करे, ते पामे कल्याण. ॥ ६ ॥
गुरुजी धर्माधार छे, गुरु आलम्बन सार;
बुद्धिसागर सद्गुरु, ज्ञानी जगदाधार. ॥ ७ ॥

स्याद्वादमार्ग.

स्याद्वाद दर्शन थकी, चेतन ज्ञान पमाय;
षड् दर्शन सापेक्षता, त्यारे सर्व जणाय. ॥ १ ॥

स्याद्वादना ज्ञानथी, जागे गाढ परमार्थ;
स्याद्वादना ज्ञान वण, भटके मन पापार्थ. ॥ २ ॥
स्याद्वादना ज्ञानथी, हठ कदाग्रह त्याग;
स्याद्वादना ज्ञानथी, प्रगटे मन वैराग्य. ॥ ३ ॥
स्याद्वादना ज्ञान वण, सर्वथी एकान्त;
स्याद्वादना ज्ञान वण, कदी टळे नहि भ्रान्त. ॥ ४ ॥
स्याद्वादना बोधथी, नासे मिथ्या गर्व;
स्वस्वरूपनी साधना, ऋद्धि प्रगटे सर्व. ॥ ५ ॥
सूक्ष्म तत्त्वना ज्ञान वण, अन्तरमां अन्धेर;
सूक्ष्म तत्त्वना ज्ञानथी चिदानन्दनी लहेर. ॥ ६ ॥
रमुं आतम स्वभावमां, वागे मङ्गलतूर;
बुद्धिसागर ध्यानमां, चिदानन्द भरपूर. ॥ ७ ॥

चिदानन्द लहेर घटमां.

चिदानन्दनी लहेरो घटमां, केम पडुं हुं खटपटमां,
बाह्य भावमां कदी न शान्ति, केम पडुं हुं खटपटमां. ॥ १ ॥
अन्तरमां शान्ति छे साची, श्रद्धा तेनी खरी ठरी.
चेतन गुणनी अनन्त लीला, अनुभवी में दील धरी. ॥ २ ॥
निरावरणने सुरता लागी, भूलाणी दुनियादारी;
रंगायो अनुभवना रंगे, प्रगटी ज्योति जयकारी. ॥ ३ ॥
शान्तदृष्टिथी समजे शान्ति, मान्यो अनुभव अन्तरमां;
आतम ते परमातम पोते; भाख्युं साचुं भणतरमां. ॥ ४ ॥
लय लागी अन्तरमां प्यारी, अलखलखना प्रभुनी सारी;
प्रगटयुं अजवाळुं अन्तरनुं, नाठुं मिथ्यातम भारी. ॥ ५ ॥

देखुं ते पोते हुं निश्चय, स्वपर प्रकाशी सुखकारी;
अनुभव प्याला पीधा प्रेमे, कदी न उतरे खूमारी; ॥ ६ ॥
बीजाने कहेवुं शा माटे, वाणी अगोचर निधार्यो;
प्रारब्ध योगे कथवुं लखवुं, पण सहुथी हुं छुं न्यारो. ॥ ७ ॥
समजे समजु मस्तानो कोइ, अवधूत योगी खेलाडुं;
बाह्य भावनी भ्रान्ति टाळी, अन्तर सद्गुण अजवाळुं. ॥ ८ ॥
अलख देशमां निशदिन रहीशुं, निराकार पदने वरशुं;
बुद्धिसागर अलख ध्यानथी, निर्भय ठामे झट ठरशुं. ॥ ९ ॥

विनयस्वरूप.

भलो विनय छे भलो विनय छे, विनये विद्या झट आवे;
विनयहीन मानव मन गंदु, निर्मल शी रीते थावे. ॥ १ ॥
वैरियो पण विनय मन्त्रथी, वशमां थावे छे जाणो;
विनय देवनुं साधन करतां, सहु ऋद्धि घटमां मानो. ॥ २ ॥
मोटा जननो विनय करंतां, यशडंको जगमां वागे;
विनयवन्तने मंत्र फळे छे, सर्वजनो पाये लागे. ॥ ३ ॥
मन वाणी कायाथी करीए, विनय मजानो सुखकारी;
विनय विनानी विद्या वंध्या, फळ आपे नहि जयकारी. ॥ ४ ॥
विनयवन्तने मान मळे छे, आत्मज्ञान पण ते पामे;
विनय विनानो मनुष्य गद्धो, दुःख पामे ठामो ठामे. ॥ ५ ॥
मोरपूठ शोभे छे जेवी, तेवी हीन विनय काया;
विनयहीनने विद्या आपे, ते मूढा पण नहि डाह्या. ॥ ६ ॥
कोह्या काननी कूतरी पेठे, विनयहीन नहि ठाम ठरे;
सद्गुरुनी आज्ञानो लोपी, विनयहीन भवमांहि फरे. ॥ ७ ॥

फणिधरने जेवुं पयपानज, अविनयिने शिक्षा तेवी;
विनयहीनने शिक्षा देवी, दुर्गतिनी शासन सेवी. ॥ ८ ॥
विनय मनावो विनय मनावो, विनये शिष्यो सुख पावे;
काचा घटमां जलनी पेठे, अविनयिने शिक्षा भावे. ॥ ९ ॥
विनय भक्ति श्रद्धालु जनने, आत्म ज्ञान देवुं सारुं;
बुद्धिसागर द्रव्य भावथी, विनयभावमांहि राचुं. ॥ १० ॥

परमार्थ वाणी.

मोहदशा उपशान्त थया वण, साचो रस्तो नहि सूझे;
तीव्रकषायो मंद पड्या वण, सदुपदेशे नहि सुझे. ॥ १ ॥
सन्त मळ्या पण अकड रहेवे, आत्महित ते नहि साधे;
दास बनीने गुरु सेव्या वण, सदुपदेशे नहि वाधे. ॥ २ ॥
श्रद्धा भक्ति जे जे अंशे, ते ते अंशे धर्म लहे;
गुरु कृपाथी धर्म मळे छे, जिनेन्द्र वाणी एम कहे. ॥ ३ ॥
तन मन गुरुने अर्पण करतां, गुरुवाणी मनमां उतरे;
जाग्रत गुरुनी सेवा करतां, भवपाथोधि भव्यतरे. ॥ ४ ॥
शंकाकांक्षानुं मूळ वळनुं, गुरुवाणी मनमां धरतां;
मन आनन्दी प्रफुल्ल मुखडुं, सद्गुरुनी आज्ञा वरतां. ॥ ५ ॥
जंगमतीर्थ मुनीश्वर गुरुना, चरणे रहीए दास बनी;
गुरुकृपाथी करमां परखो, शाश्वत चेतन भव्यमणि. ॥ ६ ॥
अध्यातम ज्ञानोदधि मुनिगुरु, चरण सेवना सुखकारी;
एवा गुरुना दास बन्याथी, ज्ञानकळानी तैयारी. ॥ ७ ॥
निष्कामपणाथी सद्गुरु सेवा, जे करशे ते भव तरशे;
अचळ महोदय शुद्ध सनातन, रत्नत्रयी प्रेमे वरशे. ॥ ८ ॥

आत्मतत्त्व लक्ष्यार्थ ग्रहीने, तन्मय चित्ते धर्म करो;
बुद्धिसागर परम प्रभुता, प्रगटावी आनंद वरो. ॥ ९ ॥

धर्म सूत्रमां स्वार्थ त्यागः ॥

धर्मसूत्रने भणो भणावो, पैसा माटे फोक अरे;
स्वार्थतणी फांसीने माटे, धर्म न प्रणमे दील खरे. ॥ १ ॥
परमार्थपणामां स्वार्थ कर्याथी, स्वार्थतणी स्थिरता थाती;
स्वार्थ टळ्या वण धर्म न प्रणमे, मोटी स्वार्थतणी काती. ॥ २ ॥
जो प्रगटे आत्मार्थ प्रेम तो, पैसानी त्यां वात नहीं;
अमृत पण जो विष बने तो, धर्मवासना दूर रही. ॥ ३ ॥
परमार्थ कृत्यमां स्वार्थपणानी, हृदयवासना दूर करो;
परम धर्म प्रगटशे तेथी, शाश्वत शिवपद ठाम ठरो. ॥ ४ ॥
पैसा आदि लालच छोडी, धर्म कृत्य दीलमां धरवुं;
निष्कामपणाथी उच्चकोटीमां, प्रेमे झट पगलुं भरवुं. ॥ ५ ॥
उदर पोषण धर्म कृत्यना, नामे करवुं ते भूंडुं;
धर्म प्रेम जागे नहि तेथी, थातुं नाहि मनडुं रुडुं. ॥ ६ ॥
धर्माध्यापक शिक्षक आदि, पदवी जे पैसा माटे;
अन्ते तेथी थाय न सारु, जीव वळतो अवळी वाटे. ॥ ७ ॥
धन आदिनो स्वार्थ तजीने, निष्कामपणाथी धर्म करो;
उच्चभावना प्रगटे तेथी, वीर जिनेश्वर धर्म धरो. ॥ ८ ॥
धन्य धन्य मुनिवर सद्गुरुजी, स्वार्थ तजी परमार्थ करे;
सफळ मुनिनां धर्म कृत्य सहु, शुद्ध हृदयमां धर्म धरे. ॥ ९ ॥
स्वार्थतजीने परमपन्थमां, अधिकारे पगलुं भरवुं;
बुद्धिसागर धर्मसूत्रना, उद्देशोने अनुसरवुं. ॥ १० ॥

आत्मतत्त्व लक्ष्यार्थ ग्रहीने, तन्मय चित्ते धर्म करो;
बुद्धिसागर परम प्रभुता, प्रगटावी आनंद वरो. ॥ ९ ॥

धर्म सूत्रमां स्वार्थ त्यागः ॥

धर्मसूत्रने भणो भणावो, पैसा माटे फोक अरे;
स्वार्थतणी फांसीने माटे, धर्म न प्रणमे दील खरे. ॥ १ ॥
परमार्थपणामां स्वार्थ कर्याथी, स्वार्थतणी स्थिरता थाती;
स्वार्थ टळया वण धर्म न प्रणमे; मोटी स्वार्थतणी काती. ॥ २ ॥
जो प्रगटे आत्मार्थ प्रेम तो, पैसानी त्यां वात नहीं;
अमृत पण जो विष बने तो, धर्मवासना दूर रही. ॥ ३ ॥
परमार्थ कृत्यमां स्वार्थपणानी, हृदयवासना दूर करो;
परम धर्म प्रगटशे तेथी, शाश्वत शिवपद ठाम ठरो. ॥ ४ ॥
पैसा आदि लालच छोडी, धर्म कृत्य दीलमां धरवुं;
निष्कामपणाथी उच्चकोटीमां, प्रेमे झट पगलुं भरवुं. ॥ ५ ॥
उदर पोषण धर्म कृत्यना, नामे करवुं ते भूंडुं;
धर्म प्रेम जागे नहि तेथी, थातुं नहि मनडुं रुडुं. ॥ ६ ॥
धर्माध्यापक शिक्षक आदि, पदवी जे पैसा माटे;
अन्ते तेथी थाय न सारु, जीव वळतो अवळी वाटे. ॥ ७ ॥
धन आदिनो स्वार्थ तजीने, निष्कामपणाथी धर्म करो;
उच्चभावना प्रगटे तेथी, वीर जिनेश्वर धर्म धरो. ॥ ८ ॥
धन्य धन्य मुनिवर सद्गुरुजी, स्वार्थ तजी परमार्थ करे;
सफळ मुनिनां धर्म कृत्य सहु, शुद्ध हृदयमां धर्म धरे. ॥ ९ ॥
स्वार्थतजीने परमपन्थमां, अधिकारे पगलुं भरवुं;
बुद्धिसागर धर्मसूत्रना, उद्देशोने अनुसरवुं. ॥ १० ॥

आत्मज्ञानिना उद्गार.

शुद्ध चेतना स्वरूप रमणमां, अनुभव पोगे रंगायो;
भूल्यो मिथ्या दुनियादारी, स्वरूप म्हारुं हुं पायो. ॥ १ ॥
दुनियानी स्वारथ सहु छोडी, जोडी सुरता अन्तरमां;
मन्त्र तन्त्रनी मजी कल्पना, भमुं न माया मणतरमां. ॥ २ ॥
निन्दो कोइक वंदो कोइक, दुनियानी परवा टळगी;
मनमां माने तेवुं मानो, ल्यो शुं अमृत वारि मथी. ॥ ३ ॥
अन्तर ज्योति दर्शन करशुं, वाद दशामां नहि करशुं;
करशुं धारणा [illegible] पछे, अन्तरनी वाता करशुं. ॥ ४ ॥
भणवानी भव [illegible] दशामां, जगने [illegible] भुलाय;
हुं तुं तो सहु भेद गयो दूर, भूल्यो सहु चिन्ता वायु ॥ ५ ॥
मनडां [illegible] चमकारा [illegible] झगमग झळकाई
कहुं न कहेन जावुं मनमां [illegible] वाणीमां [illegible] ॥ ६ ॥
दुनिया माने के नहि माने, [illegible]
[illegible] ॥ ७ ॥
[illegible] न [illegible],
[illegible] ॥ ८ ॥
[illegible] विनाना [illegible];
बुद्धिसागर [illegible] ॥ ९ ॥

—

आत्म देशमां अनन्त सुख.

[illegible],
[illegible]. ॥ १ ॥

आत्म देशनी अकळकळा छे, झळहळ झगमग ज्यां ज्योति;
अंतरमां उतरी जोवाथी, चेतन ज्ञाने विष्णोति. ॥ २ ॥
आत्म देशमां जोगी जागे, परमातम पदने परखे;
आप स्वरुपे आप प्रकाशे, समजी हंसा मनहरखे. ॥ ३ ॥
जन्म जरा मृत्युथी न्यारो, आत्म देश घटमां लावो;
मायाना देशो उल्लंघो, आत्म देशमां झट आवो. ॥ ४ ॥
एकाकार सघळा त्यां भासे, भेदभाव नहि रहेवानो;
अलखदेश पोतानो सन्तो, ज्ञान चक्षुथी जोवानो. ॥ ५ ॥
अलखदेशमां जात भात नाहि, निराकार छे जयकारी;
अनंत गुण पर्यायनुं आश्रय, शुद्ध ब्रह्मपद सुखकारी. ॥ ६ ॥
दुःख देनारा माया देशो, माया दुःखनी छे क्यारी;
सुरता साधो अलख देशमां, अलखदेशनी बलिहारी. ॥ ७ ॥
अलखदेशना गुणो अनंता, पामे तेनी हुशियारी;
बुद्धिसागर आत्म देशमां, जावो भव्यो नरनारी. ॥ ८ ॥

देह नगर.

देह नगरमां जो तुं विचारी, कोण आवीने गया नहीं;
अनन्त आव्या अनंत चाल्या, तन धन माया अहीं रही दे०॥१॥
पाणीमांहि जेवुं पतासुं, देहनगर रचना तेवी;
मान मूर्ख मन जूठी काया, परभवनी वाटज लेवी. दे० ॥ २ ॥
काया नगरी कदी न तारी, माने शुं मारी मारी;
फजेत फाळको एकदिन थाशे, भ्रान्तिथी भूल्यो भारी. दे०॥३॥
समज समज मन चेतन डाह्या, समजी ले शिक्षा सारी;
आव्या तेने अंते जावुं, त्यागी सहु दुनिया दारी. दे० ॥ ४ ॥

काया नगरीना वसनारा, चेत चेत चेतनराया;
बुद्धिसागर अवसर पामी, जाग्रत था चिद्घनराया. दे० ॥ २ ॥

रीस.

दुहा.

रीस करी नहि कीजीए, रीस थकी सन्ताप;
वेर झेर वधे बहु, वधे बहुलां पाप. ॥ १ ॥
भागती बुद्धि [illegible], हठ कदाग्रह जोर;
रीस थकी बहु [illegible] ॥ २ ॥
रीस सर्पिणी मन [illegible], [illegible];
[illegible] ॥ ३ ॥
[illegible];
[illegible] ॥ ४ ॥
[illegible];
[illegible] ॥ ५ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ६ ॥
[illegible],
[illegible] ॥ ७ ॥
[illegible];
[illegible] ॥ ८ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ९ ॥

गुरुबिना तो ज्ञान न आवे, भावार्थ अपरंपार कहावे;
गुरु बिन व पण दान न टळे, मार्गी ओ मन नाहीं. ध्रुपद ॥ ५ ॥
अस्तोइ रोजनवाही दासी, गुरु भक्ति दिन रात;
गुरुबिनयंथा ज्ञानज पावो, मुक्ति पडु छट जाय. ध्रुपद ॥ ६ ॥
कंचनदासा स्वामि गुरुना, पदपद दरशन लीन;
सुरतिसागर गुरु कृपायो, अमरापुर पद लीन. ध्रुपद ॥ ७ ॥

माया स्वरूप.

अनुभव निश्चय धर्मनो, सर्व थकी कर्तव्य. ॥ २ ॥
अनुभव रस मजीठनो, उतरे नहि तलमात्र;
अनुभव पाम्या जे जना, तेनां अन्यम गात्र. ॥ ३ ॥
अनुभव ताळी लागतां, दर्शन जिननुं थाय;
रवि किरणो प्रगटया थकी, नजरे सर्व जणाय. ॥ ४ ॥
निश्चय श्रद्धा अनुभवे, शुद्ध रमणता थाय;
जे पाम्या ते त्यां रम्या, पण ते नहीं जणाय. ॥ ५ ॥
गुरुगम ज्ञानाभ्यासथी; प्रगटे अन्तर दृष्टि;
अन्तर्दृष्टि प्रगटतां, देखे निजगुण सृष्टि. ॥ ६ ॥
उदासीनता त्यां टळे, वदन प्रफुल्ल जणाय,
थाय फेर प्रारब्धथी अन्तर भिन्न सदाय. ॥ ७ ॥
अन्तरना उपयोगथी, अखण्ड निजगुण भोग
बुद्धिसागर सिद्ध छे, रत्न त्रयीना योग. ॥ ८ ॥

द्रव्यभाव विहार.

वहेतुं जळ निर्मळ रहे, पर्वान थिर मळ थाय;
गामो गाम विहारथी, निर्मळ मुनि सदाय. ॥ १ ॥
सर्व सङ्गना त्यागथी, निर्मळ हेतु ते विहार;
ममत्व टळतुं वेगथी उत्तम मुनि व्यवहार. ॥ २ ॥
निर्जन स्थान विहारथी, ज्ञानी मन वैराग्य,
वैराग्ये मन वर्ततां, प्रगटे छे सौभाग्य. ॥ ३ ॥
मुनि गीतार्थ विहार छे, गीतार्थ निश्रित धार;
अल्पागमना ज्ञानथी, एकाकी न विहार. ॥ ४ ॥
अन्तरना उपयोगथी, अन्तरमांहि विहार;

उपशमादिक भावथी, निश्चयनय अनुसार. ॥ ५ ॥
अन्तरना सापेक्षथी, साचो बाह्य विहार;
अन्तरथी निश्चल रहे, भाख्युं शास्त्राधार. ॥ ६ ॥
पवन फरंते पर्णने, तेम प्रारब्धे देह;
देश विदेशे भटकतुं, निश्चयथी निजगेह. ॥ ७ ॥
प्रारब्धे विचरे मुनि, स्थिरता निजगुणमांहि;
बुद्धिसागर सन्तने, सदानन्द घटमांहि. ॥ ८ ॥

सत्यबोध.

वसे ज्ञान त्यां मान नहि, दामवसे त्यां काम;
बुद्धिसागर रवि अने, रजनी एक न ठाम. ॥ १ ॥
परकल्पना परधन तजे. सेवे सज्जन संग;
बुद्धिसागर अनुभवे, परमानन्द तरंग. ॥ २ ॥
मन पाराने मारवा. उत्तम औषध जाण;
ज्ञानि जननी सेवना, थातुं अनुभव ज्ञान. ॥ ३ ॥
देवगुरु वाणी शुची. प्रभुगुरु उपकार;
दया धर्मनुं मूल छे, मोक्ष मूल अणगार. ॥ ४ ॥
विनयमूल विद्या वरी, शत्रु मूलने क्रोध;
क्षमा मूल मन शान्ति, सुख मूल छे बोध. ॥ ५ ॥
विवेक मूल सदाचरणनुं, धर्म मूल विश्वास
व्यसन मूल दुःखनुं कह्युं, मोह मूल छे त्रास. ॥ ६ ॥
आत्मज्ञान शिव पंथ छे, बुद्धिसागर खास,
अनुभवकेरो रंग छे, ते खरो सुख रहास. ॥ ७ ॥

अनुभव निश्चय धर्मनो, सर्व थकी कर्तव्य. ॥ २ ॥
अनुभव रस मजीठनो, उतरे नहि तलमात्र;
अनुभव पाम्या जे जना, तेनां अन्यज गात्र. ॥ ३ ॥
अनुभव ताळी लागतां, दर्शन जिननुं थाय;
रवि किरणो प्रगट्या थकी, नजरे सर्व जणाय. ॥ ४ ॥
निश्चय श्रद्धा अनुभवे, शुद्ध रमणता थाय;
जे पाम्या ते त्यां रम्या, परने नहीं जणाय. ॥ ५ ॥
गुरुगम ज्ञानाभ्यासथी; प्रगटे अन्तर दृष्टि;
अन्तर्दृष्टि प्रगटतां, देखे निजगुण सृष्टि. ॥ ६ ॥
उदासीनता त्यां टळे, वदन प्रफुल्ल जणाय,
वाद्य फरे प्रारब्धथी अन्तर भिन्न सदाय. ॥ ७ ॥
अन्तरना उपयोगथी, अखण्ड निजगुण भोग
बुद्धिसागर सिद्ध छे, रत्न त्रयिनो योग. ॥ ८ ॥

द्रव्यभाव विहार.

वहेतुं जल निर्मल रहे, मलीन थिर जल थाय;
गामो गाम विहारथी, निर्मल मुनि सदाय. ॥ १ ॥
सर्व सङ्गना त्यागमां, निमित्त हेतु जे विहार;
ममत्व टळतुं वेगथी, उत्तम मुनि व्यवहार. ॥ २ ॥
निर्जन स्थान विहारथी, ज्ञानी मन वैराग्य,
वैराग्ये मन वर्ततां, प्रगटे छे सौभाग्य. ॥ ३ ॥
मुनि गीतार्थ विहार छे, गीतार्थ निश्रित धार;
अल्पागमना ज्ञानथी, एकीलो न विहार. ॥ ४ ॥
अन्तरना उपयोगथी, अन्तरमांहि विहार;

उपशमादिक भावथी, निश्चयनय अनुसार. ॥ ५ ॥
अन्तरना सापेक्षथी, साचो बाह्य विहार;
अन्तरथी निश्चल रहे, भाख्युं शास्त्राधार. ॥ ६ ॥
पवन फेरवे पर्णने, तेम प्रारब्धे देह;
देश विदेशे भटकतुं, निश्चयथी निजगेह. ॥ ७ ॥
प्रारब्धे विचरे मुनि, स्थिरता निजगुणमांहि;
बुद्धिसागर सन्तने, सदानन्द घटमांहि. ॥ ८ ॥

सत्यबोध.

वसे ज्ञान त्यां मान नहि, दामवसे त्यां काम;
बुद्धिसागर रवि अने, रजनी एक न ठाम. ॥ १ ॥
पर ललना परधन तजे, सेवे सज्जन संग;
बुद्धिसागर अनुभवे, परमानन्द तरंग. ॥ २ ॥
मन पाराने मारवा, उत्तम औषध जाण;
ज्ञानि जननी सेवना, बीजुं अनुभव ज्ञान. ॥ ३ ॥
वैरमूल वाणी बुरी, प्रेममूल उपकार;
दया धर्मनुं मूल छे, मोक्ष मूळ अनगार. ॥ ४ ॥
विनयमूल विद्या कही, शत्रु मूलजे क्रोध;
क्षमा मूल सत् सङ्गति, गुरु मूल छे बोध. ॥ ५ ॥
विवेक मूल सज्जनपणुं, धर्म मूल विश्वास;
व्यसन मूल इच्छा कही, मोह मूल छे आश. ॥ ६ ॥
आतमज्ञान शिव पन्थ छे, बुद्धिसागर जाण;
अनुभवरङ्गे जे रमे, ते पामे सुख खाण. ॥ ७ ॥

सिद्धान्तामृत.

कर्या कर्म छुटे नहि, भोगववां निर्धार;
नरपति सुरपति रंक सहु, कर्माधीन संसार. ॥ १ ॥
निकाचितजे बांधियां, अष्ट कर्म दुःखकार;
भोगववां नक्की पडे, कदी न आवे पार. ॥ २ ॥
कर्म करे ते भोगवे, राग द्वेष प्रयोग;
चतुर्गतिमां भटकवुं, कर्म तणो सहु भोग. ॥ ३ ॥
उदयागत करणी करे, ज्ञानी अन्तर भिन्न;
नविन कर्म बांधे नहि, अन्तरमां लयलीन. ॥ ४ ॥
उपशमादिक धर्ममां, ज्ञानि जन उपयोग;
बाह्यभाव राचे नहीं, बाह्यभाव छे रोग. ॥ ५ ॥
ज्ञानदशा विरतिपणुं, करे कर्मनो नाश;
स्याद्वादना ज्ञानथी, होवे शिवमां वास. ॥ ६ ॥
आत्मज्ञाननी तीव्रता, भाव चरणनो योग;
बुद्धिसागर भोगवे, शाश्वत सुखनो भोग. ॥ ७ ॥

शुद्धस्वरूप.

दुहा.

शुद्ध स्वरूपाधारमां, वर्ते जो उपयोग;
परमानन्द पद अनुभवे, निश्चय निज गुण भोग. ॥ १ ॥
चिदानन्दनी लहेरियो, प्रगटे आत्मप्रसार;
निश्चय निज चारित्रमां, सिद्ध शुद्ध निर्धार. ॥ २ ॥
निश्चय गुण उपयोगमां, सर्व सङ्ग परित्याग;
शुद्ध ध्यान आलम्बने, शुद्ध रमणना लाग. ॥ ३ ॥

टळे मोहनी वासना, झळ हळ जागे ज्योत;
निश्चय धर्म दशावरे, थावे धर्मोद्योत. ॥ ४ ॥
अनेकान्तना ज्ञानथी, ध्यावो चेतनराज;
परम महोदय पद वरो, अखण्ड शिव साम्राज्य. ॥ ५ ॥
सर्वोपाधि त्यागथी, परमानन्द जणाय;
अनुभवी ए अनुभवे, परम प्रभुता पाय. ॥ ६ ॥
अनुभवीए अनुभव्युं, ए पद स्थिरता पाय;
बुद्धिसागर आत्मनुं, प्रभुपणुं परखाय. ॥ ७ ॥

योग विषय.

नाभिकमलमां सुरता साधी, गगन गुफामां वास कर्यो;
भूलाणी सहु दुनियादारी, चेतन निज घरमांहि ठर्यो ॥ १ ॥
चिदानन्दनी ल्हेरि घटमां, अनुभवी नहि जाय कही;
हाडमींज रंगाणी रङ्गे, झळहळ ज्योति जागी रही; ॥ २ ॥
इन्द्रासननी पण नहि इच्छा, वन्दन पूजन मान टळ्युं;
अलख निरञ्जन स्वामी मळीयो, जलबिन्दु जलधिमां भळ्युं। ३।
नहि कोइ रागी नहि कोइ द्वेषी, दृष्टा साक्षीभूत रह्यो;
नाम रूपथी न्यारो परख्यो, वाणीथी नहि जाय कह्यो ।॥४॥
अनन्त शक्ति स्वामी भेट्यो, ज्यां जोवुं त्यां अजवाळुं;
उलट आंखथी आव्यो घटमां, अनन्त लक्ष्मी घर भाळुं. ॥५॥
मन वाणी कायादिक रचना, प्रारब्धे ते बनी रही;
साक्षी भूत हुं तेनो रहियो, अकळ कळा नहि जाय कही ॥६॥
उलट्यो शाश्वत सुखनो दरियो, परा पार पण नहि पावे;
बुद्धिसागर धन्य जगत्मां, शाश्वत शिव मन्दिर जावे. ॥ ७ ॥

अन्तर सृष्टि लीला प्रगटे, लोह संग तेजंतुरी. ॥ ३ ॥
स्पृहा नहि तलभार जगत्नी, नामरुपथी हुं न्यारो;
कोइक निन्दो कोइक वंदो, समभावे घट उजियारो. ॥ ४ ॥
दुनियानी खटपट लटपटमां, सुखनुं चिन्ह न देखातुं:
पोताने पोते देख्यो त्यां, कांइ न जातुं नहि थातुं. ॥ ५ ॥
जुओ विचारी जुओ विचारी, देह देवळमां संन्यासी;
सन्यासीनी अकळकळाने, देखंतां नहि उदासी. ॥ ६ ॥
ध्याने ध्यावुं अन्तर गावुं, सुरतार्थी दीलमां लावुं;
परम प्रभुनुं दर्शन दीठुं, बाह्यभावमां नहि जावुं. ॥ ७ ॥
अलखफकीरी भोगववामां, सात धाततो रंगाणी;
बुद्धिसागर अलखफकीरी, आनंदकारी मस्तानी. ॥ ८ ॥

आत्मज्ञानप्रकाश.

आपस्वरुपे आप प्रकाश्यो. नाठुं सहु हुं ने मारु;
वदवुं व्यवहारे हुं मारु, शुद्धरुप निश्चय न्यारु. ॥ १ ॥
औदयिकयोगे फरवुं हरवुं, अन्तरथी न्यारा रहेवुं;
भिन्न भिन्न जड चेतनवृत्ति. निजधन तो निजने देवुं. ॥ २ ॥
अन्तरदृष्टिथी सहु जोवुं, परिणमुं नहि परभावे;
ध्यान धारणामां हुं पोते, पोते पोताने ध्यावे. ॥ ३ ॥
चेन पडे शुं दुनिया रंगे. आतममांहि रंगातां:
चेन पडे नहि बाह्यप्रदेशे. प्रदेश अन्तरमां जातां. ॥ ४ ॥
रूप रागमां मोज मजा शुं. अन्तरथी निश्चय धार्यो:
शरीरमांहि वास कर्यो पण. निश्चयथी हुं छुं न्यारो. ॥ ५ ॥

स्याद्वादनयदृष्टि देखुं, वस्तुरूप साचुं भासे;
नाम कहुं तो नाम न तेनुं, गुरुगमथी ते परखाशे. ॥ ६ ॥
अनुभव आव्यो टळे न टाळ्यो, सिद्धबुद्ध हेतु थाशे;
बाह्यभाव विसारी देतां, साचो अनुभव परखाशे. ॥ ७ ॥
सत्ताथी छे सिद्ध समोवड, नवधा भक्तिथी पूजो;
अकळकळा जगजीवननी छे, समजे तेहिज नहि बीजो. ॥८॥
परम महोदय शाश्वत लक्ष्मी, समय समय तेनो भोगी;
बुद्धिसागर गावो ध्यावो, क्षायिक शाश्वतपद योगी. ॥ ९ ॥

तर्कवितर्क.

तर्कवितर्को करो करोडो, चर्चार्थे मस्तक फोडो;
अहंवृत्तिघोडा पर बेसी, मनमां आवे त्यां दोडो. ॥ १ ॥
विषय विचारो करो हजारो, पण आवे नहि भवपारो;
दुनियानी खटपटमां खूंची, फोगट मानवभव हारो. ॥ २ ॥
देह बंगलो जीव मुसाफर, अणधार्यो अन्ते जाशे;
आंख मींचाए कशुं न हाथे, पाछळथी तो पस्ताशे. ॥ ३ ॥
स्वप्नाजेवी जगनी माया, पाणीमांना पडछाया;
सगां संबंधी मूकी जावुं, स्त्री धन पुत्र अने काया. ॥ ४ ॥
चेनो झटझट चेनो झटपट, छंडी दो दुनियाबाजी;
बाह्यभावनी तृष्णा छोडी, अन्तरमां रहेशो राजी. ॥ ५ ॥
मोहभावनी खटपट छोडी, आतमने सेवो ध्यावो;
बुद्धिसागर शाश्वत लक्ष्मी, लेवानो मळीयो ल्हावो. ॥ ६ ॥

चितिशक्ति.

चितिशक्तिने ओळखवाथी, समजाशे घटमां ऋद्धि;
चितिशक्तिना पूर्णपणाथी, क्षायिक भावेछे सिद्धि. ॥ १ ॥
आत्मज्ञान वण जग अंधारु, आत्मज्ञान अर्पे सारु;
आत्मज्ञान वण बाह्यदशामां, निशदिन जाणो अंधारु. ॥ २ ॥
आत्मज्ञान वण कदी न शान्ति, टळे नहि भवभय भ्रान्ति;
आत्मज्ञान उपयोग दशा वण, प्रगटे नहि अन्तर कान्ति. ॥ ३ ॥
आत्मज्ञान रविना उद्योते, मिथ्यातम झट अळपाशे;
सोहं सोहं रटना योगे, परगट पोते परखाशे. ॥ ४ ॥
आत्मज्ञान वण अंधो मानव, भटकेछे भवमां भारी;
आत्मज्ञान वण कदी न टळती, जोशो आ दुनियादारी ॥ ५ ॥
हरिहर ब्रह्मा खुदा स्वयंभु, पोते पोताने देखे;
आतम ते परमातम साचो, बाकी सघळुं उवेखे. ॥ ६ ॥
तपजप किरिया दीक्षा भिक्षा, आतम ज्ञान वण छे काची;
आत्मज्ञानथी मुनिपणुं छे, भव्यो रहेशो त्यां राची. ॥ ७ ॥
सकळ सूत्रनुं सार प्रकाश्युं. आत्मज्ञान वरवुं साचुं;
मत कदाग्रह तेथी टळशे, ते वण भणतर सहु काचुं; ॥ ८ ॥
म्हारे तो चिन्तामणि फळीयो, आत्मज्ञान घट परखायुं;
बुद्धिसागर अनेकान्त नय, समजी म्हारु में पायुं. ॥ ९ ॥

॥ ब्रह्मचर्य ॥

पर परिणतिथी न्यारा रहेवे. निश्चयथी ते ब्रह्मचारी;
निश्चयथी जे ब्रह्मचारिछे, तेनी जगमां बलिहारी. ॥ १ ॥

आत्मज्ञानथी परपरिणतिना, त्यागी निश्चय ब्रह्मचारी;
आत्मज्ञान विण दृष्टभ विगेरे, बाह्यशीलना आचारी. ॥ २ ॥
द्रव्य थकी ब्रह्मचारी होवे, मिथ्यात्वी जे अज्ञानी;
परपरिणतिथी भवमां भमता, वात जरा नहि छे छानी. ॥ ३ ॥
भाव थकी ब्रह्मचारी होवे, अनेकान्त मतनो ज्ञानी;
भाव ब्रह्म ते उपादान छे, भाखे छे जिनवर वाणी. ॥ ४ ॥
भाव ब्रह्मनुं कारण साचुं, द्रव्यब्रह्म ते ज्ञानीने;
समजण साची शास्त्रे भाखी, गुज पडे नहि मानीने. ॥ ५ ॥
द्रव्य शीयल ते रंकसमुं छे, भाव शीयल नृपपति सरखुं;
द्रव्य थकी पण अनन्त महिमा, भाव शीयल जाणी हरखुं. ॥ ६ ॥
भावथकी ब्रह्मचारी थातां, मुक्ति करतलमां साची;
भाव ब्रह्ममां अनन्त शक्ति, रहतो ज्ञानी त्यां राची ॥ ७ ॥
भाव ब्रह्मव्रत शून्य हृदय जन, द्रव्यब्रह्मथी मन फुले;
भाव ब्रह्मनी प्राप्ति विण ते, भवभ्रमणमांहि झूले. ॥ ८ ॥
द्रव्यभावथी जे ब्रह्मचारी, जगमां तेनी बलिहारी;
सापेक्षाए सर्व साचुं समजे समकित अवतारी ॥ ९ ॥
द्रव्यशीयलथी भावब्रह्मनी, अल्पदशामां रंगायो;
बुद्धिसागर भाव ब्रह्मनो, अनुभव घटमांहि पायो. ॥ १० ॥

—

लक्ष्मीमलवानी उपाधि.

लक्ष्मी मलवानी उपाधि, मगजाव व्याधि आधि;
लक्ष्मी मलाथी त्यागने, जल्दी घटमां ल्यो साधी. ॥ १ ॥
विश्रामम दुर्जनताना मान, कर्युं न कांइक हु मानुं;
लक्ष्मी लक्षनानी लालचथी, ब्रह्मतत्त्व गहियुं छानुं. ॥ २ ॥

અનેક વાંચો નવરસ ગ્રન્થો, વાયાના ને મદ પન્થો;
રહે વાસના જડની હૃદયમાં, ક્યાંથી થયા મદ ગ્રન્થો. ॥ ૩ ॥
જડ સંગો ને સવ કુસંગો, જડ વસ્તુના ભોગવટો;
કર્મોદયે ને ઉદયાના, એ પણ મિથ્યાત્વ માટે. ॥ ૪ ॥
કરો હજારો ક્રિયા હજારો, ઉત્તમ કર્મોના થાટ;
મન વચન કાયા એક ભાવે, મેળો ચતુર્ગતિ વાટ. ॥ ૫ ॥
ખાધાં પીધાં હર્યાં ફર્યાં પણ, આત્મ વિચાર ન ધાર;
લોગ મયતું ખાનું જાણે, ફોગટ એ જાણે સાર. ॥ ૬ ॥
ઝાલિમ એનો જાલિમ પાસો, [illegible] જિન દેવો;
દેહ [illegible] દેહ [illegible], [illegible] [illegible] કરો. ॥ ૭ ॥
ધર્મ ધર્મ સૌ ધર્મ કરે પણ, [illegible] [illegible];
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. ॥ ૮ ॥
આત્મ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible];
બુદ્ધિસાગર [illegible], [illegible] [illegible] સિદ્ધિ વરો ॥ ૯ ॥

આત્મજ્ઞાન ગરબા.

गुण स्थानकमां नीपजशे गुण, अनुक्रमे मननी स्थिरता;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे परम प्रभु वीरता. ॥ ९ ॥

कइवस्तुमां राचुं.

शुं राचुं हुं ललनातनुमां, गंदी छे स्त्रीनी काया;
शुं राचुं हुं धन सत्तामां, जूठी छे तेनी माया. ॥ १ ॥
शुं राचुं हुं वाडीमांहि, वाडीनी छे नश्वरता;
जे जन जेमां राचे प्रेमे, तेमां ते जन अवतरता. ॥ २ ॥
शुं हुं राचुं शरीरमांहि, शरीर पण जुदुं थातुं;
शुं हुं राचुं मोज मझामां, तेमां सुख न परखातुं. ॥ ३ ॥
शुं हुं राचुं मिष्टजमणमां, मिष्टजमण विष्टा थाती;
शुं हुं राचुं स्नान कृत्यमां, शरीर शोभा करमाती. ॥ ४ ॥
शुं हुं राचुं युवापणामां, चार घडीनुं चांदरणुं;
शुं हुं राचुं रमत गमतमां, परभव जातां नहि शरणुं. ॥ ५ ॥
शुं हुं राचुं हवा दवामां, हवा दवा मूकी जावुं;
शुं हुं राचुं मित्रवृन्दमां, अंते तो न्यारा थावुं. ॥ ६ ॥
शुं हुं राचुं स्वजन कूळथी, अंते कोइ न छे बेली;
शुं हुं राचुं मात जनकमां, जूदां वखत वहे छेली; ॥ ७ ॥
शुं हुं राचुं शिष्य वर्गमां, तेथी चेतन छे न्यारो;
शुं हुं राचुं चमत्कारमां, अंते चेतन छे प्यारो. ॥ ८ ॥
शुं हुं राचुं बाह्यभावमां, कांइ न अंते सुख थातुं;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, पामे साचुं परखातुं. ॥ ९ ॥

सद्गुरु बोध.

कृपा करी सद्गुरुए बोध्यो, विवेक वस्तुनो आप्यो;
जड वस्तुथी भिन्न बतावी, निज पदमां निजने थाप्यो. ॥ १ ॥
बाह्य विषयमां दुःख बताव्युं, अन्तरमां सुख समजाव्युं;
मोहभावमां भय दर्शाव्यो, स्थिरतामां मनडुं आव्युं. ॥ २ ॥
स्याद्वाददर्शनने अनुभव, गुरुकृपाए घट पायो;
नामरूपथी न्यारो भाळ्यो, अक्ष तेजमय परखायो. ॥ ३ ॥
चित्तवृत्तिना सम्या उछाळा, मारगे घोडुं चाल्युं;
गुणस्थानक शिखरपर चडवा, अभ्यासे मनडुं वाल्युं. ॥ ४ ॥
अनुक्रमे अभ्यास करीने, परम महोदयपद वरशुं;
गुणपर्याय स्वरूप रमणता, अन्तरना ध्याने करशुं. ॥ ५ ॥
स्पृहा नथी तलभार जगतनी, कीर्तिआशा परिहरी;
अन्तरने बाहिरमां समता, अन्तरमांहि दृष्टि धरी. ॥ ६ ॥
असंख्यप्रदेशो मांहि वसवुं, सहजस्वभावे अवधार्युं;
सर्व संग परित्यागावस्था, शुद्ध चरण घटमां धार्युं. ॥ ७ ॥
जड स्वभावे जडता रहेशे, चेतन चेतनता लेशे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे साचुं परखाशे. ॥ ८ ॥

मन मळवाथी अन्तर वार्ता थाय.

चित्त मळ्या वण दिलनी वातो, बीजाने नहि कहेवाती;
चित्त मळ्या वण प्रेम थया वण, खरी वातलो नहि थाती. ॥ १ ॥
निष्काम प्रेमथी चित्त मळे छे, श्रद्धाना योगे वहेलुं;
भक्ति योगे चित्त मळेछे, ए वण जाणो नहि सहेलुं. ॥ २ ॥

आत्म प्रेमथी ज्ञान मळे छे, प्रेम विना नहि उच्च दशा;
श्री सद्गुरुनुं मन मेळववा, उक्त उपायो दील वश्या. ॥ ३ ॥
विनय विना नहि विद्या मळती. विनये प्रसन्न गुरु होवे;
मन निर्मलता तेथी थाती, पोते पोताने जोवे. ॥ ४ ॥
उच्च ज्ञानवण उच्च भाव वण, अनुभवदर्शन नहि थातुं;
सूत्रसार छे अनुभव दर्शन, ज्ञानिथी ते परखातुं. ॥ ५ ॥
सूत्रतत्त्वनी गहन शैलीनो, अनुभव ज्ञानिओ जाणे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे ज्ञानी सुख माणे. ॥ ६ ॥

चेतनशक्ति खीलवणी.

सार सार सहु सूत्रतणुं छे, चेतन शक्ति खीलववी;
खीले छे संयमथी शक्ति, ध्याने निज शक्ति भजवी. ॥ १ ॥
असंख्य योगे शक्ति खीलती, अन्तरमांहि अवधारो;
परम महोदय जीवनी सत्ता, आविर्भावे भव्य करो. ॥ २ ॥
निमित्त हेतु अनेक दाख्या, उपकारकने आदरवा;
आत्मतत्त्वने साध्यगणीने, निमित्त हेतुने वरवा. ॥ ३ ॥
निमित्त हेतु नय व्यवहारे, ज्ञानी ज्ञान थकी जाणे;
अन्तरनी शक्ति खीलववा, पोतानो मत नहि ताणे. ॥ ४ ॥
चित्त प्रेम भक्तिनी स्फुरणा, प्रगटे निमित्त तेह वरो;
क्षयोपशमथी जेमां रुचि, निमित्त साचां अनुसरो. ॥ ५ ॥
समज्यावण शुं निमित्त करशे, ज्ञानविना औषध खावुं;
सद्गुरुवैद्याज्ञाथी वर्तो, अभ्यासे शिवपुर जावुं. ॥ ६ ॥
सद्गुरुवैद्य सलाह विनानुं, औषध भक्षण दुःखकारी;
सद्गुरुनी आणा सेवनथी, निमित्त कारण जयकारी. ॥ ७

हठ कदाग्रह तजी निमित्तने, अनुसरवुं मेमे साह;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, प्रगटे परमार्थ प्यार. ॥ ८ ॥

शाश्वत सुख अभ्यास.

शाश्वत सुख अभ्यास कर्याथी, शाश्वत सुखडा प्रगटाशे;
सर्वसंग परित्याग कर्याथी, अनुभव अन्तरमां थाशे. ॥ १ ॥
सर्वसंग परित्याग हेतुने, आदरवा समजी प्रेमे;
व्यवहार चारित्रादिक हेतुछे, अवलंबो समजी नेमे. ॥ २ ॥
जे जे अंशे निरुपाधित्व, ते ते अंश धर्म खरो;
आत्मज्ञानथी टळे उपाधि, समजी साचुं भव्यवरो. ॥ ३ ॥
सर्वत्र जो समानदृष्टि, ज्ञानादिक प्रगटे सृष्टि;
सर्वत्र जो दया भावना, धर्म मेघनी ए वृष्टि. ॥ ४ ॥
उच्चभावना जो सर्वत्र, उच्चपणुं अन्तर प्रगटे;
धर्मक्षमा गुण प्रगटे त्यारे, मोहादि शक्ति विघटे. ॥ ५ ॥
सर्व देशमां सर्व काळमां, चिदानंद संगी थावुं;
परपरिणतिनो त्याग करीने, शिवपुरमांहि झट जावुं. ॥ ६ ॥
अनुभवामृत स्वाद लह्याथी, मनडुं अन्तरमां ठरशे;
अन्तरमां उतर्याथी भव्यो, परमब्रह्मपद अनुसरशे. ॥ ७ ॥
सर्व जीवोमां तिरोभावथी, वर्ते छे पद जयकारी;
ज्ञानाभ्यासे आविर्भावे, प्रगटे ऋद्धि सुखकारी. ॥ ८ ॥
हठ कदाग्रह ममता त्यागी, सत्य तत्त्व संगी थावुं;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे शाश्वत पद ध्यावुं. ॥ ९ ॥

अल्पज्ञान हानि.

अल्प ज्ञान त्यां हाण अति छे. अल्पज्ञान भाषण खोटुं;
अल्पज्ञानथी तत्त्व न मळशे, अर्धदग्ध थायुं छोटुं. ॥ १ ॥
अल्पज्ञानथी अवळी वाटे, मनुष्यनुं मनडुं जाशे;
जेवुं हरायुं ढोर भमे छे, तेवुं मनडुं भटकाशे. ॥ २ ॥
अल्पज्ञानथी मन चंचळता, सत्य असत्य न परखाशे;
भमे भमाव्यो अल्पज्ञानथी, समजु मनमां समजाशे. ॥ ३ ॥
आत्मतत्त्वना सूक्ष्म ज्ञाननो, मर्म न जाणे अज्ञानी;
अल्पज्ञानथी वादवादा, वळगे माया मस्तानी. ॥ ४ ॥
जेवी अवस्था त्रिशंकुनी, अल्पज्ञानथी छे तेवी;
बक बकाटो अल्पज्ञानथी, समजी ज्ञानदशा लेवी. ॥ ५ ॥
अनेकनयनी सापेक्षाने, समज्याथी सहु समजाशे;
मिथ्या ममता त्यारे जाशे, परमब्रह्म पद परखाशे. ॥ ६ ॥
त्रिदोषिनुं जेवुं मनडुं, अल्पज्ञानिनुं छे तेवुं;
समजी ज्ञानदशा आदरवी, लघुताथी ज्ञानज लेवुं. ॥ ७ ॥
गुरुकृपा मेळववी विनये, गुरुकृपाथी ज्ञान मळे;
सद्गुरुपद पंकजना सेवक, मुक्तिपुरीमां जइ भळे. ॥ ८ ॥
अल्प ज्ञानथी निश्चय नहि छे, भव्यो समजशो मनमां;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, आनन्दघन छे अन्तरमां. ॥ ९ ॥

योग्यता.

भण्या गण्या पण ज्ञान न ठरतुं, भूल पडी त्यां भणतरमां;
महेल चणाव्यो पण जो हाले, भूल पडी त्यां चणतरमां. ॥ १ ॥
सिंहणनुं पय ठाम न ठरतुं, कनकपात्र विण भूल खरी;

साधु थइ क्रोधे धगधगतो, क्षमा विनानी भूल ठरी. ॥ २ ॥
औषध खाधुं रोग वध्यो त्यां, विना वैद्यथी भूल पडी;
नित्य शान्ति यदि थइ नहीं, दीक्षावस्था केम वडी. ॥ ३ ॥
पुनः विचारो पुनः विचारो, स्थिरोपयोगे ध्यान धरो;
श्रद्धा भक्ति धैर्य प्रयोगे, भवसागरने शिघ्रतरो. ॥ ४ ॥
असद् विचारोना गोटाळा, टाळी शुद्ध विचार करो;
मनोद्रव्य उज्ज्वलता थाशे, अनुक्रमे आनन्द वरो. ॥ ५ ॥
शुद्धानन्द विनानो उद्यम, शा माटे नाहक करवो;
भव तृष्णानो पार न आवे; लोभ दोषने परिहरवो. ॥ ६ ॥
द्रव्य क्षेत्र ने काल भावथी. उत्तम अवलंबन सेवो;
वैराग्ये मन वाली भव्यो, पामो शाश्वत सुख मेवो. ॥ ७ ॥
उपशम क्षयोपशम अभ्यासे. क्षायिक गुण घट प्रगटाशे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, आतमघरनी ज्योति भासे. ॥ ८ ॥

उपाधि.

उपाधिमां चित्त न ठरतुं, जंजाळे मनडुं भटके;
आडुं अवळुं मनडुं दोडे, मर्कटवत मनडुं मटके. ॥ १ ॥
अनेकजन संसर्गे मनडुं, अंतरमांहि केम वळे;
बाह्यभावमां मन चंचळता, स्थिरतामांहि नहि भळे. ॥ २ ॥
बाधकयोगो त्याग कर्याथी, पामो सुसाधक योगो;
उपाधिथी दूर रह्याथी, पामो शाश्वत सुख भोगो. ॥ ३ ॥
उपाधिमां उग्र दशा शी, समता योगो अळपाशे;
उपाधि छे मद्दा डाकिनी, उपाधिथी सुख जाशे. ॥ ४ ॥
बाह्योपाधिमां नहि शान्ति, उपाधिथी अळग रहो;

उपाधि छे विषना प्याला, तजी उपाधि सुख लहो. ॥ ५ ॥
अन्तरमांहि सुख सदा छे, बाह्य जगत्मां दुःख सदा;
अन्तरमांथी ममता त्यागी, ध्याने रहेशो भव्य मुदा. ॥ ६ ॥
खावुं पीवुं प्रारब्धे पण, अन्तरथी न्यारा रहेवुं;
बाह्योपाधि ममता त्यागी, समताए सर्वे स्हेवुं. ॥ ७ ॥
जेणे पीधा समता प्याला, तेणे अनुभवथी दीठुं;
अन्तरमांहि सुख सदा छे, ज्ञानिजन मनमां मीठुं. ॥ ८ ॥
भूली भान जगत्नुं खोटुं; परम प्रभुनुं ध्यान धरो;
बुद्धिसागर अनुभवामृत, पान करीने शर्म वरो. ॥ ९ ॥

उपाधिपीडाना उद्गार.

अरे उपाधि केम तुं वळगी, माराथी थाने अळगी;
खरे उपाधि तुं छे होळी, शाने माटे तुं सळगी. ॥ १ ॥
हडकवायु कुतर पेठे, संगत त्हारी हडकाइ;
परम ब्रह्मनुं भान भूलावे, कदी न थाती तुं डाही. ॥ २ ॥
अरे उपाधि तुजथी आधि, व्याधि पण तुं प्रगटावे;
शिकोतरीने चुडेल तुं छे, दुःखना खत्ता खवरावे. ॥ ३ ॥
राजन साजन महाजन मोटा, तुं वाळे तेना गोटा;
फांसी शूळाथी पण भूरी. मारछे दुःखना सोटा. ॥ ४ ॥
उपाधि तुं वडी पापिणी, अधुना अळगी था व्हेली;
कहे उपाधि छोडुं नहि जीव, दुःख देवामां हुं पहेली. ॥ ५ ॥
अमृत सरखी माने मुजने, तो केम हुं तुजने छोडुं.
मारा वशमां आवे तेनुं, फूलावी मस्तक फोडुं. ॥ ६ ॥
सत्ता त्हारी प्रगट करीने, माराथी थाने अळगी;

कोण तेडवा आव्युं हतुं के, जेथी तुं मुजने वळगी. ॥ ७ ॥
उपाधिनां पवन गुणोने, चेतन अन्तरमां वळीयो;
बुद्धिसागर शांति पामी, परम ज्योतिमां झट भळीयो. ॥ ८ ॥

तत्त्वमसि.

तत्त्वमसि महावाक्य श्रवणथी. अनेकान्तनय ज्ञान करो;
स्याद्वादीने मणमे सम्यक्. चिदानन्दपद चित्त वरो. ॥ १ ॥
तत् शब्दे श्रीसिद्ध बुद्ध ते, त्वं शब्दे छे तुंहि खरो;
असि क्रियामां अन्वय करीने, तत्त्वमसिनुं ध्यान धरो. ॥ २ ॥
तत्त्वमसिपद वाच्य सिद्ध तुं, संग्रह नय सत्तार्थी छे;
तत्त्वमसिपद वाच्य सिद्ध तुं, शब्दादिक नयथी तुं छे. ॥ ३ ॥
सत्ता व्यक्ति सापेक्षाए, तत्त्वमसि सिद्धालयमां;
ज्ञानदशाथी सम्यक जाणे, पडे नहि ते भवभयमां. ॥ ४ ॥
उपर उपरना नयथी अम, व्यक्तिप्रभावे तत्त्वमसि;
जे जे अंशे निरुपाधित्व, ते ते अंशे तत्त्वमसि. ॥ ५ ॥
एवं भूतथी केइक सिद्धया, समभिरुढथी सिद्धया कोइ;
शब्द वडे तेम सिद्धज कोइ, तत्त्वमसिपद घटमां जोइ. ॥ ६ ॥
व्यवहृति संग्रह नैगमथी, सिद्ध बुद्ध पण कहेवाता;
तत्त्वमसिना सम्यग ज्ञाने, परम प्रभु पद परखाता. ॥ ७ ॥
शब्दनयोथी तत्त्वमसिने, अर्थ नयोथी तत्त्वमसि;
जीवद्रव्य ते तत्त्वमसि छे, श्रद्धा साची दील वसी. ॥ ८ ॥
नित्य निरंजन परमेश्वर तुं, माया ममता दूर खसी;
बुद्धिसागर ज्ञान दिवाकर, सोहं सोहं तत्त्वमसि. ॥ ९ ॥

ज्ञानदशा जीवन.

ज्ञानदशामां जीवन जातु, लेखे ते जगमां आवे;
ज्ञानदशामां रमणा कर्याथी, ध्यान दशा स्हेजे थावे. ॥ १ ॥
ज्ञानदशामां अनंत आनंद, सहजपणे घट प्रगटे छे;
अहंवृत्तिनुं जोरज टळतुं, मिथ्यातम झट विघटे छे. ॥ २ ॥
ज्ञान दशामां सामायक छे, ज्ञान दशामां पूज्यपणुं;
श्वासोश्वासे सर्व कर्म क्षय, ज्ञान दशाथी धर्म पणुं. ॥ ३ ॥
ज्ञान दशाथी अनन्त शक्ति, चेतननी झट खीले छे;
ज्ञान दशाथी समतासरमां, जीव हंसलो झीले छे. ॥ ४ ॥
ज्ञानदशाथी अन्तर स्थिरता, ज्ञानदशानी बलिहारी;
शत ज्ञानिनो अभिप्राय एक, ज्ञानदश जग जयकारी. ॥ ५ ॥
आत्म ज्ञानथी परम प्रभुता, परखे छे चेतन घटमां;
चेतनमांहि अनन्तऋद्धि, भूले नहि ते खटपटमां. ॥ ६ ॥
ज्ञान दशाथी निःसंगी थइ; अन्तरदृष्टि वाळेछे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, पामी सुखमां म्हाले छे. ॥ ७ ॥

आत्मध्यान.

नित्य निरंजन निराकार हुं, अजरामर निर्मल योगी;
असंख्य प्रदेशी चेतन हुं छुं, अनन्त सुख गुणनो भोगी. ॥ १ ॥
अनंत गुण पर्याय स्वरुपी, निजपर ज्ञेय तणो ज्ञाता;
अनन्त केवल ज्ञान स्वरुपी, ध्येय ध्याननो हुं ध्याता. ॥ २ ॥
तनु मन वचनातीत हुं छुं, सिद्ध बुद्ध भगवान् सदा;
अखंड निर्भय अविनाशी हुं, हरिहर ब्रह्मा इश खुदा. ॥ ३ ॥

व्यापक ज्ञाने व्याप्य स्वरूपी, अनन्त क्षायिक शक्ति धणी;
परम महोदय परम प्रभु हुं, आनंदघन चेतन दिनमणि. ॥ ४ ॥
अज स्वयंभु परमेश्वर हुं, जगन्नाथ जग जयकारी;
विभु अकलने अलख रूप हुं, अनन्त रत्नत्रयि धारी. ॥ ५ ॥
नाम रूपथी न्यारो हुं छुं, जड सृष्टिथी भिन्न खरो;
चेतन सृष्टिनो हुं माळी, अनन्त, समता जलनो झरो. ॥ ६ ॥
विश्वेश्वर हुं नित्यनियंता, विमलाचल पदमां वासी;
बाह्य भावनो नहि हुं कर्त्ता, शत्रुंजय गंगा काशी. ॥ ७ ॥
स्थित्युत्पत्ति व्ययपद धारी, समय समयमां हुं भोगी;
निरागीने निर्द्वेषी हुं, अविकारी ने निर्योगी. ॥ ८ ॥
पोतानामां पोते हुं छुं, अरिहंत सत्ता धारी;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, पामी परखो सुखकारी. ॥ ९ ॥

देहतंबुरो.

देहतंबुरो मान थानुनो, रचना तेनी वेश बनी;
इडा पिंगला सुषुम्णा, नाडीनी शोभा अजब घणी. ॥ १ ॥
त्रण तारनी गेबी रचना, त्रण आंगुलीथी वागे;
अष्टस्थानथी शब्द उठावे, मन मोहन मीठुं लागे. ॥ २ ॥
अनेक रागने अनेक रागणी, चेतन तेनो गानारो;
रजस्तमोगुण सत्त्वभावना, ते आवे ने गानारो. ॥ ३ ॥
पिंड अने ब्रह्मांड भावने, देहतंबुराथी गावे;
वैखरीथी बहिर सुणावे, पश्यमा प्रेरक थावे. ॥ ४ ॥
परापश्यंतीथी गानारो, अलख अलख उगलारो;
शुभयोगे परापश्यंती, भाषामां ते गानारो. ॥ ५ ॥

देह तंबुरो अलखधूनमां, परापश्यंतीथी वागे;
जाग्रत् तुर्यावस्थामांहि, चेतन यथाक्रमे जागे. ॥ ६ ॥
देह तंबुरो श्री तीर्थंकर, वगाडता वैखरी योगे;
शब्द सुणीने भव्यजीवो तस, ज्ञान करे अनुभव योगे. ॥ ७ ॥
देह तंबुरो वगाडनारो, चिदानन्द घटमां जागे;
बुद्धिसागर अलख धूनमां, अनन्त सुख छे वैराग्ये. ॥ ८ ॥

कर्तव्यकृत्य.

धाम धूममां हसाहसीमां, मन चंचळता वधे अति;
गप्पां सप्पां आडां अवळां, मारे ते तो मूढमति. ॥ १ ॥
रूप रागमां भटके मनडुं, त्यां सुधी छे बाह्य दशा;
आत्मभावमां चित्त रमणता, त्यारे प्रगटे धर्म दशा. ॥ २ ॥
गुरु गीतार्थाज्ञाए वर्तो, अशुभ संकल्पोने हरो;
उच्च भावना वधशे निशदिन, आनन्दघन घटमांहि वरो. ॥ ३ ॥
उच्च भावना करवाथी झट, मनोद्रव्य निर्मल थाशे;
मनोद्रव्यनी उज्ज्वलताथी, उच्चदशा वधती जाशे. ॥ ४ ॥
उच्च दशा जीवनमां चेतन, अनुभव अमृत पान करे;
देह छतां पण विदेहवृत्ति, अन्तरमांहि भव्य वरे. ॥ ५ ॥
सत्यानन्द खुमारी योगे, अलख धूनमां नित्य रहे;
परम प्रभुनां दर्शन देखी, त्रण भुवननुं राज्य लहे. ॥ ६ ॥
अकथ्य कथनी शुं कहेवाशे, समजु मनमां समजाशे;
ज्ञान ध्याननी वातो न्यारी, गुरुकृपाथी परखाशे. ॥ ७ ॥
मुंगाए तो गोळज खाधो, बीजाने शुं तेह कहे;
जेणे अनुभव प्यालो पीधो, ते जन तेनो स्वाद लहे. ॥ ८ ॥

भगवन वाणी अन्तरी छे, ज्ञानी योगी पार लहे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे चिन्मय मंगल थोर. ॥ ९ ॥

मार्गश बोध.

करो विचारो भले हजारो, बाह्यभावना छे खोटी;
बाह्यभावमां नीच दशा छे, कदी न थाता मन मोटा. ॥ १ ॥
गीधेमी फुलवाडी अंगे, अन्त विनाशी करमाते;
कुटुंब ममता गाडी वाडी, मोटा मोटा सहु जाशे. ॥ २ ॥
धन पेटीमां भले भरेलो, काळ झपाटो ज्यां वागे;
अन्तरदृष्टि खीलवाथी मन, धर्मरंगमांहि जागे. ॥ ३ ॥
सुखां पाम्यो शांता पहेरी, सारा विद्यावंती जनेरो.
म्हारो तारो कपटां पहेरा, पण अंते नां भेटोगे ॥ ४ ॥
छाको नाको जुआ भगवा, मनमां भारे ने पोष्यो;
काळ कोळीओ करश अन्त, पचड काळ नहि मोळो. ॥ ५ ॥
मनमां आव्युं त्यां तो म्हाला, पाप पन्थमांहि चाल्यो;
दाखा दमरा पणोतणो पण, अस्यो पडशे उचाळो. ॥ ६ ॥
करोड लाखो पतियो थाशो, पण अंते लाखी जाशो.
पाप कर्मने करो भले पण, छेल्ली वारे पस्ताशो. ॥ ७ ॥
दुनियामां मस्तानी माया, बाळे छे अवळी वाटे;
ज्यां त्यां मायानां धांगाणां, मुक्तिपाळ छे शिर साटे. ॥ ८ ॥
मनुष्य जन्मने पामी भव्यो, धर्मकृत्यथी सफळ करो;
बुद्धिसागर लक्ष्मीलीला, जाग्रत् तुर्यावस्था वरो. ॥ ९ ॥

करवा लायक शिष्य.

विना विचारे शिष्य करो नहि, शिक्षावण नहि द्यो दीक्षा,
विनेय शिष्यो कोइक विरला, पुनः पुनः करशो ईक्षा. ॥ १ ॥
दुःखना मार्या शिष्यो थावे, पाळे नहि गुरुनी आणा;
विनय विनानां ढोर हरायां, जेवा ज्यां त्यां छवराणा. ॥ २ ॥
निर्धन कोइक मुंड मुंडावे, समजे नहि शुं केळवणी;
स्वारथनी ज्यां मारामारी, दृष्टिरागनी मेळवणी. ॥ ३ ॥
स्वार्थ सर्यो के गुरुजी आघा, गुरुद्रोही जगमां फरता;
लवरी निन्दा ज्यां त्यां करता, उन्मादी थइने चरता. ॥ ४ ॥
उपर उपरथी गुरु धरावे, मनमां श्रद्धा नहि जरा;
गुरुथकी उपरांठा चाले, सर्पसमाना भयंकरा. ॥ ५ ॥
गरज पडे त्यां लटपट करता, मनमांहि छोकरवादी;
गुरु कहे ते कान न धरता, अज्ञानीने उन्मादी. ॥ ६ ॥
आडां अवळां गप्पां मारे, ठट्ठाथी खडखड हसता;
क्रोधे जे क्षणमां धगधगता, विना विचार्यु बहु भसता. ॥ ७ ॥
शिष्योना लोभे जे अंधा, विना विचारे शिष्य करे;
सर्प राफडो स्वयं बनावे, ते शुं धर्मोन्नति करे. ॥ ८ ॥
करी परीक्षा दीक्षा देवी, मूळमार्ग साचो ए खरे;
शिष्यो करवामां जोखम छे, कर्युं विचारी सत्य अरे. ॥ ९ ॥
योग्य शिष्यने शिक्षा दीक्षा, नहि तो पस्तावो थाशे;
प्रभुवचन आराधन करतां, पापकर्म दूरे जाशे. ॥ १० ॥
आत्मज्ञानना अधिकारीने, आत्मज्ञान देवुं भाख्युं;
बुद्धिसागर सद्गुरु शिष्ये, अनुभवामृत घट चाख्युं. ॥ ११ ॥

आत्मखुमारी.

दुनिया प्राणीने शुं जाण्युं, आत्मतत्त्व जो नहि जाण्युं.
भणी गणीने प्रश्न कर्युं शुं, शुद्धरूपने नहि आण्युं. ॥ १ ॥
सात नयने मन संगाथी, आत्मतत्त्व जे जन जाणे;
समकित दर्शन ते जन पामे, परम गुरुने मन आणे. ॥ २ ॥
चउ निक्षेपा चार प्रमाणे, आत्मतत्त्व जे मन ध्यावे;
तत्त्व मथीने मन विश्रामे, अनुभव ज्ञानदशा पावे. ॥ ३ ॥
निर्मलता व्यापकता भोगी, परम ब्रह्म पदमां वासी;
देखे जाणे निजने पोते, शुद्ध रमणता विश्वासी. ॥ ४ ॥
अनंतगुण पर्याय विलासी, स्थित्युत्पत्ति व्ययधारी;
समये समये नव परिणामी, शक्ति व्यक्तिनो छे धारी. ॥ ५ ॥
ऋद्धि सिद्धि पदमां भासी, शुद्ध रूपमां रंगायो;
कर्मभावथी भिन्न ग्रहीने, अद्वैतता पदमां पायो. ॥ ६ ॥
अद्वैत पोताना रूपे छे, अनुभव ज्ञाने परखायुं;
जडभावे जड सत्त्वपणे छे, पोतानुं पोते पायुं. ॥ ७ ॥
सच्चिदानंद रसमां झील्यो, अनुभव्युं पद पोतानुं;
परा पश्यंतीमां जे भाख्युं, कदी न रहेतुं ते छानुं. ॥ ८ ॥
पोते पोताने भेट्यो त्यां, पोताने दउ शाबाशी;
बुद्धिसागर गुरुकृपाथी, तत्त्वमसि पदमां वासी. ॥ ९ ॥

रागद्वेष त्याग.

राग द्वेष ज्यां सुधी मनमां, लाख चोराशी त्यां सुधी;
ज्यां सुधी मिथ्यात्व दशा छे, त्यां सुधी अवळी बुद्धि. ॥१॥
ज्यां सुधी मन ग्रहे ने छंडे, त्यां सुधी नहि सुख शान्ति;

मन विश्रामे भव विश्रामे, नासे मिथ्या भवभ्रान्ति. ॥ २ ॥
ज्यां सुधी मन विषय रागमां, ज्ञानतणुं फल नहि लीधुं;
नवरसमां जेनुं मन वर्ते, तेणे अमृत नहि पीधुं. ॥ ३ ॥
जेनुं मन छे बाह्य भावमां, अन्तरमां ते शुं जाणे;
विकथामां जेनुं मन वर्ते, ते शुं आतमहित आणे. ॥ ४ ॥
जेटलुं जेणे जाण्युं दीठुं, वातो तेटली तेहि करे;
बाकी सघळुं जूठुं जाणे, कहो शुं तेनुं कार्य सरे. ॥ ५ ॥
केवलीए जे जाण्युं दीठुं, साचुं साचुं तेह खरे;
तेने जाणी श्रद्धा करशे, भवसागरथी तेह तरे. ॥ ६ ॥
जिनवाणीमां लीन थइने, अनुभव अमृतपान करो;
गुरुगम परंपरागम सेवी, मुक्तिवधूने शीघ्र वरो. ॥ ७ ॥
सत्यहेतु जिनवाणी सेवो, अधिकारी थइने तेना;
सत्यपणे परिणमशे तेने, श्रद्धा भक्ति मन जेना. ॥ ८ ॥
श्रुतोपयोगे ध्यान दशाथी, परम प्रभु दर्शन थाशे;
बुद्धिसागर मंगलमाला, परम महोदय परखाशे. ॥ ९ ॥

उच्चबोध.

जेना मनमां परमदया छे, परमामृत रस ते चाखे;
समता संगे ते जन झीले, जिनवरनी वाणी भाखे. ॥ १ ॥
दुःख पडे पण साचुं बोले, वचन सिद्धि ते नर पामे
द्रव्यभावथी चोरी करे नहि, तेनी कीर्ति जग जामे.
द्रव्यभावथी मैथुन त्यागी, ब्रह्मचर्यव्रत जे पाळे;
अनेक सिद्धि ऋद्धि पामे, मनुष्य जन्मने अजवाळे. ॥ ३ ॥
परिग्रह ममताने त्यागे, अनन्त लक्ष्मी ते पामे;

अनन्त शक्ति-व्यक्ति भावथी, वरतो शाश्वत पदठामे. ॥ ४ ॥
जे जन जगमां पर उपकारी, तेनी जगमां बलिहारी;
नाम देइने करे न निन्दा, ते जन जगमां जयकारी. ॥ ५ ॥
अवगुण उपर गुण करे ते, जगमां सज्जन कहेवाना;
दोषदृष्टिथी दोष जुए ते, दुर्जनो जगमां गणाना. ॥ ६ ॥
अशुभ विचारे परनुं भूंडुं, जे जन करतो ते दोषी;
शुभभावथी परनुं रुडुं, करतो ते सद्गुण पोषी. ॥ ७ ॥
स्वार्थ कुरपमां जे लपटाया, ते मुंझाणा नीच संगे;
निष्कामपणाथी धर्म करे ते, भवोदधिने शीघ्र तरे. ॥ ८ ॥
अन्तरमांथी न्यारा रहीने, ज्ञानीजन बोले चाले;
रागद्वेषमां लपटातो नहि, ते जन शिवपुरमां म्हाले. ॥ ९ ॥
मनवाणीनो संयम करीने, शोधो अन्तर शुभ साचुं;
बुद्धिसागर चेतन हीरो, पामीने तेमां राचुं. ॥ १० ॥

अधिकार.

श्रद्धा विरहित जननी आगळ, आत्मज्ञाननी शी वातो;
भाव विनाना भोजन पेठे, सदुपदेश न देवातो. ॥ १ ॥
अधिकारीनी छहीं योग्यता, धर्मदान देवुं सारुं;
मंत्र तंत्रमां अधिकारी वण, कदी न सारुं धानारुं. ॥ २ ॥
यौगिक विद्या शुभ शक्तियो, अधिकारी देखी देवी;
अधिकारी वण महापाप छे, समजो शिक्षा मन लेवी. ॥ ३ ॥
गंभीर आशय सद्गुरुगमथी, लेश न समजे मूढमति;
गुरु कृपाथी मन्त्र-जे पामे, अभ्यंतरमां ध्यान रति. ॥ ४ ॥
करो योग्यता सर्वे मळशे, इच्छो ते सहु त्यारे मळे।

सेवन यत्नाथी उच्च कोटीमां, चेतन वेगे सहु चढे. ॥ ५ ॥
गंभीर क्षमा दमादि सद्गुण, धारे तेने योग्य करो;
श्रद्धा भास प्रवर्तनिकल, योग्य करो मनमां महदो. ॥ ६ ॥
सद्गुण दृष्टि जे जन धारे, शाश्वत सुख लीला पावे;
बुद्धिसागर परम भक्तिथी, चेतन निज पदमां आवे. ॥ ७ ॥

सिद्धान्तवाणी.

धर्म करो ने सुखिया जगमां, धर्म विना नहि सुख कदी;
ज्ञान विना नहि सुख कदापि, जल विना नहि होय नदी ॥ १ ॥
दया विना नहि धर्म कदापि, क्षमा विना नहि सन्तपणुं;
गुरु विना नहि ज्ञान कदापि, समकितथी होय भव्यपणुं. ॥ २ ॥
धर्म कर्याथी पाप टळे छे, धर्म कर्याथी सुख शान्ति;
धर्म कर्याथी उच्च जीवननी, वधती निशदिन बहु कान्ति. ॥ ३ ॥
धर्म कर्याथी सुखनी लीला, धर्म कर्याथी दुःख टळे;
अष्ट सिद्धि नव निधि प्रगटे, जे जोइए ते तुर्त मळे. ॥ ४ ॥
धर्म कर्याथी मनुष्य सुरगति, पंचमी गति पण थावे छे;
धर्म जय पाप क्षय कहेणी, वर्धमान जिन गावे छे. ॥ ५ ॥
धर्म मित्र सम कोइ न बंधु, धर्म पिता माता भ्राता;
परभव जातां धर्म विना नहि, जाणो कोइ रक्षण कर्ता. ॥ ६ ॥
अपूर्व महिमा धर्म मर्मनो, धर्म थकी जीवो तरिया;
रत्नत्रयिनी लक्ष्मी पामी, अनंत जीवो सुख वरिया. ॥ ७ ॥
द्रव्यभाव बे भेद धर्मना, चउ निक्षेपे धर्म खरो;
सात नयोथी धर्म विचारो, समजी शाश्वत शर्म वरो. ॥ ८ ॥
गुरुगमथी करो धर्मकृत्यने, गुरुकृपाथी बहु ऋद्धि;
बुद्धिसागर गुरुकृपाथी, परम गति शाश्वत सिद्धि. ॥ ९ ॥

योगविषय.

म्हारो वालुडो सन्यासी-ए राग.

योगी देहदेवळनो वासी, वैरागी सन्यासी. योगी०
यमनियम आसन करी सिद्धि, प्राणायाम अभ्यासी;
रेचक पूरक कुंभक साधी, केवळ कुंभकवासी. योगी०॥ १ ॥
द्रव्यभाव भेदे प्राणायाम, कुंडली शक्ति उजासी;
मूलद्वारथी मेरुदंडनो, अवघट मार्ग प्रकाशी. योगी०॥ २ ॥
प्रत्याहार धारणा धारी, चमत्कार बतलावे;
षट्चक्रोने भेदी प्रणवे, ब्रह्मरन्ध्रमां आवे. योगी०॥ ३ ॥
शून्यशिखरपर साहिबवासा, होवे त्यां थिरवासा;
आपस्वरूपे आपप्रकाशे, उज्ज्वल ध्यानाभ्यासा. योगी०॥ ४ ॥
प्रगटे चेतन सुखनी लाली, मुख प्रफुल्ल सुख छाया;
सालंबन निरालंबनध्याने, चेतन निजघर आया. योगी०॥ ५ ॥
लागी समाधि टळी उपाधि, ज्योति ज्योत मिलावी;
चिदानंदमां हंसा खेले, परमप्रभुता पावी. योगी०॥ ६ ॥
क्षयोपशममां आत्मभान एक, बाकी भान न होवे;
क्षायिकभावे केवळज्ञाने, लोकालोकने जोवे. योगी०॥ ७ ॥
क्षयोपशममां चेतन अद्वैत, क्षायिक सर्व प्रकाशे;
बुद्धिसागर सापेक्षाथी, समजे साधु भासे. योगी०॥ ८ ॥

मनःशक्ति.

मन मुक्ति ने मन संसार, मन बुद्धु ने मन हुंशियार;
मन नार ने मन भरतार, मन नपुंसक मन नरनार. ॥ १ ॥
मन माता ने मन छे भाइ, मन वियोगी दीठ सगाइ;

मन वाडी ने मन ठकुराइ, मन व्यापारी चित्त ठगाइ. ॥ २ ॥
मन आवे ने मनडुं जाय, मन रोवे ने मन हरखाय;
मन म्हाले ने मन गभराय, सारा खोटामां मन जाय.॥ ३ ॥
मन दोडे ने मनडुं स्थिर, मनडुं भोगी ने मन धीर;
मन शोकीने दीलफकीर, मन जीते ते जगमां वीर. ॥ ४ ॥
मन ज्ञात ने मन छे जात, मनथी थावे छे परघात;
मन मर्कटने मन छे भ्रात, मन पिता ने मन छे त्रात.॥ ५ ॥
मनथी राजा मनथी रंक, मन शंकी ने मन निःशंक;
रागी द्वेषी मनडुं पंक, मन काशी ने मनडुं लंक. ॥ ६ ॥
जेवुं जेवुं मनडुं थाय, तेवारुपे मन कहेवाय;
आर्तरौद्र पण मनडुं ध्याय, धर्मध्यान मनथी ध्यावाय.॥ ७ ॥
विचित्र मननी बाजी कही, ज्ञानियोए ते मन सद्दही;
बुद्धिसागर समता वही, मन जीते योगे गहगही. ॥ ८ ॥

एक जिज्ञासुपर लखेलो बोध.

देह छतां जेनी दशा, वर्ते शरीर भिन्न;
व्यवहारे व्यवहारमां, निश्चय स्वरूप लीन. ॥ १ ॥
संयम धारि सद्गुरु, व्यवहारे कहेवाय;
निश्चयथी सहु प्राणिया, गुरुपणे सोहाय. ॥ २ ॥
पंचांगीमां परखशो, मुनिवर सद्गुरु होय;
गुरु गृहस्थी नहि कह्या, करो न संशय कोय. ॥ ३ ॥
अन्तरथी सद्गुण भर्यो, साधु वेप न होय;
भद्रबाहु गुरु बोलिया, ते नहि सद्गुरु जोय. ॥ ४ ॥
पंचांगी साची कही, तेनुं ज्ञान जो थाय;
दर्शन मोह वियोगथी, समकित रत्न ग्रहाय. ॥ ५ ॥

द्रव्य भाव बे भेदथी, भाख्युं समकित सार;
आप मति नहि पारखे, शुं निश्चय व्यवहार. ॥ ६ ॥
दर्शन चरित्र मोहना, भेद न जाणे मूढ;
विपर्यय समज्या थकी, जाणे नहि शुं गूढ. ॥ ७ ॥
वीर वचन सापेक्षता, समजे मुनि गीतार्थ;
समजी सम्यक्तत्वने, पामो शुभ परमार्थ. ॥ ८ ॥

हितवाणी.

बहु विचारी बोलीए, वदीए सारा बोल;
मुखथी वाणी नीकळतां, करशे दुनिया तोल. ॥ १ ॥
दुनिया आरीसा समी, करे परीक्षा सार;
सत्यासत्य चरित्रनुं, प्रतिबिंब धरनार, ॥ २ ॥
आत्मप्रेम भक्ति दया, श्रद्धा पर उपकार;
उच्च भावनाभ्यासमां, शाश्वत सुख निर्धार. ॥ ३ ॥
श्वासोश्वासे ध्यानमां, रमो सदा नरनार;
चिदानन्द मेळो मळे, जिन भाखे निर्धार. ॥ ४ ॥
अनुभवीने अनुभवो, बाह्य दशामां दुःख;
अनुभवीने अनुभवो, अन्तर बनें सुख. ॥ ५ ॥
आशा तृष्णा परिहरी, बाळी ममतामूळ;
आत्माऽसंख्य प्रदेशमां, ध्यानदशा अनुकूळ. ॥ ६ ॥
ध्यानाभ्यास विशुद्धिथी, प्रगटे लब्धि अनेक;
बाह्य भावमां नहि रमे, धारी चिद्घन टेक. ॥ ७ ॥
निजभावे चेतन रमे, करी उपाधि दूर;
बुद्धिसागर संपजे, चिदानन्द भरपूर. ॥ ८ ॥

तत्त्वज्ञान.

अत्यंत नाश न वस्तु कोइनो, वस्तु विनाशी पर्याये;
अगुरुलघुथी हानि वृद्धि, समयविषे द्रव्ये थावे. ॥ १ ॥
अचिंत्यशक्ति अगुरुलघुनी, केवलज्ञानी ते देखे;
उत्पत्ति व्यय ध्रुवता त्रिपदी, षड् द्रव्योमां जिन पेखे ॥ २ ॥
सर्ववस्तु पर्याये विनाशी, द्रव्यपणे ते अविनाशी;
त्रणेकालमां तजे न ध्रुवता, अनाद्यनन्तपणे वासी ॥ ३ ॥
अनेक आकारो धारे पण, मूळरुपने नहि छोडे;
द्रव्यपणुं ते शाश्वत भाख्युं, समजे जे गुरुगम जोडे. ॥ ४ ॥
ध्रुवता समये उत्पत्ति व्यय, उत्पत्ति समये व्ययता;
व्यय समयमां उत्पत्ति छे, व्यय समयमां अक्षरता. ॥ ५ ॥
द्रव्यगुण पर्याय विषयमां, त्रिपदीनो अवतार थतो;
अनेक भंगो ज्ञाने देखी, ज्ञानी अन्तरमांहि जतो. ॥ ६ ॥
हेय ज्ञेयने उपादेयता, विवेकथी समजो ज्ञाने;
उपादेय चेतनने समजी, पडो न पुद्गल तोफाने. ॥ ७ ॥
जीव पर्यायनो तिरोभाव जे, तेनो आविर्भाव करो;
जीव द्रव्यपर्याय शुद्धि ते, सिद्ध बुद्धता चित्त धरो. ॥ ८ ॥
द्रव्यार्थिक पर्यायार्थिकथी, नित्यानित्य विचार करो;
षड्द्रव्योमां सदाय समजी, स्याद्वादशासन मन धरो. ॥ ९ ॥
अष्टपक्षथी वस्तु विचारी, अन्तरमां उपयोग धरो;
बुद्धिसागर गुरुगम ज्ञाने, अनन्त चेतन शक्ति वरो. ॥ १० ॥

आत्मपुरुषार्थसाध्य.

पुरुषार्थने प्रेमे पकडो, धर्मोद्यम जग जयकारी;
धर्मोद्यमथी मळशे शान्ति, धर्मोद्यमनी बलिहारी. ॥ १ ॥
अक्रिय अरूपी चेतन निश्चय, अक्रियतापदने वरवुं;
पूर्णानन्दपणुं पामीने, भवसागरने झट तरवुं. ॥ २ ॥
बाह्यभावमां नहि कदीहुं, बाह्यभाव ममता तजवी;
अनन्तज्ञानादिक लक्ष्मीने, अन्तर उपयोगे भजवी. ॥ ३ ॥
बाह्यभावथी जे पूरावुं, पूर्णपणुं ते नहि म्हारु;
वर्णगंधरस स्पर्श थकीपण, चिदानन्दपद छे न्यारु. ॥ ४ ॥
अपूर्वशांति प्रगटे ध्याने, चेन पडे नहि भववनमां;
त्यारे रंगाशे निजपदमां, नहि ममता तनधन मनमां. ॥ ५ ॥
हर्षशोक समयमां समता, गुणठाणे गुण नीपजशे;
योग्यदशाथी गुणठाणानी, उपरतणी स्थितिवधशे. ॥ ६ ॥
अपूर्व भावे अपूर्वशांति, निश्चय शुद्ध दशा जागे;
उपशमक्षयोपशमना करणे, घनघाती कर्मो भागे. ॥ ७ ॥
अन्तररमण सदा करवाथी, चेतन निश्चय परखाशे;
ध्यानक्रिया उद्यमने पकडो, क्षायिक लब्धि प्रगटाशे. ॥ ८ ॥
सद्गुरुगमथी समजो वाणी, पुरुपार्थ मनमां आणी;
बुद्धिसागर गुरु कृपाथी, पुरुपार्थ पकडे प्राणी. ॥ ९ ॥

हेतुबोध.

शुभपरिणामे पुण्यबंध छे, अशुभ परिणामे पापी;
शुद्धोपयोगे आत्मधर्म छे, केवलज्ञाने छे व्यापी. ॥ १ ॥

शुद्धोपयोगे मुक्ति वरवा, मोक्ष नहीं ते परतरमां;
कारण कार्यनी सिद्धिमां छे, भ्रम पडो नहि अन्तरमां. ॥२॥
शुद्धोपयोगे आनंदसागर, अन्तरमां प्रगटे भारी;
शुद्धोपयोगे शुद्धरमणता, अनुभवामृतनी क्यारी. ॥ ३ ॥
सुखसागरनी लहेरो उछळे, जीवदेश मेघे प्रीछे;
परमज्योति झळके त्यां निर्मल, पूर्णकला चेतन मीठे. ॥ ४ ॥
पोते पोताने मळीयो त्यां, कोने हुं शुं आपवा;
शुद्धोपयोगे अनन्त सिद्धता, समजे ते स्वपदपामी; ॥ ५ ॥
जेणे जाण्युं तेणे माण्युं, कहो ते भाव शुं नाण्युं;
अनुभव कुंची पाम्या योगी, अनंतधन घरमां आण्युं. ॥ ६ ॥
अचळ अरूपी परम महोदय, वाणी अगोचरपद सार;
बुद्धिसागर अनंत लक्ष्मी, शीघ्रामय निजपद प्यार. ॥ ७ ॥

समाधिधर्म.

दया दयावी शरीर पोषो, धर्मकृत्यमां वापरवूं;
पुष्पालंबन निमित्त सेवी, भवसागरथी झटतरवूं. ॥ १ ॥
देव गुरुनुं शरण ग्रहीने, संत आत्मदशा वरवी;
आशा तृष्णा परिहरीने, आत्मदशा सन्मुख करवी. ॥ २ ॥
शत्रु मित्रमां समता राखी, आत्मरमणतामां रहेवूं;
मळे योग्य तो तेनी आगळ, हितकर सत्यवचन कहेवूं. ॥ ३ ॥
सत् छुं चित् आनन्दमयी छुं, ए भावना दील धरवी;
धैर्य धरीने विघ्न निवारी, मन चंचळता परिहरवी. ॥ ४ ॥
मोहदशा प्रगटे जेथी, ते पर्यायो भूली जावा;
अजपा जाप थर्दो गगनमां, अगम्य देश थावुं ह्हावा. ॥ ५ ॥

हुं शुं कहुं हुं वाणी अगोचर, जाणे तेने छे श्रद्धा;
वाच्यावाच्यपणे भाखे छे, जिनवाणी समजे वृद्धा. ॥ ६ ॥
मळो इन्द्र के मळो चंद्र पण, बाह्यदशानुं शुं मागुं;
जे मागु ते अन्य न आपे, पोताने पायें लागु. ॥ ७ ॥
सर्वजीवमां अनंतऋद्धि, खरा हृदयथी जे शोधे;
सद्गुरु वचनामृत पामीने, पोताने पोते बोधे. ॥ ८ ॥
सर्व जाणतां पार न आवे, एक जाणतां सहु जाण्युं;
बाह्यदृष्टिथी धामधूममां, मूर्खोए अवळुं ताण्युं. ॥ ९ ॥
शो शाणानी समज एक छे, भिन्न कहे तो पण साचुं;
बुद्धिसागर हृदय ज्ञानिनुं, सापेक्षे समजी राचुं. ॥ १० ॥

ललनामोह.

महामोहनुं कारण ललना, नरकगतिनी देनारी;
ललनाना रागे जे फासिया, ते पाम्या दुखडां भारी. ॥ १ ॥
तप जप संयम सर्वे भूले, जे जन ललनाना रागी;
ललनाथी माया नहि अधिकी, भूल्या मुनिवर वैरागी. ॥ २ ॥
राजन साजन महाजन मोटा, ललनाना संगे खोटा;
भान भूलावी दोरे भवमां, ललनाना रागे गोटा. ॥ ३ ॥
दृष्टिमोह ललना जोवाथी, काम उदय मनमां प्रगटे;
ललनानो परिचय थावाथी, धर्मभावना झट विघटे. ॥ ४ ॥
पुरुष माटे ललना खोटी, पुरुष पण ललना माटे;
वेना माटे मोहज खोटो, जन वळतो अवळे वाटे. ॥ ५ ॥
पुरुष स्त्रीनां दील बगाडे, वेदोदय जगमां भारी;
वेदोदयना समूळ नाशे, बन्ने जाणो अविकारी. ॥ ६ ॥

यावत् वेदोदय तावत् तो, ब्रह्मचर्य गुप्ति धरवी;
धर्म धरणीया श्रद्धा टेके, मोहनाश मुक्ति वरवी. ॥ ७ ॥
देवतणो पण देव सदा जे, ब्रह्मचर्य धारो वीरा;
द्रव्य भावथी ब्रह्म पर्यायी, पामो शुद्ध चेतन हीरा. ॥ ८ ॥
ज्ञान ध्यान वैराग्ये भर्यो, ब्रह्मचर्य धारण करशो;
मोह हेतुओ तजी सदा मन, धार भावनाने वरशो. ॥ ९ ॥
पुद्गल भिक्षा त्याग करीने, शुद्ध रमणता आदरशो;
बुद्धिसागर शुद्ध रमणता, शुद्ध समाधि पद वरशो. ॥ १० ॥

व्यवहारधर्म.

व्यवहार धर्म अवलंबन करवुं, व्रत नियम पालन करवुं;
राजमार्ग व्यवहार धर्म छे, समजी तेमां मन धरवुं. ॥ १ ॥
व्यवहार धर्मथी पाप पलावुं, संवरनी करणी आवे;
व्यवहार धर्मना भेद दोय छे, मुनिवर श्रावक गुण दावे. ॥ २ ॥
व्यवहार धर्मथी शासन चाले, धर्म कृत्यनी छे खाणी;
व्यवहार धर्म छे प्रथम पगथियुं, एवी जिनवरनी वाणी. ॥ ३ ॥
निश्चयथी पडता प्राणीने, अवलंबन व्यवहारतणुं;
व्यवहार हेतुने निश्चय कार्य, जिन सूत्रो समजीने भणुं. ॥ ४ ॥
संघ चतुर्विध छे व्यवहारे, अडतालीश गुणनो दरियो;
व्यवहार धर्मथी उंचा आवे, वीरप्रभुए ते वरियो. ॥ ५ ॥
सेवा भक्ति परोपकार सहु, व्यवहारे ते चाले छे;
व्यवहार धर्मथी उपदेशादिक क्रियाधर्म जन पाळे छे. ॥ ६ ॥
व्यवहार धर्म महत्ता माटे, तीर्थंकर दीक्षा लेवे;
केवल प्रगटे श्रुतज्ञानना, व्यवहारे भीक्षा लेवे. ॥ ७ ॥

आत्मधर्म उपयोग ग्रहो पण, खावुं पीवुं व्यवहारे;
साचुं समजी सत्य ग्रहे ते, जल्दी पोताने तारे. ॥ ८ ॥
हठ कदाग्रह त्याग करीने, निमित्त साचां आदरवां;
गुरु साक्षी व्यवहार धर्मनां, यथायोग्य कृत्यो करवां. ॥ ९ ॥
अनेक हेतु व्यवहारधर्मथी, निश्चय शुद्ध दशा रमवुं;
बुद्धिसागर अनुभवामृत, भोजन प्रेम करी जमवुं. ॥ १० ॥

श्री मल्लिनाथस्तवनम्.

विमलाचलनावासी माराव्हाला-एराग.

प्रभु मल्लिजिनेश्वर पाय नमुं, नित्य पाय नमुं पाय नमुं;
प्रभु आणधरु शिर प्रेमे सदा, बहु दुःख वमुं दुःख वमुं,
हरिहर ब्रह्मा विष्णु तुं छे, राम अने रहेमान;
खुदा स्वयंभू जगन्नाथ तुं, त्रणभुवन भगवान. जि०॥ १ ॥
अढार दोषो नाश करीने, पाम्या केवलज्ञान;
त्रणभुवननो तारक व्हाला, सिद्ध बुद्ध सुलतान. जि०॥ २ ॥
भवदुःखभंजन अलखनिरंजन, अडवडीयां आधार;
साचुं शरणुं ग्रह्युं तमारुं, तार तार मुज तार. जि०॥ ३ ॥
मोडा वहेला पण तुम तारक, हवे करो शीद वार;
तुम हि त्राता माता भ्राता,करशो सेवकनो उद्धार. जि०॥ ४ ॥
जे जे मारा मनमां ते ते, जाणो दीनदयाल;
बुद्धिसागर वंदे निशदिन,करशो सेवकनी संभाल, जि०॥ ५ ॥

मल्लिनाथस्तवनम्.

मल्लिजिनेश्वर चरणमां, नित्य शीर्ष नमावुं;
विनय भक्ति श्रद्धा थकी, चित्त पंकज ध्यावुं. मल्लि०॥ १ ॥

महामंत्र मुनिवरनी सेवा, कामकुंभ मुनिवर सेवा;
कल्पवृक्ष मुनिवरनी सेवा, पुण्योदये भक्ति हेवा; ॥ ७ ॥
एक टेकने पूर्णभावथी, गुरु सेवा सुखडां आपे;
आ भवमां पण सुखनी वाडी, दुःखनी वल्लिने कापे. ॥ ८ ॥
सप्त क्षेत्रमां मुनि गुरुनुं, क्षेत्र कह्युं जग जयकारी;
बुद्धिसागर सद्गुरुसेवा, करतां तरशे नरनारी. ॥ ९ ॥

ईर्ष्या.

ईर्ष्याना करनारा पापी, निंदा करवामां पूरा;
ईर्ष्याना करनारा पापी, पाप कर्ममां छे शूरा. ॥ १ ॥
ईर्ष्याना करनारा पापी, आडुं अवळुं बोले छे;
ईर्ष्याना करनारा पापी, मर्म अन्यनां खोले छे. ॥ २ ॥
ईर्ष्याना करनारा पापी, परनुं सारुं जोइ बळे;
ईर्ष्याना करनारा पापी, नरकगतिमां जइ भळे. ॥ ३ ॥
ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, आर्तध्यानमां रंगाता;
ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, भवभ्रमण गोथां खाता. ॥ ४ ॥
ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, करे कृत्य जगमां कूडां;
ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, करे कृत्य नहि जग रुडां. ॥ ५ ॥
ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, सारु खोटुं नहीं जुए;
ईर्ष्या करनारा कोठीमां, मुख घालीने खूब रुए. ॥ ६ ॥
ईर्ष्याना करनारा लोको, माखी पेठे हाथ घसे;
ईर्ष्या करनारा मन पापी, उपर उपरथी मंद हसे. ॥ ७ ॥
ईर्ष्या करनारा मन बळता, असंतोष मन टळवळता;
सद्गुणदृष्टि कदी न पामे, अशुभ विचारे सळवळता. ॥ ८ ॥

ईश्वरी करणी नच अप संयम, उपभावना दूर करी;
बुद्धिसागर सद्गुणरहित, मन प्राणीशी गुण मळे. ॥ ९ ॥

सत्पद.

[illegible]
[illegible] ॥ १ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ २ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ३ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ४ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ५ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ६ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ७ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ८ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ९ ॥

जिनवरवाणी.

जिनवरवाणी गुणनी खाणी, श्रद्धा भक्तिथी भजवी;
गुरुगम विनय धरीने समजो, कुश्रद्धा मनथी तजवी. ॥ १ ॥
अनेकान्तनय जिननीवाणी, सांभळशो प्रेमे प्राणी;
मोहातीत थये उपदेशे, परमप्रभु केवलज्ञानी. ॥ २ ॥
जिनवाणी समज्याथी समकित, योगाष्टकनी छे प्राप्ति;
जिनवाणीथी अनेक सिद्धया, रत्नत्रयिनी छे आप्ति. ॥ ३ ॥
जिनवाणीना अर्थ अनंता, समजे समजु भव्य जीवो;
भक्ष्याभक्ष्य पदार्थ प्रकाशक, जिनवाणी जगमां दीवो. ॥ ४ ॥
जिन वचनामृत प्रेमे पीतां, अजरामर चेतन थावे;
कर्मवर्गणा अनन्त नासे, क्षायिक भावे गुण आवे. ॥ ५ ॥
सप्तभंगीने सात नयोथी, जिन वचनो समजो साचां;
रागद्वेष रहित जिनवाणी, बाकी वचनोछे काचां. ॥ ६ ॥
सद्गुरु मुखथी जिनवाणीने, विनय धरीने सांभळवी;
विरति ज्ञानतणुं फळ भाख्युं, यथा योग्य श्रद्धा वरवी. ॥ ७ ॥
गुरु गीतार्थ सदुपदेशे, संयम मार्ग छे मुक्ति;
बाह्य उपाधि दूर करीने, आदरशो संयम युक्ति. ॥ ८ ॥
अनेक आशय जिनवाणीना, आराधनथी जन तरशे;
बुद्धिसागर मंगलमाला, परमामृत चेतन वरशे. ॥ ९ ॥

पुद्गलममतात्याग.

ठरे नहि मन जड पुद्गलथी, शामाटे जडमां राचुं;
जडथी न्यारो असंख्यप्रदेशी, चेतन ज्ञानमयी साचुं. ॥ १ ॥
हुं तुं शुं जडमांहि करवुं, जडमां जडता रही सदा;

जल पडछाया जडनी माया, साचे आवे नहि कदा. ॥ २ ॥
छाया आतपतमः प्रभाने. शब्दवर्गणा ने काया;
स्पर्श वर्ण रस गंध आकृति,पुद्गल जड ए परखाया. ॥ ३ ॥
पुद्गलखावुं पुद्गल पीवुं. पुद्गल दोलत कहेवाती;
पुद्गलनी भीखारी दुनिया. चतुर्गतिमां भटकाती. ॥ ४ ॥
पुद्गलनां नाटक छे ज्यां त्यां, पुद्गलनां युद्धो भारी;
पुद्गलनी पंचातो जगमां. मोह्यां तेमां नरनारी. ॥ ५ ॥
पुद्गल भटकावे छे भवमां, शुं तेनी करवी यारी;
काल अनादि पुद्गल योगे,चेतन पाम्यो दुःख भारी. ॥ ६ ॥
जडनी ममता दूर करीने. चेतन हीरो हाथ धरो;
चिदानन्द स्वरूपी चेतन, समजी भवपाथोधि तरो. ॥ ७ ॥
पोते पोताने ओळखतां. जडवस्तु ममता नासे;
आप स्वरूपे आप प्रकाशे, केवलज्ञाने सहु भासे. ॥ ८ ॥
राग करु हुं कोना उपर, कोना उपर द्वेष करु;
जड नहि मारु हुं नहि तेनो. शुद्ध बुद्धनुं ध्यानधरुं. ॥ ९ ॥
अनन्त शक्तिमय हुं चेतन, अन्तर दृष्टिथी निरखुं;
बुद्धिसागर ज्ञान दिवाकर, झळहळतो चेतन परखुं. ॥ १० ॥

चेतन ध्यान.

शुद्ध बुद्ध अविनाशी चेतन, अजरामर निर्मल योगी;
परम हंस परमेश्वर ब्रह्मा, आनन्दामृतनो भोगी. ॥ १ ॥
गुण पर्यवनो ज्ञाता स्वामी, अलख अरूपी जयकारी;
अनन्त शक्ति पूर्ण प्रकाशी, क्षायिक शाश्वत सुखकारी.॥ २ ॥
गुण व्यंजन पर्याय विलासी, अनेकान्तनय निर्धारी;

द्रव्यतणा व्यंजन पर्याये, काल अनादि जयकारी. ॥ ३ ॥
उत्पत्ति व्यय ध्रुवतारूपी, पुरुषोत्तम चिन्मयराजा;
अनन्तज्योति धारक चेतन, आत्मस्वरूपे छे ताजा. ॥ ४ ॥
शुद्ध रमणता धारक तुं छे, विश्वेश्वर गुणनो कर्ता;
ज्ञायक लोकालोकतणो तुं, पुद्गलभावतणो हर्ता. ॥ ५ ॥
पुद्गलथी न्यारो निश्चयथी, त्रण भुवननो छे देवा;
ध्याता ध्येय ने ध्यानमयी तुं, निजनी निज करतो सेवा.॥६॥
ज्ञाता ज्ञेय ने ज्ञानमयी तुं, उपादेयने निष्कामी;
शुद्ध तत्त्व षट्कारक कर्ता, चिन्मय पदमां विश्रामी. ॥ ७ ॥
स्व परप्रकाशक परथी न्यारो, अनंत ज्ञाता ज्ञेयपणे;
व्याप्य अने व्यापकता तुजमां, निजोपयोगे कर्म हणे.॥ ८ ॥
अनाद्यनन्ति स्थितिमय तुं, वाणी अगोचर तुं प्यारो;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, झळहळ ज्योति करनारो. ॥ ९ ॥

सापेक्षबोध.

ममता मांहि दुनिया खुंची, मत पोतानो ताणे छे;
मन मान्युं ते साचुं बाकी, झूठुं मनमां आणे छे. ॥ १ ॥
निरपक्षी दुनियामां विरला, पक्षापक्षी मची रही;
सहु पोतानो पक्ष ज ताणे, हठ कदाग्रह गहगही. ॥ २ ॥
देशकुळ जातिनी ममता, ज्ञातिनी ममता मोटी.
वस्त्र वेषनी ममता मोटी, बाह्य भाव ममता खोटी. ॥ ३ ॥
ममताथी समता नहि प्रगटे, ममता दुःख वधारे छे;
ममताथी साचुं नहि सुझे, समजु सत्य विचारे छे. ॥ ४ ॥
भवनुं कारण ममता मोटी, ममता भव दुःखनी घाणी;

ममता हेतु दुश्मन बहु छे, ममता जन्ममरण खाणी. ॥ ५ ॥
ममता मोह अरिनी बेटी, महाडाकिनी दुःखकारी;
ममतानुं अंधारुं मोटुं, समजो मनमां नरनारी. ॥ ६ ॥
आधि उपाधि व्याधि ममता, पुत्र पुत्री जननी बापा;
तनमां ममता धनमां ममता, ममताना ज्यां त्यां छापा ॥७॥
कुगुरुधर्म कुदेव ममता, वंशपरंपरनी ममता;
ममतामां मुंझेली दुनिया, ममताना त्यागे समता. ॥ ८ ॥
युद्ध भयंकर ममता योगे, सगपण सहु ममता योगे;
ममतानो मोटो छे दरियो, ममता छे कुमति ढोंगे. ॥ ९ ॥
आशा तृष्णा ममता त्यागी, समताथी सन्तो जागे;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर प्रगटे मनडुं वैराग्ये. ॥ १० ॥

परमबोध.

देव गुरुनी श्रद्धा पक्की, भव्यजनो प्रेमे राखे;
शुभश्रद्धाना धारक जीवो, अनुभवामृतरस चाखे. ॥ १ ॥
श्रद्धाथी संयम प्रगटे छे, भव्यपणुं श्रद्धा योगे;
श्रद्धाथी भक्ति प्रगटे छे, सत्य ज्ञान श्रद्धायोगे. ॥ २ ॥
षट् स्थानकनुं ज्ञान थवाथी, शुश्रद्धा समकित प्रगटे;
जड चेतननो भेद पडे छे, अनन्त मिथ्यातम विघटे. ॥ ३ ॥
जीवमां जीवपणुं भासे ने, अजीवमां जडता भासे;
जडनो कर्ता नहि पण साक्षी, अज्ञपणुं त्यारे नासे. ॥ ४ ॥
भूत कर्मनो कर्त्ता चेतन, वर्तमान तेनो भोक्ता;
भोक्ता साक्षित्व समभावे,नवीन कर्मनो नहि योक्ता. ॥ ५ ॥
भ व कर्म जे रागद्वेष छे, तेनी उपशमना होवे;

द्रव्य कर्म बांधे नहि त्यारे, पोताने पोते शोधे. ॥ ६ ॥

गुण स्थानक अप्रमत्त पामी, मन्द मोहनी उपशमि;
सर्वोपशम पण मोहनीनो छे, क्षायिक भावे गुणठाणि. ॥ ७ ॥

सूक्ष्म पछी नष्ट मोह विनाशे, क्षपकश्रेणिए जीव चढी;
अनन्त दर्शन ज्ञान प्रकाशे, घाती कर्मनो नाश करी. ॥ ८ ॥

केवलज्ञान प्रगटे पोते, समयान्तर केवल दर्शन;
श्री जिनभद्रगणिनी वाणी, क्रमवादी गणिनुं दर्शन. ॥ ९ ॥

अक्रमवादी पण नयमां, बे उपयोगने माने;
युगपत् आवरण नाश थयाथी, अनुभवी रस तो माने. ॥ १० ॥

ज्ञानथकी दर्शन नहि जुदुं, एक कहे क्षायिक भावे;
त्रण पक्ष सिद्धान्ते मान्या, ज्ञानी नयथी सुख पावे. ॥ ११ ॥

चार अघातिकर्म हणीने, सिद्ध बुद्ध चेतन थावे;
बुद्धिसागर ज्ञान दिवाकर, अनन्त शाश्वत सुख पावे. ॥१२॥

उत्पादव्ययध्रुवना बोध.

अनंतगुण पर्याय अस्तिता, चेतन मांहि नित्य रही;
आत्मस्वभावे शुद्ध रमणता, परमांहि केम जाय कही. ॥ १ ॥

अस्तिता निज गुणनी परमां, नास्तिपणे जाणो भव्यो;
आविर्भावे अस्तिपणाना, सद्गुण खीलववा भव्यो. ॥ २ ॥

त्रणकालमां अस्तिभाव ते, सद्गुमां सत्ताए सरखो;
अनुभव ज्ञाने सर्व जणाशे, साचुं पोतानुं परखो. ॥ ३ ॥

अस्तिभावथी षड् द्रव्यो सत्, उपादेय चेतन जाणो;
अस्तिपणे निजगुणमां रमतां, वस्तुधर्म मनमां आणो. ॥ ४ ॥

पुष्ट निमित्तसेवथी, उपादाननी सिद्धि;
उपादान ओळखना, प्रगटे अनन्त ऋद्धि. ॥ ७ ॥
उपादाननी योग्यता, प्रगटे शुद्ध स्वभाव;
शुद्धभाव चारित्र छे, भवजलधिमां नाव. ॥ ८ ॥
अनन्त अक्षय सुखमयी, निर्मल सिद्ध समान;
बुद्धिसागर पामीए, अनन्तगुण भगवान. ॥ ९ ॥

चिदानन्द.

चिदानन्द निर्मल प्रभु, गुणपर्यायाधार;
छतिपर्याय अनंतमय, ज्ञानथकी निर्धार. ॥ १ ॥
सामर्थ्यपर्याय छे, व्यय उत्पत्ति स्वरूप;
द्रव्यार्थिकथी ध्रुवता, शुद्धभाव निजरूप. ॥ २ ॥
द्विविधनय दृष्टि करी, ध्यावो चिन्मय देव;
शुद्धनय निज थापना, करवी निजपद सेव. ॥ २ ॥
चतुर्निक्षेपे ओळखी, निर्मल सहजानन्द;
ध्याता ध्येय स्वरूपमां, वर्ते नासे फन्द. ॥ ४ ॥
अचल अमल निर्भय प्रभु, पूजक पूज्य स्वरुप;
असंख्य प्रदेशी सेवतां, नासे भवभय धूप. ॥ ५ ॥
शुद्ध चेतना सेवना, सत्य सनातन धर्म;
उपादान सन्मुख थतां, नासे सघळां कर्म. ॥ ६ ॥
बहिर् रमणता झट टळे, झळके चेतन ज्योत;
परमशुद्ध समाधिमां, प्रगटे सत्य उद्योत. ॥ ७ ॥
अन्तर्चक्षु प्रकाशतां, लोकालोक जणाय;
अनन्त ऋद्धि पामीने, पूर्णानन्द कथाय. ॥ ८ ॥

द्रव्यभाव बे भेदथी, कारण कार्य स्वरूप;
बुद्धिसागर सिद्धमां, वर्ते रूपारूप. ॥ ९ ॥

माध्यस्थभाव.

माध्यस्थ आलंबीने, करीए तत्त्व विचार;
सत्यासत्य विचारीए, लहीए भवजलपार. ॥ १ ॥
पक्षपातने परिहरी, दृष्टिराग करी दूर;
ज्ञाने सत्य विचारीए, होवे सुख भरपूर. ॥ २ ॥
अनेकान्त सहु वस्तु छे, अनेकान्त परमार्थ;
गुरुगमथी अवधारीए, लहीए सद्गुण सार्थ. ॥ ३ ॥
दर्शन ज्ञान चरण थकी, होवे शाश्वत शर्म;
अशुद्ध परिणति सहु टळे, रहे न किंचित् कर्म. ॥ ४ ॥
परंपरागम सेवीए, धर्म हेतु व्यवहार;
निश्चय आत्मस्वरूपमां, रहेतां शम अपार. ॥ ५ ॥
असंख्य योग छे मुक्तिना, करो न मिथ्यावाद,
सापेक्षाए हेतुओ, जाण नयह स्याद ॥ ६ ॥
उपादानथी साधीए, उपादेय निज रूप;
साध्य दृष्टि वर्तन थकी, नासे सघळा कूप. ॥ ७ ॥
आत्मसाध्य करणी भली, ध्यान ध्या सत्य;
बुद्धिसागर भावथी, माध्यस्थता निज कृत्य ॥ ८ ॥

परमब्रह्मस्वरूप.

मन चञ्चळता वारीने, थइए अन्तर स्थिर;
स्थिरोपयोगे ध्यानमां, थइए जग महावीर. ॥ १ ॥

आत्म लक्ष्य एक साध्य छे, साधन सिद्धि कराय;
गुरुगम साधन साधतां, चिद्घन चेतनराय. ॥ २ ॥
आत्मशक्तिने ध्यावतां, अनन्त प्रगटे सुख;
आत्मतत्त्वना ध्यानथी, नासे अनन्त दुःख. ॥ ३ ॥
अनन्त सुख गुण स्वादतां, अजर अमर पद थाय;
परम प्रभुता सम्पजे, जन्ममरण दुर जाय. ॥ ४ ॥
बाह्यभावथी दूर रही, ध्यावो अन्तर्देव;
त्रिकरणयोगे आत्मनी प्रेमे कीजे सेव. ॥ ५ ॥
ध्याता ध्येय स्वरूपमां, ध्याने छे लयलीन;
अन्तरमां लयलीनतो, अनन्त सुखथी पीन. ॥ ६ ॥
शरण शरणने ध्येय छे, चेतन प्रभु सदाय;
षट्कारक निजरूपमां, समये समये समाय. ॥ ७ ॥
धूम धाम तजी बाह्यनी, सेवो शुद्ध स्वभाव;
स्थिरतायोगे संपजे, अनन्त ऋद्धि सुदाव. ॥ ८ ॥
जाणो ध्यावो शुद्ध घन, पुरुषोत्तम भगवान्;
बुद्धिसागर सेवतां, परम प्रभु गुणवान्. ॥ ९ ॥

परमब्रह्म जागृति स्वाध्याय.

जाग जाग अरे जीवडा, झट निद्रा त्यागी;
बाह्यदशामां शुं पोढियो, जोजे घटमां जागी. जाग० ॥१॥
बाह्य भावमां उंघतां, मोह वैरि लूंटे;
अज्ञान खाडीमां पाडीने, निद्रा राक्षसी कूटे. जाग० ॥२॥
निद्रामां सुख नहि कदी, उठ आलस त्यागी;
अनुभव भानु देखी ले, शुद्ध गुणना रागी. जाग० ॥३॥

धन्य दीवस.

धन्य दीवस क्षण धन्य छे, प्रगटयो अपूर्व आनन्दरे;
अनुभव अमृत पानथी, टळ्यो विषयनो फन्दरे. धन्य० ॥ १ ॥
आतमतत्त्व उद्योतथी, अज्ञान दूर हठायुंरे;
अनुभव श्रुत वधती दशा, पूर्णानन्द पद ध्यायुंरे. धन्य० ॥ २ ॥
अजरामर निर्मल प्रभु, परम समाधिमां दीठारे;
वचनातीत अखंड अज, चिदानन्द रस मीठारे. धन्य. ॥ ३ ॥
स्वयं देख्यो जाणीयो, स्वयं रूपनो द्दष्टारे;
षट्कारक स्वामी सदा, आविर्भावनो स्त्रष्टारे. धन्य० ॥ ४ ॥
परम प्रभुता पारखी, प्रगटी शान्ति अपूर्वरे;
वीर्योल्लासनी वृद्धिथी, विणश्यो मिथ्या गर्वरे. धन्य० ॥ ५ ॥
साक्षित्व परतुं रह्युं, नहिं परकर्त्ता भोक्तारे;
ज्ञानादिक त्रण रत्नना, अन्तर्दृष्टिथी योक्तारे. धन्य० ॥ ६ ॥
अन्तर्मुख वृत्ति वळी, साची शान्ति प्रकाशीरे;
पुद्गलथी प्रेम उठियो, स्थिरता घटमां वासीरे. धन्य० ॥ ७ ॥
निश्चय चेतन रामनो, सम्यग् ज्ञाने कीधोरे;
भिन्न करी परद्रव्यथी, चेतन ज्ञानमां लीधोरे. धन्य० ॥ ८ ॥
परम समाधि स्वरूपमां, वेदनी वेदीने रहीशुंरे;
योग्यजनोनी आगळे, तत्त्वनी वातो कहीशुंरे. धन्य० ॥ ९ ॥
श्रुत वाणी अवलंबीने, आतम अनुभव पायोरे;
बुद्धिसागर शान्तिमां, परम प्रभु परखायोरे. धन्य० ॥ १० ॥

सन्त महिमा.

शान्ति अर्पे सन्तजन, परम कृपाना नाथ;
धर्म बोध दाता गुरु, सेवक करे सनाथ. ॥ १ ॥

सन्तजनोंने पारखे, कोइक वीरला भव्य;
दोषदृष्टिथी देखतां, लहे न सन्त सुभव्य. ॥ २ ॥
गुणग्राहक दृष्टि थतां, सन्तजनो देखाय;
अवळी दृष्टि परिणमे, दोषी सर्व जणाय. ॥ ३ ॥
राचे साचा ध्यानमां, पाळे पञ्चाचार.
पञ्च महाव्रत पाळता, साधु सन्त सुधार. ॥ ४ ॥
पञ्च महाव्रत पाळतां, लागे जे अतिचार;
प्रतिक्रमणना योगथी, टळे ते निर्धार. ॥ ५ ॥
द्रव्यभाव बे भेदथी, प्रतिक्रमण करनार;
अन्तर उपयोगी मुनि, भवजलधि तरनार. ॥ ६ ॥
आत्मरमणता आदरे, सन्त मुनि गीतार्थ;
निश्चयने व्यवहारथी, पामे ते परमार्थ. ॥ ७ ॥
अनुभव अमृत स्वादता, सन्त मुनिवर देव;
गुण स्थानकना योगथी, करीए सेव सेव. ॥ ८ ॥
दृष्टिदोषने परिहरी, आत्मज्ञान थइ लीन;
बुद्ध्यब्धि श्री सद्गुरु, सेवा मुक्त गुण पीन. ॥ ९ ॥

उच्चभावना स्वाध्याय.

श्री स्थूलिभद्र मुनिवरमांहे शिरदारजी-ए राग.

आत्मोपयोगे रमतां साधन साधीए रे,
ध्यानभावथी उच्चभावमां वाधीए रे,
सन्त सान्निध्ये सहनुं सार कीजीए रे. ॥ १ ॥
दासदेवमां वसो सहनां मायनो,
उच्चभावथी थाशो त्रिभुवन नायको;

सहुनी साथे राखो मैत्री भावनाजो. ॥ २ ॥

सर्व आतमा निर्मल सिद्ध समानजो,
सत्ताथी जोतां नहि भेद निदानजो;
मदिरापानी पेठे दोष न जीवनोजो. ॥ ३ ॥

दोषदृष्टिथी दोष न देखो भव्यजो,
सहुनुं सारुं इच्छो शुभ कर्तव्यजो;
मननी निर्मलतानी कुंची सत्य छे जो. ॥ ४ ॥

दुर्जननुं पण बुरु न इच्छो लेशजो,
समताभावे आयु गाळो हमेशजो;
शाता अशातामां पण समभावे रहोरे. ॥ ५ ॥

परम दयामां सर्व धर्म अवतारजो,
निष्काम कृत्यथी वर्तो नर ने नारजो;
पोतानाथी आत्मोन्नतिनी साधना जो. ॥ ६ ॥

आतम ते परमातम साचो देवजो.
प्रेम करशो भव्यो तेनी सेवजो;
आत्मोन्नतिमां स्वर्ग न पैसा पाईनुं जो. ॥ ७ ॥

निंदा विकथा दोषो सर्व निवारोजो.
सद्गुण दृष्टिथी आतमने तारोजो;
पोताना सम सर्व जीवोने, देखशोजो. ॥ ८ ॥

आत्म दृष्टिथी साधो सहु आत्मार्थजो.
शुद्ध दृष्टिथी प्रगट थशे परमार्थजो;
बुद्धिसागर मंगलमाला पामीए जो. ॥ ९ ॥

धर्म शिक्षा.

विद्या वधतां करो न गर्व लगारजो,
लक्ष्मी वधतां गर्व करे ते गमारजो;
सत्ताथी फुले ते तत्त्व न पारखे जो. ॥ १ ॥
उच्च नीचनो भेद न राखो लेश जो,
कदी न करशो वात वातमां क्लेश जो;
सहुनी साथे राखो मैत्री भावना जो. ॥ २ ॥
निंदा करतां पाप घणुं बंधायजो,
निंदा करतां मनडुं उच्च न थायजो;
निंदा वृत्ति टाळ्याथी बहु गुण वधेजो; ॥ ३ ॥
करुणा दृष्टि सर्व जीवोपर राखोजो,
तेथी अनुभवामृत प्रेम चाखोजो;
दया धर्मथी परमातम पद हाथमांजो. ॥ ४ ॥
दुखवनुं नहि परनुं मन तलभारजो,
परनुं मन दुःखववुं हिंसा धारजो;
सापेक्षाए दया धर्मथी मोक्ष छे जो. ॥ ५ ॥
अदेखाइथी परने थों नहि आळजो,
निंदा कुथली ए सहु माया झाळजो;
द्वेष क्लेश ने महा पाप मनमां घणुं जो. ॥ ६ ॥
रागद्वेषने टाळो नर ने नारजो,
उच्च भावथी उच्च थशो निर्धारजो;
बुद्धिसागर मंगल माळा पामीएजो. ॥ ७ ॥

व्यवहार धर्मशिक्षा.

कदी न करशो कोइनी साथे क्लेशजो,
उद्धत्तपणानो कदी न पहेरो वेषजो;
चाडी चुगली परनी कदी न कीजीएजो. ॥ १ ॥
कदी न करवुं कोइकनुं अपमानजो,
ठट्ठा हांसी त्याग करो गुणखाणजो;
हांसीमांथी खांसी प्रगटे जाणशोजो. ॥ २ ॥
आर्त ध्यानने रौद्र ध्याननो त्यागजो,
धर्म ध्यानने शुक्ल ध्यानथी रागजो;
संवर भावे जीवन सघळुं गाळीएजो. ॥ ३ ॥
परने पीडो नहि प्राणी तल भारजो,
परनी हाय न लेशो समजी सारजो;
सारा भावे सारु थाशे आत्मनुंजो. ॥ ४ ॥
दुःख पडे पण हिंमत कदी न हारोजो,
समता धारो आतमने झट तारोजो;
ज्ञान ध्यानने वैराग्ये भवजल तरोजो. ॥ ५ ॥
शुभ परिणामे पुण्य कर्म बंधायजो,
पापाश्रवथी अशुभ कर्म ग्रहायजो;
वस्तु धर्म ते चेतनना उपयोगमांजो. ॥ ६ ॥
चेतन दृष्टि मोक्ष महेल निसरणीजो,
चेतन दृष्टि भवजलधिमां तरणीजो;
शुद्धोपयोगे मुक्ति रहे छे हाथमां जो. ॥ ७ ॥
श्रावकने साधु बे भेदे धर्मजो,
पाळी व्रतने टाळो सघळां कर्मजो;
व्यवहारे कार्यो निश्चय साधनाजो. ॥ ८ ॥

सत्य वचनथी मिथ्याभर्म विनाशजो;
साचुं बोले धन्य धन्य ते नर सदाजो. ॥ ६ ॥
साचुं बोले तेना देवो दासजो,
सत्यवादीनो राखे सहु विश्वासजो;
सत्यवादीनी बलिहारी जगमां खरीजो. ॥ ७ ॥
सत्य बोलथी सुख थाशे निर्धारजो,
भुल्या त्यांथी फेर गणो नर नारजो;
धैर्य धरीने सत्यवचन वदवुं सदाजो. ॥ ८ ॥
द्रव्य क्षेत्र ने काल भावथी सत्यजो,
सापेक्षाए सात नयोथी सत्यजो;
बुद्धिसागर सत्यवचन महिमा घणोजो. ॥ ९ ॥

श्रद्धामहत्ता.

श्रद्धाथी जीवन छे साचुं, श्रद्धा वण जीवन काचुं;
श्रद्धा वण लुखी छे भक्ति, श्रद्धा वण ज्ञानज काचुं. ॥१॥
श्रद्धा वण सत् क्रिया फळे नहि, श्रद्धा वण नहि मंत्र फळे;
श्रद्धा वण सद्गुरु न रीझे, श्रद्धा वण विद्या न मळे. ॥२॥
श्रद्धा वण छे तर्क नरक सम, श्रद्धा वण ज्यां त्यां भटके,
श्रद्धाथी सिद्धि छे सहुनी, श्रद्धा वण अधवच लटके. ॥३॥
श्रद्धा वण वाणी छे लुखी, श्रद्धा वण जीवन वगडे;
करो कुतर्को पण श्रद्धा वण, सत्य तणी नहि सुझ पडे. ॥४॥
श्रद्धाथी औषध पुष्टि दे, श्रद्धाथी विद्या साधे;
श्रद्धाथी सहु मंत्र फळे छे, श्रद्धाथी सुखडां वाधे. ॥ ५ ॥
श्रद्धाथी प्रगटे छे उद्यम, श्रद्धाथी भक्ति साची,

श्रद्धा त्यां परमेश्वर वसति, श्रद्धामां रहेशो राची. ॥ ६ ॥
श्रद्धाथी जीवन छे साचुं, तप जप संयम धर्म फळे,
श्रद्धाथी प्रगटे छे समकित, श्रद्धाथी इच्छे ते मळे. ॥ ७ ॥
श्रद्धाथी देवोनी प्रीति, श्रद्धाथी नीति रीति,
देवगुरुनी श्रद्धा धारे, तेने नहि जगमां भीति. ॥ ८ ॥
श्रद्धाथी उत्साह वधे छे, श्रद्धाथी शाश्वत सिद्धि;
बुद्धिसागर सद्गुरु श्रद्धा, प्रगटावे छे सहु ऋद्धि. ॥ ९ ॥

दुःख समयमां धैर्य राखवुं.

दुःख पडयाथी तजो न समता, कर्यां कर्मने भोगववां;
उदये आवे जे जे कर्मो, समता भावे ते सहवां. ॥ १ ॥
शीलवंती सीताने माथे, कलंक दुःखदायि तो चडयुं,
भोगवतां अंते ते छूटयुं, जंगलमांहि रहेवुं पडयुं. ॥ २ ॥
पूर्व कर्मथी कलंक चडे पण, शा माटे मन दीलगीरी,
आत्मघात पण कदी न करवो, सारी वेळा थाय फरी. ॥३॥
राजा कर्मोदयथी रंका, ब्रह्मचारी पण व्यभिचारी,
शीलवंतीने लोको निंदे, कर्म तणी गत छे न्यारी. ॥ ४ ॥
कर्मोदयथी जन भीखारी, फरी फरी भीक्षा मागे;
कर्मोदयथी राजा थावे, नरनारी पाये लागे. ॥ ५ ॥
शुभ कर्मोदयथी छे सारु, अशुभथी जगमां दुःखी;
सारा खोटा कर्म उदयने, समभावे वेदे सुखी. ॥ ६ ॥
कोइक वेळा कीर्ति गाजे, मान घणुं जगमां छाजे,
अपकीर्ति तेनी कोइ वेळा, मान भंगथी ते लाजे. ॥ ७ ॥
कर्यां कर्म भोगववां सहुने, कर्माधीन सहु संसारी,

कर्मोदयमां आत्मज्ञानी, त्याग करी मनो भावी. ॥ ८ ॥
तत्त्वार्थ स्वरूपनिने नहि छेदे, नयमां समवायी:
बुद्धिसागर ज्ञान विरागी, कर्माष्टक नासे भागी. ॥ ९ ॥

परम मित्रता.

मित्राइ राखो सहु साथे. मित्राइथी वैरझेर टळे;
मित्राइथी संप वधे छे, मनना मेळा सर्व मळे. ॥ १ ॥
मित्राइथी सत्याइ शांति, धार्यां कृत्यो सर्व सरे;
मित्राइथी वैर टळे छे. उच्च भावना थाय खरे. ॥ २ ॥
मित्राइथी जगमां शांति. मित्राइथी द्वेष टळे;
मित्राइथी प्रेम वधे छे, मैत्रीभावना पूर्ण फळे. ॥ ३ ॥
मित्राइना भेद घणा छे, लौकिक लोकोत्तर जाणो;
मित्राइथी अपूर्व शक्ति, समजी साचुं मन आणो. ॥ ४ ॥
मित्राइथी कुटुंब दुनिया, परम मित्रता पात्र ठरो;
दया धर्ममां मैत्री भावना, समजी परमानंद वरो. ॥ ५ ॥
द्रव्यभाव बे भेद मित्र, मैत्री भावना बे भेदे;
समजीने मित्राइ धारे, ते कर्माष्टकने छेदे. ॥ ६ ॥
वस्तु धर्मनी साची मैत्री, ज्ञानिने सहु समजाशे;
साची मित्राइ चेतननी, परम प्रभुता परखाशे. ॥ ७ ॥
आत्म धर्ममां करो रमणता, मित्राइ तेनी साची;
बुद्धिसागर परम मित्रता, समजी तेमां रहो राची. ॥ ८ ॥

श्रद्धा त्यां परमेश्वर वसति, श्रद्धामां रहेशो राची. ॥ ६ ॥
श्रद्धाथी जीवन छे साचुं, तप जप संयम धर्म फळे,
श्रद्धाथी प्रगटे छे समकित, श्रद्धाथी इच्छे ते मळे. ॥ ७ ॥
श्रद्धाथी देवोनी प्रीति, श्रद्धाथी नीति रीति,
देवगुरुनी श्रद्धा धारे, तेने नहि जगमां भीति. ॥ ८ ॥
श्रद्धाथी उत्साह वधे छे, श्रद्धाथी शाश्वत सिद्धि;
बुद्धिसागर सद्गुरु श्रद्धा, प्रगटावे छे सहु ऋद्धि. ॥ ९ ॥

दुःख समयमां धैर्य राखवुं.

दुःख पड्याथी तजो न समता, कर्या कर्मने भोगववां;
उदये आवे जे जे कर्मो, समता भावे ते सहेवां. ॥ १ ॥
शीलवंती सीताने माथे, कलंक दुःखदायि तो चड्युं,
भोगवतां अंते ते छूट्युं, जंगलमांहि रहेवुं पड्युं. ॥ २ ॥
पूर्व कर्मथी कलंक चडे पण, शा माटे मन दीलगीरी,
आत्मघात पण कदी न करवो, सारी वेळा थाय फरी. ॥३॥
राजा कर्मोदयथी रंका, ब्रह्मचारी पण व्यभिचारी,
शीलवंतीने लोको निंदे, कर्म तणी गत छे न्यारी. ॥ ४ ॥
कर्मोदयथी जन भीखारी, फरी फरी भीक्षा मागे;
कर्मोदयथी राजा थावे, नरनारी पाये लागे. ॥ ५ ॥
शुभ कर्मोदयथी छे सारु, अशुभथी जगमां दुःखी;
सारा खोटा कर्म उदयने, समभावे वेदे सुखी. ॥ ६ ॥
कोइक वेळा कीर्ति गाजे, मान घणुं जगमां छाजे,
अपकीर्ति तेनी कोइ वेळा, मान भंगथी ते लाजे. ॥ ७ ॥
कर्या कर्म भोगववां सहुने, कर्माधीन सहु संसारी,

કર્મોદયનાં અનુભવથી, જ્ઞાન ભાવે ક્ષયે થાશે. ॥ ૮ ॥
સમતાથી શુભ પૂર્વે, કોઈ ટોકે, સત્તાના બન્ધો ઉછાળે;
બુદ્ધિસાગર પ્રભુ ભક્તિથી, કર્મસમૂહ ટાળે ટાળે. ॥ ૯ ॥

પરમ મિત્રતા.

વિચાર ઝાઝો બહુ થાય, વિચારથી ચેતન ઠરે;
વિચારથી બંધ થાય છે, છૂટવા પણ ચેતન તરે. ॥ ૧ ॥
વિચારથી સાગર શાંતિ, પ્રગટે કૂપની પેઠ સહે;
વિચારથી દુઃખ ટળે છે, ઉચ્ચ ભાવના પ્રાપ્ત હવે. ॥ ૨ ॥
વિચારથી જ્ઞાનની શાંતિ, વિચારથી દ્વેષ ટળે;
વિચારથી પ્રેમ વધે છે, પ્રેમભાવના સર્વ ફળે. ॥ ૩ ॥
વિચારના ભેદ ઘણા છે, સાત્વિક, રાજસાદિક જાણો;
વિચારથી અપૂર્વ શાંતિ, સદ્ગુરુ સાથે મન આણો. ॥ ૪ ॥
વિચારથી શુદ્ધ દૃષ્ટિથી, પરમ મિત્રતા પાય ટરો;
દયા ધર્મની મૈત્રી ભાવના, સમજી પરમાનંદ વરો. ॥ ૫ ॥
દ્રવ્યભાવ બે ભેદે મિત્ર, મૈત્રી ભાવના બે ભેદે;
સમજીને વિચાર ધારે, તે કર્માષ્ટકને છેદે. ॥ ૬ ॥
વસ્તુ ધર્મની સાચી મૈત્રી, જ્ઞાનિને સહુ સમજાશે;
સાચો વિચાર ચેતનનો, પરમ પ્રભુના પરકાશે. ॥ ૭ ॥
આત્મ ધર્મમાં કરો રમણતા, વિચાર તેની સાચી;
બુદ્ધિસાગર પરમ મિત્રતા, સમજી તેમાં રહો રાચી. ॥ ૮ ॥

શ્રદ્ધા જ્યાં પરમેશ્વર વસતિ, શ્રદ્ધાનાં રહેવાં ગાણાં. ॥ ૬ ॥
શ્રદ્ધાથી જીવન છે સાધું, મન તન સંયમ સર્વ ફળે,
શ્રદ્ધાથી સર્વ છે [illegible], શ્રદ્ધાથી દુઃખ [illegible]. ॥ ૭ ॥
શ્રદ્ધાથી દેવોની પ્રીતિ, શ્રદ્ધાથી નીતિ રીતિ,
દેશભક્તો શ્રદ્ધા ધાર, તેને નહિ [illegible] પ્રીતિ
શ્રદ્ધાથી ઉપકાર [illegible], શ્રદ્ધાથી શાશ્વત સિદ્ધિ, ॥ ૮ ॥
બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ શ્રદ્ધા, [illegible] છે [illegible] ॥ ૯ ॥

[illegible]

[illegible]

कर्मादिकनां आवरणोनी, [illegible] ॥ ८ ॥
समजीने सद्गुरुने संगे, [illegible];
बुद्धिसागर ज्ञान विचारो, [illegible] ॥ ९ ॥

परम विचारना.

विचार शक्ति सहु माने, विचारथी बंधन छूटे;
विचारथी भेद थाय छे, समता वेगा करे मोटे. ॥ १ ॥
विचारथी व्यवहार शांति, धार्यो कार्यो सर्वे थाय;
विचारथी दुःख टळे छे, उच्च भावना प्रगट थाय. ॥ २ ॥
विचारथी जगमां शांति, विचारथी द्वेष टळे;
विचारथी प्रेम वधे छे, देशभावना पूर्ण फळे. ॥ ३ ॥
विचारना भेद घणा छे, धार्मिक औद्योगिक जाणो;
विचारमां अपूर्व शक्ति, समजी सारुं मन आणो. ॥ ४ ॥
विचारथी कुटुंब दुनिया, परम विचारना पाम हवां;
हवां धर्ममां सर्वे भावना, समजी परमानंद वरो. ॥ ५ ॥
द्रव्यभाव बे भेद विचार, धर्म भावना बे भेद;
समजीने विचार धार, ने कर्मादिकने छेदे. ॥ ६ ॥
वस्तु धर्मनी साची श्रद्धा, ज्ञानीने सहु समजाशे;
साचो विचार चेतननो, परम प्रभुता प्रकाशे. ॥ ७ ॥
आत्म धर्ममां करो रमणता, विचार तेनी साची;
बुद्धिसागर परम विचारना, समजी तेमां रहो राची. ॥ ८ ॥

श्रद्धा त्यां परमेश्वर वसति, श्रद्धामां रहेशो राची. ॥ ६ ॥
श्रद्धाथी जीवन छे साचुं, तप जप संयम धर्म फळे,
श्रद्धाथी प्रगटे छे समकित, श्रद्धाथी इच्छे ते मळे. ॥ ७ ॥
श्रद्धाथी देवोनी प्रीति, श्रद्धाथी नीति रीति,
देवगुरुनी श्रद्धा धारे, तेने नहि जगमां भीति. ॥ ८ ॥
श्रद्धाथी उत्साह वधे छे, श्रद्धाथी शाश्वत सिद्धि;
बुद्धिसागर सद्गुरु श्रद्धा, प्रगटावे छे सहु ऋद्धि. ॥ ९ ॥

दुःख समयमां धैर्य राखवुं.

दुःख पड्याथी तजो न समता, कर्या कर्मने भोगववां;
उदये आवे जे जे कर्मो, समता भावे ते सहेवां. ॥ १ ॥
शीलवंती सीताने माथे, कलंक दुःखदायि तो चड्युं,
भोगवतां अंते ते छूट्युं, जंगलमांहि रहेवुं पड्युं. ॥ २ ॥
पूर्व कर्मथी कलंक चडे पण, शा माटे मन दीलगीरी,
आत्मघात पण कदी न करवो, सारी वेळा थाय फरी. ॥३॥
राजा कर्मोदयथी रंका, ब्रह्मचारी पण व्यभिचारी,
शीलवंतीने लोको निंदे, कर्म तणी गत छे न्यारी. ॥ ४ ॥
कर्मोदयथी जन भीखारी, फरी फरी भीक्षा मागे;
कर्मोदयथी राजा थावे, नरनारी पाये लागे. ॥ ५ ॥
शुभ कर्मोदयथी छे सारु, अशुभथी जगमां दुःखी;
सारा खोटा कर्म उदयने, समभावे वेदे सुखी. ॥ ६ ॥
कोइक वेळा कीर्ति गाजे, मान घणुं जगमां छाजे,
अपकीर्ति तेनी कोइ वेळा, मान भंगथी ते लाजे. ॥ ७ ॥
कर्या कर्म भोगववां सहुने, कर्माधीन सहु संसारी,

क्रोडोनकर्मो अनुभवाये, एवाप कर्म न पायें. ॥ ८ ॥
सत्तामां सुखवृत्तिने जोइ तोडे, ज्ञानी समजी सहु आशयो;
बुद्धिसागर ज्ञान विचारो, अध्यात्म साधे सारो. ॥ ९ ॥

परम मित्रता.

मित्र सरखो नहि साथी, विद्यार्थी खचित रहे;
विद्यार्थी खेद करे छे, जगमां मित्र सहु खरे. ॥ १ ॥
विद्यार्थी स्वार्थ जाणि, साचो कृष्णो मर्म धरे;
विद्यार्थी दूर रहे छे, दुष्ट भावना पाप करे. ॥ २ ॥
विद्यार्थी जगमां जाणि, विद्यार्थी प्रेम रहे;
विद्यार्थी प्रेम धरे छे, धर्मभावना मर्म खरे. ॥ ३ ॥
विद्यार्थीना भेद घणा छे, स्वार्थिक, औपाधिक जाणो;
विद्यार्थी अपूर्व जाणि, समजो साचुं मन आणो. ॥ ४ ॥
विद्यार्थी कुटुंब दुनिया, परम मित्रता धार हवे;
दया धर्मनां मैत्री भावना, समजी परमानंद वरो. ॥ ५ ॥
द्रव्यभाव बे भेद मित्र, धर्मी भावना बे भेद;
समजीने मित्राइ धारे, ते कर्मोकुमने छेदे. ॥ ६ ॥
वस्तु धर्मनी साची मैत्री, ज्ञानिने सहु समजाशे;
साची मित्राइ चेतननी, परम प्रभुता परखाशे. ॥ ७ ॥
आत्म धर्ममां करो रमणता, मित्राइ तेनी साची;
बुद्धिसागर परम मित्रता, समजो तेमां रहो राची. ॥ ८ ॥

श्रद्धा त्यां परमेश्वर वसति, श्रद्धामां रहेशो राची. ॥ ६ ॥
श्रद्धाथी जीवन छे साचुं, तप जप संयम धर्म फळे,
श्रद्धाथी प्रगटे छे समकित, श्रद्धाथी इच्छे ते मळे. ॥ ७ ॥
श्रद्धाथी देवोनी प्रीति, श्रद्धाथी नीति रीति,
देवगुरुनी श्रद्धा धारे, तेने नहि जगमां भीति. ॥ ८ ॥
श्रद्धाथी उत्साह वधे छे, श्रद्धाथी शाश्वत सिद्धि;
बुद्धिसागर सद्गुरु श्रद्धा, प्रगटावे छे सहु ऋद्धि. ॥ ९ ॥

दुःख समयमां धैर्य राखवुं.

दुःख पडयाथी तजो न समता, कर्या कर्मने भोगववां;
उदये आवे जे जे कर्मो, समता भावे ते सहेवां. ॥ १ ॥
शीलवंती सीताने माथे, कलंक दुःखदायि तो चडयुं,
भोगवतां अंते ते छूटयुं, जंगलमांहि रहेवुं पडयुं. ॥ २ ॥
पूर्व कर्मथी कलंक चढे पण, शा माटे मन दीलगीरी,
आत्मघात पण कदी न करवो, सारी वेळा थाय फरी. ॥३॥
राजा कर्मोदयथी रंका, ब्रह्मचारी पण व्यभिचारी,
शीलवंतोने लोको निंदे, कर्म तणी गत छे न्यारी. ॥ ४ ॥
कर्मोदयथी जन भीखारी, फरी फरी भीक्षा मागे;
कर्मोदयथी राजा थावे, नरनारी पाये लागे. ॥ ५ ॥
शुभ कर्मोदयथी छे सारु, अशुभथी जगमां दुःखी;
सारा खोटा कर्म उदयने, समभावे वेदे सुखी. ॥ ६ ॥
कोइक वेळा कीर्ति गाजे, मान घणुं जगमां छाजे,
अपकीर्ति तेनी कोइ वेळा, मान भंगथी ते लाजे. ॥ ७ ॥
कर्या कर्म भोगववां सहुने, कर्माधीन सहु संसारी,

कर्मोदयमां अहंपणानो, त्याग करी वर्तो धारी. ॥ ८ ॥
नरपति सुरपतिने नहि छोडे, समजो मनमां नरनारी;
बुद्धिसागर ज्ञान क्रियाथी, कर्माष्टक नासे भारी. ॥ ९ ॥

परम मित्रता.

मित्राइ राखो सहु साथे, मित्राइथी क्लेश टळे;
मित्राइथी संप वधे छे, मनना मेळा सर्व मळे. ॥ १ ॥
मित्राइथी सलाह शांति, धार्यां कृत्यो सर्व सरे;
मित्राइथी वैर टळे छे, उच्च भावना थाय खरे. ॥ २ ॥
मित्राइथी जगमां शांति, मित्राइथी द्वेष टळे;
मित्राइथी प्रेम वधे छे, मैत्रीभावना तुर्त फळे. ॥ ३ ॥
मित्राइना भेद घणा छे, लौकिक लोकोत्तर जाणो;
मित्राइथी अपूर्व शक्ति, समजी साचुं मन आणो. ॥ ४ ॥
मित्राइथी कुटुंब दुनिया, परम मित्रता पात्र ठरो;
दया धर्ममां मैत्री भावना, समजी परमानंद वरो. ॥ ५ ॥
द्रव्यभाव बे भेदे मित्र, मैत्री भावना बे भेदे;
समजीने मित्राइ धारे, ते कर्माष्टकने छेदे. ॥ ६ ॥
वस्तु धर्मनी साची मैत्री, ज्ञानिने सहु समजाशे;
साची मित्राइ चेतननी, परम प्रभुता परखाशे. ॥ ७ ॥
आत्म धर्ममां करो रमणता, मित्राइ तेनी साची;
बुद्धिसागर परम मित्रता, समजी तेमां रहो राची. ॥ ८ ॥

आत्मज्ञान महत्ता.

असंख्य प्रदेशी आतमा, अनन्तगुण पर्यायाधार;
अनंतज्ञानने अनंत दर्शन, अनन्त चारित्र धरनार. ॥ १ ॥
सहभावि ते गुणनुं लक्षण, लक्षण क्रमभावि पर्याय;
द्रव्यार्थिक नयथी छे ध्रुवता, पर्यायार्थिक अनित्यताय. ॥ २ ॥
षट् गुणहानि वृद्धि थाती, प्रति प्रदेशे समये सार;
अगुरुलघु पर्याय थकी ए, अनुभवथी समजो निर्धार. ॥ ३ ॥
एनी पर्याय सर्वे छे ध्रुवता, अनाद्यनंति स्थिति धार;
सामान्य पर्याय अनंता, उत्पादव्यय समये सार. ॥ ४ ॥
एनि पर्याय शक्ति पण जाणो, सामर्थ्य पर्याय अनेक;
समये समये अनंतगुणनुं, वर्तन ते पर्याय कहेत. ॥ ५ ॥
उपशम क्षयोपशम भावनथी, क्षायिक भावपणुं वर्ताय;
सहज भाव ते क्षायिक भावे क्षायिक आतम गुण कषाय. ॥ ६ ॥
भाव नयोने सहु वस्तुथी चेतन समजे दुःखदा न्याय;
सहज रूप चेतननुं प्रगटे, उपदेश ते श्री जिनराय. ॥ ७ ॥
सोऽहं सोऽहं तत्त्वमसि जीव, एक चित्तथी ध्यावो ध्येय;
ज्ञाता ज्ञेयने ज्ञानमयी तुं, शुद्ध बुद्धने उपादेय. ॥ ८ ॥
अज अक्षर अविनाशी निर्मल, परमब्रह्म परमेश्वर देव;
बुद्धिसागर अनुभवामृत, चाख्युं निजगुण करतां सेव. ॥ ९ ॥

जगतनी खटपट.

दुनियानी खटपट सहु खोटी, शा माटे तेमां राचुं,
मारी पोताथी नहि शान्ति, वादीनुं वर्तन काचुं. ॥ १ ॥
शा माटे विकथामां राचुं, विकथामांहि सार नहीं;

मोज मजामां शुं हुं माहुं, जरा तार पण तेमां नहीं. ॥ २ ॥
आ माटे हुं रवो रवो रोउं, जिनना सेवी नहि भव:
आ माटे हुं इच्छा राखुं, इच्छाना छेदा छे भव. ॥ ३ ॥
कलत्रनुं पण कोने माटे, सगांना पण नामाटे;
दुनियादारी सहु विनाशी, जाउं नहि लिखनारे. ॥ ४ ॥
खाक खाक करवुं शाथी, ख्यालमां दुनियादारी;
आंख मीचाए कोई न साथे, दुनियानी सहु न्यारी. ॥ ५ ॥
सत्य धर्मने मारो मान्यो, रंगायो तेमां रागी;
रत्नत्रयिनी ऋद्धि म्हारी, दुनियानी ऋद्धि कानी. ॥ ६ ॥
आतम धर्मनुं ध्यान धर्याथी, आनंदना उभरा प्रगटया;
भेद ज्ञानथी खेद टळ्यो सहु, विषय विष वेगो विघटया. ॥७॥
अन्तरमां उपयोग धरीने, अलख समाधिने वरशुं;
बुद्धिसागर शाश्वत सुखडां, पोतानां पोते करशुं. ॥ ८ ॥

श्री महावीर स्तवनम्.

तारहो तार महावीर जगदिनमणि,
भक्तने एक शरणुं तमारु;
अकल निर्भय प्रभु शुद्ध स्थापी विभु,
शरणथी शुद्ध व्यक्ति समारु. तारहो० ॥ १ ॥
नित्य निरंजन धर्म स्याद्वादमय,
शुद्ध व्यक्ति असंख्यप्रदेशी;
ज्ञानथी जाणता दर्शने देखता,
शुद्ध पर्यायमय ने अलेशी. तारहो० ॥ २ ॥
छतिपणे केवलज्ञानना पर्यवा,

समयमां जाणता ते अनंता;
तेथी पण जाणता अनंत गायपणा,
ज्ञानने ज्ञेयने सुदंता. तारो० ॥ ३ ॥
परम ईश्वर सदा ऋद्धि शायिक धणी,
पौद्गलिक भावथी देव न्यारो;
सर्व अनेगनो भोग तुं भोगवे,
पूरण तुं भावथी पुन्य प्यारो. तारो० ॥ ४ ॥
द्रव्यने भावथी शरण छे नाहक,
शुद्ध उपयोगमां तुं प्रमाणे;
बुद्धिसागर प्रभु नाम्नो चावजी,
ध्याननां योगमां देव पास. तारो० ॥ ५ ॥

संखेश्वर पार्श्वनाथ स्तवनम्.

पार्श्व संखेश्वरा जगतमां जयकरा,
ज्ञानने ज्ञेयने सुहाया;
सर्व जड वस्तुथी भिन्न तुं छे प्रभु;
जाति भाति नहि लिंग काया. पार्श्व० ॥ १ ॥
शक्ति अनंत आधार तुं देव छे;
एक समये सकलगुण भोगी,
लब्धि क्षायिक नव साधनंनिपणे;
शुद्ध रत्नत्रयि गुण योगी. पार्श्व० ॥ २ ॥
शुद्ध शक्तिमयी अलख अरिहंतनुं;
देवनो देव तुं धर्म धोरी,
अचल निर्मल विभु व्याप्यने व्यापक;

शुद्ध उपयोगमां ते करशो. पाम० ॥ ३ ॥
आतमो आतमां भिन्न भिन्न मानशो:
शुद्ध स्वभाव पणे अंश थाशे,
बुद्धिसागर सद्गुरु शुद्ध उपयोगमां:
धर्म स्याद्वादमय प्रेम आवो. पाम० ॥ ४ ॥

अवळी दृष्टि.

अवळी दृष्टिना बहु भेदा, अन्तरमांहि अंधेरा;
अवळी दृष्टि झेर समी छे, पुनः पुनः भवना फेरा. ॥ १ ॥
करे कुतर्को पक्ष थापवा, करे धर्म ताणंताणा;
दोष दृष्टिथी दोषो खोळे, पाळे नहि जिनवर आणा. ॥ २ ॥
ज्यां त्यां अवगुण नजरे आवे, अवळी दृष्टि जगकाळी;
अवळी दृष्टि धर्म हणे छे, सन्तजनो देशो टाळी. ॥ ३ ॥
अवळी दृष्टि दुःखनी वृष्टि, अरिसमा अवळी दृष्टि;
अवळी दृष्टि अंधसमी छे, देखे नहि सद्गुण दृष्टि. ॥ ४ ॥
अवळी दृष्टिना बहु भेदो, शास्त्र थकी समजी लेशो;
अनेकान्तनय धर्म विचारी, भव्यो त्यां साची रहेशो. ॥ ५ ॥
अवळी दृष्टिवाळा जीवो, पोताने साचा माने;
पकडयुं गद्धा पुच्छ न मूके, वर्ते पहेला गुण ठाणे. ॥ ६ ॥
पक्षपातनो त्याग करीने, जिन आणा हेते समजो;
अवळी दृष्टि झट अळपाशे, गुरु गमने साथे लेशो. ॥ ७ ॥
सहुथी पहेलुं कृत्य मजानुं, अवळी दृष्टि परिहरवी;
संयत गुरुना सदुपदेशे, साची धर्मदशा वरवी. ॥ ८ ॥

असली दृष्टि त्यागो भावी, दृष्टिरागने दूर करी;
बुद्धिसागर वीर जिनेश्वर, गुरु परंपर चित्त धरी. ॥ ९ ॥

सवळी दृष्टि.

सवळी दृष्टि सत्य सुझाडे, परम प्रभुमां मन वाळे;
सवळी दृष्टि योगे समकित, अनेक दोषोने टाळे. ॥ १ ॥
सात नयोथी सत्य तत्त्वना, ज्ञाने छे सवळी दृष्टि.
सत्य धर्मने सत्य ग्रहे छे, सद्गुण मेघतणी वृष्टि. ॥ २ ॥
सवळी दृष्टि संशय टाळे, सवळी दृष्टि गुण खाणी;
सम्यग्ज्ञाने सवळी दृष्टि, भाखे जिनवरनी वाणी. ॥ ३ ॥
क्षमा दयाने सत्य वचन त्यम, सवळी दृष्टिना योगे;
पक्षपातनो त्याग कषायो, सवळी दृष्टि गुण भोगे. ॥ ४ ॥
जिन वाणीना गहन अर्थने, जाणे तो सवळी दृष्टि;
सद्गुरु मुनिनी निश्रायोगे, प्रगटे अनंत गुण सृष्टि. ॥ ५ ॥
जिन आगमनुं सेवन करतां, सवळी दृष्टि झट प्रगटे;
समकित सदसद बोल विचारे, मिथ्या दृष्टि झट विघटे. ॥ ६ ॥
सापेक्षाए सत्यग्रहे छे, सवळी दृष्टि जयकारी;
अनुभवामृत प्रेमे अर्पे, जाणे तेनी बलिहारी. ॥ ७ ॥
म्हारु त्हारु दूर करीने, सवळी दृष्टि चित्त धरो;
परम महोदय लीला प्रगटे, भव पाथोधि शीघ्र तरो. ॥ ८ ॥
श्रद्धा साची मन सुचवी, साची झट अभ्यास करो;
साचुं ते पोतानुं मानी, सवळी दृष्टि शीघ्र वरो. ॥ ९ ॥
गुरु परंपर ज्ञान ग्रहीने, योगाष्टक मनमां धारो;
बुद्धिसागर तत्त्व दृष्टिथी, पोताने पोते तारो. ॥ १० ॥

[illegible]
[illegible] ॥ ૧ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ૨ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ૩ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ૪ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ૫ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ૬ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ૭ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ૮ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ ૯ ॥

મનવાનું ધ્યાન ધરવું.

ભલા દર્શાવ્યાં શું હું ચાહું, જગ નહિ ત્યાં પણ ફંદ;
નારી પોતાની શું માગું, ઓપેલો નહિ ગુણ ગંદ. ॥ ૧ ॥
માતાપિતાની શું ચાહું, ગુણ નહિ મઝધાર અંત;

ज्ञानाचार समाचे योगे, आपणने परने तारे. || ३ ||
जैनागमनी गाढ श्रद्धाने, लाधे ते समकित साचे;
मिथ्यादिक गुणठाणे, अवलो दंभ नहि नाचे. || ४ ||
अध्यवसाय असंख्य भेदो, गुणठाणे गुणनी श्रेणि;
संयमस्थाने विचारे मनमां, प्रगटे छे हृद उदासी. || ५ ||
अनुभवभानु झळहळ्यो, त्यां, भागे मिथ्यातमनाशे;
द्रव्य गुण पर्याय रमणता, शैला निर्मलता थाने. || ६ ||
ज्ञानयोगथी ध्यानयोगमां, प्रगटे सपनानुं ध्याक;
बाह्य अने अन्तरमां ज्यां त्यां, शान्तिमय जीवन माग. || ७ ||
अपूर्ववीर्ये आत्मध्यानमां, परमब्रह्मध्यानी थाने.
ब्रह्म अरूपी अरूप ध्याने, पोते पोताने गोते. || ८ ||
एकत्वीनता उपादानथी, गुणठाणे गुणने पावे;
शुद्ध रमणता स्थिरोपयोगे, चेतन निज घरमां आवे. || ९ ||
शुक्लध्यानमां श्रुतउपयोगे, चेतन चढतो गुणठाणे;
शुक्लध्याननो बीजो पायो, ध्यातां नव ऋद्धि माणे. ||१०||
क्षायिक भावे शुद्ध थईने, समये लोकांते जावे;
बुद्धिसागर तत्त्व विचारे, समजे ते शिवपद पावे. || ११ ||

मुनिवर गुंहली.

श्री थुलिभद्र मुनिवरमांहि शिरदारजो—ए राग.

सद्गुरु मुनिवर पंच महाव्रत धारीजो,
घर त्यागीने थया मुनि अनगारीजो;
सत्तर भेदे संयम पाळे भावथीजो. || १ ||

भजन हरिनी आतम भावना लेजो,
भविभावने मोक्षमार्गनी ग्रहेजो;
सुख दुःखमां वैराग्ये समभावे रहेजो. ॥ २ ॥

जिनशासननी शोभा नित्य वधारेजो,
आप तरीने बीजाने पणी तारेजो;
ध्यान दशामां जीवन मनडुं वाळजो. ॥ ३ ॥

जिनवाणी अनुसारे देशना देजो,
हृदये भाव्या शास्त्रे रागने देजो;
शान्त दशाथी अनुभवमंदिर म्हालजो जो. ॥ ४ ॥

मान करे कोइ मनमां नहि मलकाजो,
सत्य आगममां समभावे मुनिराजजो;
ज्ञान ध्यानथी मनमर्कटने वश करजो. ॥ ५ ॥

सहने माटे संयम मार्गु शोधजो,
दिनप्रतिदिन संयममांहि साधजो;
निरुपाधिपदस्थान सुख अनुभव कहेजो. ॥ ६ ॥

करो न निन्दा द्वेषथकी मळभावजो,
धर्म कर्मने सफळ करो अवतारजो;
एवा मुनिवर वंदा उत्तम भावथीजो. ॥ ७ ॥

मुनिवरनी भक्तिथी मीठा मेवाजो,
करवी भावे मुनिगुरुनी सेवाजो;
बुद्धिसागर सद्गुरुमुनि आधार छेजो. ॥ ८ ॥

गहूंली.

मुनिवरनो श्रावकने उपदेश.

श्रीस्थूलिभद्र मुनिगणमांहि शिरदारजो- ए राग.

सद्गुरु मुनिवर श्रावकने उपदेशेजो,
रहो न श्रावक पाप कर्मना लेशेजो;
देवगुरुनुं आराधन निशदिन करोजो. ॥ १ ॥
जिनवाणी सांभळजो गुरुनी पास जो,
व्रत नियम पण करवां भावे खास जो;
सिद्धांतो सांभळतां श्रद्धा निर्मळी जो. ॥ २ ॥
श्रवण कर्याने मनमां साचुं गण्यो जो,
मोह दशाने टाळी सुखडां पाम्योजो;
स्वप्नमां पण संसार सुख नहि सराजो. ॥ ३ ॥
कमळ रहे छे जळमांहि निशदीनजो,
जोशो ते वर्ते छे जळथी भिन्नजो;
संसार लेपाना नहि श्रावक खराजो. ॥ ४ ॥
श्राद्धविधिमां श्रावकनो अधिकारजो,
धर्मरत्नमां पण तेनो विस्तारजो;
द्वादश व्रतने धारे श्रावक प्रेमथीजो. ॥ ५ ॥
सात क्षेत्रमां वापरतो निज वित्तजो,
गुण ग्रहणमां वर्ते जेनुं चित्तजो;
गुरुनी आणा पाळे शिर साटे खरोजो. ॥ ६ ॥
न्याय थकी पेदा करतो जे वित्तजो,
दोषो टाळी राखे दील पवित्रजो;
श्रावकना आचारो जयणाथी भर्याजो. ॥ ७ ॥

साचुं बोले वचन सिद्धि थाये खरी जो. ॥ ३ ॥
करो न चोरी जेथी दुःख अपारजो,
चोरी करतां पापकर्म निर्धारजो;
प्राण पडे पण चोरी कदी न कीजीएजो. ॥ ४ ॥
जननी सरखी देखो परनी नारजो,
व्यभिचारथी नरकगति अवतारजो;
सर्वनारी मैथुन निवारे मुनिवराजो. ॥ ५ ॥
परिग्रह ममता त्यागो नर ने नारजो,
सद्गुणनी दृष्टि धरशो जयकारजो;
राखो सहुनी साथे मैत्री भावनाजो. ॥ ६ ॥
वात वातमां कदी न करीए क्लेशजो,
उच्चाशयथी वर्तो भव्य हमेशजो;
पापकर्मने टाळो साचा ज्ञानथीजो. ॥ ७ ॥
मुनि गुरुवर देवे छे उपदेशजो,
टाळो भव्यो जन्मजराना क्लेशजो;
बुद्धिसागर धर्म करंतां सुख घणुंजो. ॥ ८ ॥

अपूर्व अवसर गुंहळी.

ओधवजी संदेशो–ए राग.

अपूर्व अवसर एवो क्यारे आवशे,
शत्रु मित्रपर वर्ते भाव समानजो;
माया ममता बंधन सर्व विनाशीने,

वधारे करशुं अनेकान्त नय ध्यानजो. अपूर्व. ॥ १ ॥
शुद्ध भावमां रमण करीशुं टेकथी;
षड द्रव्योनुं करशुं उत्तम ज्ञानजो,
अनुभवामृत आस्वादीशुं प्रेमथी;
सरखां गणशुं मान अने अपमानजो. अपूर्व० ॥ २ ॥
पिंडस्थादिक चार ध्यानने धारशुं;
बारभावना भावीशुं निशदीनजो,
स्थिरोपयोगे शुद्ध रमणता आदरी;
ध्यान दशामां थाशुं बहु लयलीनजो. अपूर्व० ॥ ३ ॥
सर्व संगनो त्याग करीशुं ज्ञानथी;
बाह्योपाधि जरा नहि संबंधजो,
शरीर वर्ते तोपण तेथी भिन्नता;
कदी न थइशुं मोह भावमां अंधजो. अपूर्व० ॥ ४ ॥
शुद्ध सनातन निर्मल चेतन द्रव्यनो;
क्षायिक भावे करशुं आविर्भावजो,
ऐक्यपणुं लीनताने आदरशुं कदी;
ग्रहण करीने औदासीन्य स्वभावनो. अपूर्व० ॥ ५ ॥
प्रति प्रदेशे अनंत शाश्वत सुख छे;
आविर्भाव तेनो करशुं भोगजो,
बुद्धिसागर परम प्रभुता संपजे;
क्षायिक भावे साधो निजगुण योगजो. अपूर्व० ॥ ६ ॥

गुंहळी.

संयमधर्म.

मुनिवर उपदेशे छे संयम धर्मने,
जेथी प्राणी पामे शाश्वत शर्मजो;
परम प्रभुता पामे दुःखडां सहु टळे,
अनंतभवनां बांध्यां नासे कर्मजो. मुनिवर० ॥ १ ॥
बाह्य उपाधि संयमथी दूरे टळे,
द्रव्यभावथी संयम सुखनी खाणजो;
त्रिज्ञानी तीर्थंकर संयमने ग्रहे,
सेवो संयम पामी जिनवर आणजो. मुनिवर० ॥ २ ॥
रंकजनो पण संयमथी सुखिया थया,
थाशे अनंता संयमथी निर्धारजो;
ज्ञान सफलता संयमना सेवनथकी,
पामे प्राणी भवपाथोधि पारजो. मुनिवर० ॥ ३ ॥
अन्तर गुणनी स्थिरता संयम मोटकुं,
इन्द्रादिक पण सेवे मुनिवर पायजो;
द्रव्यादिकथी संयम पाळे मुनिवरा,
संयम सेवे जन्म जरा दुःख जायजो. मुनिवर० ॥ ४ ॥
निश्चयने व्यवहारे संयम साधना,
जिन आगमथी संयमना आचारजो:
संयमपाळे तेने निशदिन वन्दना,
समता योगे मुनि सफळ अवतारजो. मुनिवर० ॥ ५ ॥
ज्ञानदशाथी संयमनी आराधना,
समता सरवर झीले मुनिवर हंसजो;

ध्यानभुवनमां शाश्वत सुखने भोगवे,
कर्यां कर्मनो कर्त्ता तपथी भंगजो. मुनिवर० ॥ ६ ॥
त्रिगुप्तिने समिति पंचे परिवर्या,
उत्तम दशाना ध्याता मुनि अणगारजो;
बुद्धिसागर सद्गुरु मुनिने वंदना,
जगमां जेनो थयो सफळ अवतारजो. मुनिवर० ॥ ७ ॥

गुंहळी.

मुनिनो उपदेश.

मुनिवरना उपदेशे मनडुं वाळीए;
कहेणी जेवी रहेणी राखो भव्यजो,
व्रत उचरीए मुनिनी पासे प्रेमथी;
मानव भवनुं साचुं ए कर्त्तव्यजो. मुनिवर० ॥ १ ॥
श्रवण करीने सार ग्रहो सिद्धान्तना;
सद्वर्तनथी सुधरो नरने नारजो,
निन्दा विकथा परपंचातो वारीए,
सत्य धर्मना करीए नित्य विचारजो. मुनिवर० ॥ २ ॥
बार भावना भाव्याथी छे उन्नति,
कर्मवर्गणा खरे अनंति खासजो;
उज्ज्वल आतम थाशे वैराग्ये करी,
परपुद्गलनी छोडो सघळी आशजो. मुनिवर० ॥ ३ ॥

धर्मध्यानना पाया चार विचारीए,
आत्म रमणता शुद्ध चरणता धारजो;
परम महोदय शाश्वत लीला संपजे,
वस्तु धर्मना उपयोगे आधारजो. मुनिवर० ॥ ४ ॥
विषय कषायो मदिरा सरखा जाणीने,
वैराग्ये मन वाळशुं निर्धारजो;
ज्ञानक्रियामां उद्यम निशदीन राखशुं,
भेद दृष्टिथी त्यागीशुं ममकारजो. मुनिवर० ॥ ५ ॥
नय सापेक्षे जिनवर धर्माराधना,
करशे ते पामे सुख नरने नारजो;
लाख चोराशी परिभ्रमण दूरे टळे,
महामोहनो नासे सर्व विकारजो, मुनिवर० ॥ ६ ॥
उदासीनता राखो आ संसारमां,
धर्म कर्याथी सफळ थशे अवतारजो;
बुद्धिसागर अनुभव लीला पाइए,
सद्गुरुवरने वंदन वारंवारजो. मुनिवर० ॥ ७ ॥

मुनिवर गुंहळी.

अली साहेली-ए राग.

मुनिवर वंदो पंच महाव्रत धारी जिन आणाधरा,
गुरु गुण गावो अनुभव अमृत भोगी जगमां जयकरा;
गुरु देश विदेश विहार करे, गुरु तारेने वळी आप तरे,

गुरु परमपदमारग लिन धोरे. मुनिवर० ॥ १ ॥
गुरु द्रव्यभाव संयम धारे, सदा मोह वेग मननी वारे;
चाले जिनवाणी अनुसारे. मुनिवर० ॥ २ ॥
गुरु पंचाचारना धोरी, गुरु करता ज्ञान तणी दोरी,
करी करणा नहि पापनी चोरी. मुनिवर० ॥ ३ ॥
गुरु उपदेशे भवने थोभे, गुरु वैराग्ये चेतन शोभे;
कामनां कर्म नहु रोपे. मुनिवर० ॥ ४ ॥
गुरु ध्यान दशाथी पर भागे, वैराग्य नहि कदना त्यागे;
ज्ञाने निजरूपी वैरागे. मुनिवर० ॥ ५ ॥
संयम ऋद्धिना उपयोगी, ज्ञाने छे रत्नत्रय योगी;
परमातम अमृतरस भोगी. मुनिवर० ॥ ६ ॥
गुरु शुद्धोपयोगे नित्य रमे, परभाव दशामां जे न भमे,
जे आनन्दज्ञानुं अमृत समे. मुनिवर० ॥ ७ ॥
गुरु भावदयाना छे दाता, ज्ञाता ध्याता ने समताता;
निश्चय दृष्टि निज गुण राता. मुनिवर० ॥ ८ ॥
गुरुवरजी जगमां उपकारी, जे अनेकान्त मतना धारी;
बुद्धिसागर शुभ जयकारी. मुनिवर० ॥ ९ ॥

मुनिवर्य गुंहली.

म्हारा वीर जिनेश्वर-ए राग

मुनिवर वैरागी त्यागी जगमां जयकारछेरे,
खरेखर अध्यात्मना भोगी मुनिवर धारछेरे;

[illegible] मुनिवर० ॥ १ ॥
[illegible]
[illegible] मुनिवर० ॥ २ ॥
[illegible]
[illegible] मुनिवर० ॥ ३ ॥
[illegible]
[illegible] मुनिवर० ॥ ४ ॥
[illegible]
[illegible] मुनिवर० ॥ ५ ॥
[illegible]
[illegible] मुनिवर० ॥ ६ ॥
[illegible]
[illegible] बुद्धिसागर मुनिवरना गुण [illegible]. मुनिवर० ॥ ७ ॥

गुरु गुंहळी.

[illegible] रविसागर गुरु [illegible] राग.

गुरु पंचमहाव्रत पाळता, करे देशोदेश विहार,
पंचाचारने मनमां धारता, भावे भावना उत्तम चार. गुरु० ॥१॥
षट्दर्शनने जे जाणता, जिन दर्शन स्थापे सार;
ज्ञान ध्यानमां आयु गाळता, करे निन्दानो परिहार. गुरु० ॥२॥

नर नारीने मतिबोधता, शुभ संयमना धरनार,
मण गुप्ति धारे भावथी, पंच समितिथी संचरनार. गुरु० ॥३॥
पंच इन्द्रियने वशमां करे, धारे गुप्ति अध्यनी वेश;
टाळे चतुर्विध कषायने, आनंदे विचरे हमेश. गुरु० ॥ ४ ॥
द्रव्य क्षेत्रने काल भावथी, पाळे संयम सुख करनार,
उज्ज्वळ ध्याने निशदिन रमे, श्रुत ज्ञान रमणता सार.गुरु० ॥५॥
वैरागी त्यागी शिरोमणि, धन्य धन्य मुनि अणगार.
निश्चयनय व्यवहार जाणता, होशो वंदना वार हजार. गु० ॥६॥
मुनिवर वंदे भवभय टळे, शुभ मुनि सुणो उपदेश;
बुद्धिसागर सद्गुरु वंदीए, गुरु ज्ञाने सुख हमेश. गुरु० ॥ ७ ॥

गुरुवन्दन.

गुंहळी.

बेनी रविसागर गुरु वंदीए-ए राग.

बेनो चालो गुरुजीने वंदीए, उपदेशे छे जिनधर्म;
साधु श्रावक धर्म बे भाखता, जेथी नासे सघळां रे कर्म. बेनो. ॥१॥
सातनयथी मधुरी देशना, देवे भविजन सुख करनार;
बोधिबीज हृदयमां वावता, भाखे धर्मना चार मकार. बेनो. ॥२॥
नयभंग प्रमाणथी देशना, वर्षती घनजळधार;
जीव चातक पान करे घणुं, थावे चित्तमां हर्ष अपार. बेनो. ॥३॥
संसार असार जणावता, दुःखदायक विषय प्रचार;

घणा मोहमद्य दुःख आपतो, चेतो चेतो सहु नरनार. चेतो. ॥४॥
माया ममता दारु चेतनमां, नहि सुझ्युं आतम भान;
आशा तृष्णा फंदमांहि फस्यो, कर्मे थयो अति नादान. चेतो. ॥५॥
लाख चोराशी भमतां थकां, पामी मनुष्यनो अवतार;
चेतो चेतो हृदयमां प्राणिया, गुरु कहेता वारंवार. चेतो. ॥६॥
गुरु वस्तु धर्म बतावता, तेनो आदर करवो सार;
जाणी धर्म आचारमां मूकवो, सत्यधर्म करी निर्धार. चेतो. ॥७॥
निंदा विकथादिक परिहरी, सेवो उत्तम धर्माचार;
बुद्धिसागर सद्गुरु वंदीए, गुरु तारे अने तरनार. चेतो. ॥८॥

जैनधर्म गुंहळी.

राग उपरनो.

जैन धर्म हृदयमां धारीए, जेथी नासे भवभय दुःख;
थावे निर्मळ आतम धर्मथी, पामे चेतन शाश्वत सुख. जै० ॥१॥
भेद छेद आतमना ज्ञानथी, शुद्ध चेतन ऋद्धि पमाय;
होवे आतम ते परमातमा, भवोभवनी भावट जाय. जै० ॥२॥
ज्ञान दर्शन चरणनी साधना, साधु श्रावकना आचार;
सागर सरखा जैन धर्ममां, सर्व दर्शन नदी अवतार. जै० ॥३॥
समुद्रमां सरिता सहु मळे, नदीमांहि भजनाधार;
अंतरंग बहिरंग उच्च छे, जिन दर्शन जग जयकार. जै० ॥४॥
सापेक्ष वचन जिननां सहु, षड्द्रव्यना धर्म अनंत;
एक चेतन द्रव्य उपासीए, एम भाखे छे भगवंत. जै० ॥५॥
वीतराग सेवे वीतरागता, निज चेतननी प्रगटाय;

जागे प्रभुता पोतानी वेगे रे, भेदभाव सकल दूर जाय. जै० ॥६॥
गुरु विनये ज्ञानने पामीए, श्रद्धा भक्तिथी उदार;
बुद्धिसागर सद्गुरु सेवतां, होय जिनशासन जयकार. जै० ॥७॥

धर्मोपदेश गुंहली.

संवरी धीरजीवन काटि ए राग

नमो सद्गुरु वाणी सारीरे, सांभळो पण बहु प्यारीरे;
कर्यां कर्म बहु हरनारी. जिनेश्वर धर्मनी बलिहारीरे;
जेथी तरशो नरने नारी. जिनेश्वर० ॥ १ ॥
दया धर्म हृदयमां धरीएरे, कदी वेण जुठुं न उचरीएरे;
कदी चोरी परनी न करीए जिनेश्वर० ॥ २ ॥
पर पुरुषथी प्रेम निवारोरे, धर्म पतिव्रता मन धारोरे;
तेथी पामो भवजल पारो. जिनेश्वर० ॥ ३ ॥
हेतु पूर्वक धर्म आदरीएरे, निंदा विकथा परिहरीएरे;
उत्तम नीति संचरीए. जिनेश्वर० ॥ ४ ॥
धर्म अर्थने काम विचारीरे, करो मोक्ष जवानी तैयारीरे;
धर्म श्रेष्ठ मुक्ति धनारी. जिनेश्वर० ॥ ५ ॥
दुर्जननी संग निवारीरे, भजो सज्जननी संग सारीरे;
वैराग्यदशा चितधारी. जिनेश्वर० ॥ ६ ॥
देश विरतिपणुं दिलधारीरे, जिन आज्ञाना अनुसारीरे;
उत्तम जन शिव संचारी. जिनेश्वर० ॥ ७ ॥
गुरु सेवो सदा उपकारीरे, श्रद्धा भक्ति अवधारीरे;
बुद्धिसागर गुरु जयकारी. जिनेश्वर० ॥ ८ ॥

[illegible]
[illegible] ॥ २ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ३ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥ ४ ॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
सद्गुरु [illegible] मन धारजो. पंदु० ॥ ५ ॥
गुरु [illegible] गुरुवाणी समजी रहे,
गुरु [illegible] निर्धारजो;
सद्गुरु [illegible] दुर्जन [illegible],
परब्रह्मनी मांहे लीन थनारजो. पंदु० ॥ ६ ॥
कळिकाळमां गुरुनी भक्ति दोहोली,
गुरु थता पण शिष्य जन देखायजो;
हरि नामनां भूखी दुनिया बावरी,
कस्तूरी मृग पेटे पशु भटकायजो. पंदु० ॥ ७ ॥
सद्गुरुदास थया पण ज्ञान न संपजे,
सपजी साची सार ग्रहो नरनारजो;

बुद्धिसागर सद्गुरु श्रद्धा भक्तिथी,
तरशो प्राणी भवसागरनी पारजो. वंदु० ॥ ८ ॥

जिनवाणी. गुंहली.

वेली रविसागर गुरु वदीए-ए राग.

म्हारु मन मोह्युं जिनवाणीमां, अति आनंद मन उभराय;
अन्य वात मगज न भावती, कोने दीलनी वात कहेवाय. म्हा० ॥१॥
लागे विषय विकारो विष समा, लागे कुटुंब माया शल्य;
गृहवास कारागृह सेहलो, सहु स्वार्थ तणी छे धमाल. म्हा० ॥२॥
अज्ञानथी म्हारु जे मानियुं, ते म्हारु नहि पडी सुझ;
नथी परनुं पेन संसारमां, गुरु कहेले बुझ बुझ. म्हारु० ॥३॥
हाजीहा सहु मोह प्रपंचनी, ज्यां त्यां मोह धतींग जणाय;
जेणे जाण्युं तेणे मन वाळीयुं, गुणज्ञाने सहु समजाय. म्हारु० ॥४॥
नयभांगे नवतत्त्वने, जाणी आदर्युं उपादेय;
षड्भावनी स्पष्ट भूमिनां, शुद्ध तत्त्व हृदयमां ज्ञेय. म्हारु० ॥५॥
शिवपुर मंदिरशुं ध्यानथी, निरुपाधिदशामां सुख;
निर्ग्रंथ अवस्था आदरी, वेगे टाळीशुं भवदुःख म्हारु० ॥ ६ ॥
सागरमां गागर फूटतां, तेनो सागररूप सुहाय;
बुद्धिसागर अन्तर आतमा, परमातम पोते थाय. म्हारु० ॥ ७ ॥

ॐ नमः संखेश्वर पार्श्वनाथाय.

अथ आत्मस्वरूप ग्रन्थः

छंद दुहा.

शुद्ध बुद्ध परमातमा, अविनाशी चिद्रूप;
अखंड अजरामर विभु, चिदानंद सुखरूप. ॥ १ ॥
परस्वजाति परातमा; ध्येयरूप गुणधाम;
सिद्ध सुहंकर ध्यावतां, ध्याता गुणगण ठाम. ॥ २ ॥
अनेकांतनयनाकथक, पूर्णानंद स्वभाव;
अरिहंतादिक ध्यावतां, स्तवतांटले विभाव. ॥ ३ ॥
कर्मोपाधियोगथी, आतम भेद कहाय;
कर्मोपाधि जोटळे, भेद भाव दुर जाय. ॥ ४ ॥
वहिर अंतर आतमा, परमातम त्रण भेद;
तेनां लक्षण जुजुवां, समय वाणीथी वेद. ॥ ५ ॥
पंचभूतते आतमा, अथवा देहाध्यास;
पुद्गल माने आतमा, वहिरातम ए खास. ॥ ६ ॥
बुद्धि एहवी जेहने, ते मिथ्यात्वी जोय;
पुण्यपापने नवगणे, भवाभिनंदि होय. ॥ ७ ॥
खावुं पीवुं पहेरवुं, जगमां माने सार;
वहिरातम पद प्राणिया, लहे न तत्व विचार. ॥ ८ ॥
आपमतिए चालता, करता तर्क वितर्क;
पाप पुंज पोठी भरी, जावे भरीने नरक. ॥ ९ ॥
वाहिर दृष्टि तेहनी, भूले भवमां फोक;
एळे जन्म गुमावता, शुं त्यां करिए शोक. ॥ १० ॥

ईश्वर क्यां देखाय एम, वदे विकल्प जन वाण;
ज्ञानदृष्टिथी सहु घटे, शुं त्यां ताणाताण. ॥ ३६ ॥
चक्षुर्थी देखायजे, मान तेह प्रमाण;
पितामहादिक थै गया, शुं छे त्यां एधाण. ॥ ३७ ॥
परंपराए ते वदे, माने मन जो वेध;
परंपराए तीर्थनाथ, मानतां शो खेद. ॥ ३८ ॥
तीर्थंकर सर्वज्ञ छे, भाखे सत्य स्वरूप;
सिद्धो देख्या तेमणे, शाश्वत शुद्ध अनुप. ॥ ३९ ॥
तीर्थंकर ते ईश छे, शिवनगरीनो भूप;
देखे ज्ञानी आतमा, मूढ धरे मन चूप. ॥ ४० ॥
पाप पुण्य दीसे नहीं, ए पण युक्ति हीन;
वाय्वादिक दीसे नहीं, मानो केम प्रवीण. ॥ ४१ ॥
पुद्गलस्कंधो दृष्टिथी, कोईक तो देखाय;
कोईक तो स्पर्शाय पण, नजरे नहीं जणाय. ॥ ४२ ॥
नाद वायु स्पर्शाय छे, ग्रहो नहीं ते जाय;
शाताशाता पुद्गलो, फलोदये परखाय. ॥ ४३ ॥
पुण्य प्रकर्षे स्वर्गमां, उपजे भवि जन कोय;
उग्र पापथी नरकमां, शुं त्यां अचरिज होय. ॥ ४४ ॥
स्वर्ग नरक ते कल्पना, माने मोही मूढ;
सत्य स्वरूप न अन्यथा, ए अन्तरनुं गूढ. ॥ ४५ ॥
ज्ञानीए दीठुं सहु, स्वर्ग नरक साक्षात्;
सर्वज्ञदृष्टि वदे, दृश्यपणे सहु वात. ॥ ४६ ॥
सूर्य चंद्र ग्रहादिको, मान्या सूत्र मझार;
स्वर्ग नरक पण मानियां, सत्यपणे ते धार. ॥ ४७ ॥
कयुं प्रयोजन ज्ञानिने, करे कल्पना वात;

राग द्वेष जेने नथी, सत्य पणे तो ज्यात. ॥ ४८ ॥
दान करेथी शुं हुवे, जाप जपे शुं थाय;
करे कुतर्को मुग्ध जन, बुद्धि नहि स्थिरठाय. ॥ ४९ ॥
दाने इष्ट पमाय छे, दाने सर्व सधाय;
उत्तम ग्रहमां उपजे, ए सहु तस महिमाय. ॥ ५० ॥
राजग्रहे को उपजे, कोईक भिक्षुक घेर;
दान पुण्य मान्या विना, न्याय ग्रहे अंधेर. ॥ ५१ ॥
दान क्रिया तप जप थकी, प्रगट पुण्य बंधाय;
तदनुसारे जन्म होय, धर सदयुक्ति न्याय. ॥ ५२ ॥
पश्चिमवतनी संगथी, बुद्धि विकलता थाय;
शास्त्रो श्रवण कर्या विना, नास्तिकता मन पाय. ॥ ५३ ॥
सद्गुरु संग करे नहि, वांचे नहि सद्ग्रंथ;
आपमतिं आगल करी, चाले अवळे पंथ. ॥ ५४ ॥
दीर्घदृष्टि जेनी नहीं, तत्त्व तणुं नहि भान;
सुधारो ते शुं करे, बुद्धि हीन नादान. ॥ ५५ ॥
पुनर्जन्म नहि संपजे, कथनी करता कोय;
सत्य वचन तेनुं नहीं, कहुं विचारी जोय. ॥ ५६ ॥
यदि सिद्ध जो आतमा, पुनर्जन्म तो सिद्ध;
पुनर्जन्म संस्कार बाल, स्तन पाने प्रसिद्ध. ॥ ५७ ॥
जन्मे अंधा पांगला, पुनर्जन्मनां पाप;
रोगी शोकी को हुवे, पामे बहु संताप. ॥ ५८ ॥
जाति स्मरणे सिद्ध छे, पुनर्जन्मनी वात;
पुनर्जन्म अविरामथी, आतम होय अनाद. ॥ ५९ ॥
पहेरे त्यागे वस्त्र पण, नहि मानव बदलाय;
देह ग्रहेने छांडतो, आतम एहिज न्याय. ॥ ६० ॥

यश अपकीर्तिमान पान, चेतन ए सहु पाय. ॥ ७३ ॥
फेरफार वायुथकी, साजा गांडा थाय;
बोले एवुं बावरा, जूठु ए कहेवाय. ॥ ७४ ॥
ग्रथिलता कर्मोदये, निमित्त योगे थाय;
आतम भूले भान निज, गांडो जग गवराय. ॥ ७५ ॥
कर्ता भोक्ता कर्मनो, चतुर चेतन जाण;
पुनर्जन्मनी साविती, पूर्वे करी प्रमाण. ॥ ७६ ॥
पुनर्जन्मनी सिद्धता, भाखी आतम ग्रंथ;
समजु समजी सत्यने, चाले मुक्ति पंथ. ॥ ७७ ॥
श्रद्धा पक्की जो हुवे, तो सघळुं समजाय;
अभवी दुरभवी जीवने, श्रद्धा कदी न थाय. ॥ ७८ ॥
सघळुं अवळुं परिणमे, मीठु लागे झेर;
अभवी दुरभवी जीवने, अंतरमां अंधेर. ॥ ७९ ॥
कोण हुंने माहरुं, तेनुं नहि मन भान;
बाहिर दृष्टि वासना, बहिरातमनुं ठाण. ॥ ८० ॥
ईश्वर कर्ता मानता, बहिरातमनी ल्हेर;
आतमते परमातमा, मान्या वण अंधेर. ॥ ८१ ॥
रागद्वेष जेने नहीं, निराकार भगवान;
समवायि कारण विना, निमित्तनुं शुं ठाण. ॥ ८२ ॥
काळ अनादि दुनीयां, स्वयंसिद्ध ते जाण;
कर्ता नहि तेनो प्रभु, एवुं मनमां आण. ॥ ८३ ॥
काळ अनादि परिणमी, अशुद्ध परिणति योग;
देहादिकनो आतमा, कर्तापणे प्रयोग. ॥ ८४ ॥
आतम तेहिज ईश छे, सत्ताए कहेवाय;
शुद्धाशुद्ध सुवर्णवत्, धर सद्युक्ति न्याय. ॥ ८५ ॥

सम्यक् दृष्टि जेहनी, तेने सवळुं होय. ॥ ९८ ॥
जीव ईश्वरमां भेद तो, मायाथी परखाय;
बेमां छे ज्ञानादि गुण, भिन्नपणुं शुं थाय. ॥ ९९ ॥
भिन्नपणुं माया थकी, जीव ईश्वरमां भेद;
पर परिणतिए करी, शुं त्यां करीए खेद. ॥ १०० ॥
माया जड स्वरूप छे, चेतन नहीं कहेवाय;
जीव ईश्वरमां चेतना, द्वि तत्त्वे चित्तलाय. ॥ १०१ ॥
अनित्य आतम मानतां, घटे न युक्त विचार;
जन्मांतरमां यादी तो, नित्य थकी सोहाय. ॥ १०२ ॥
क्षणिक आतम मानतां, को कोथी बंधाय;
कोइ करे को भोगवे, ए मोटो अन्याय. ॥ १०३ ॥
क्षणे क्षणे विचार श्रेणि, उपजे विणशेभाइ;
आतम नित्य स्विकारतां, क्युं कर होय सगाइ. ॥ १०४ ॥
भूत भाविने संप्रति, त्रिकाले एक रूप;
स्वरूप फरे नहीं जेहनुं, मान नित्य कर चूप. ॥ १०५ ॥
नित्य आतमा होय तो, शो विचारे फेर;
जो विचारे फेर तो, नित्य ग्रहे अंधेर. ॥ १०६ ॥
अनित्य माटे आतमा, क्षणे क्षणे बदलाय;
करे विचारो आत्म फेर, क्षणिक वादनो न्याय. ॥ १०७ ॥
सद्गुरु कृपा कटाक्षथी, कहेता आतम तत्व;
सत्य युक्तिथी धारीये, तो प्रगटे भव्यत्व. ॥ १०८ ॥
अनित्य आतम मानवो, ग्रहि एकांते पक्ष;
अनेकांत मतज्ञानथी, सवळुं माने दक्ष. ॥ १०९ ॥
द्रव्यार्थिक नय पक्षथी, आतम नित्य कहाय;
पर्यायार्थिकनय थकी, अनित्य आतम थाय. ॥ ११० ॥

गुर्वाधीन मनडुं करो, पामो निज घर भान. ॥ १२३ ॥
श्रद्धा भक्ति गुरु तणी, जेवी मनमां होय;
तदनुसारे तत्त्वने, पामे भविका कोय. ॥ १२४ ॥
प्रिया प्राणने पुत्रथी, अधिको गुरुनो राग;
गुरु वचने गुणधर्म ने, पामे भवि सौभाग्य. ॥ १२५ ॥
असंख्यआत्मप्रदेशमय, आतम तत्त्व विचार;
आतम ते परमातमा, सिद्ध बुद्ध निरधार. ॥ १२६ ॥
पगथी शिर पर्यंत जे, पुद्गलरूपि देह;
वर्त्यो म्यानमां खड्गज्युं, निराकार गुण गेह. ॥ १२७ ॥
नहि इन्द्रियो आतमा, मन वाणीथी भिन्न;
अंतर आतम ओळखो, तेनुं ए आकीन. ॥ १२८ ॥
लेश्या योग न आतमा, नहि वर्गणा आठ;
अंतर आतम ओळखो, तेनो एछे पाठ. ॥ १२९ ॥
कर्ता छे निज रूपनो, अचळ अकळ भगवान;
शक्ति अनंति शाश्वती, देता निजगुण दान. ॥ १३० ॥
अमल अटल आधारवंत, वेत्ता पण नहीं वेद;
सूक्ष्मथी पण सूक्ष्मए, जरा नहि प्रस्वेद. ॥ १३१ ॥
काल अनादि योगथी, मिथ्या परिणति पीन;
कर्मरूप पुद्गल ग्रही, जिन पण थइयो दीन. ॥ १३२ ॥
जड पुद्गल संगे रही, भूल्यो निजगुण भान;
गुरु वचनामृत त्यागिने, कीधुं विषनुं पान. ॥ १३३ ॥
सत्ता वे मारी खरी, करी न तेनी याद;
तिरोभाव निज ऋद्धिनुं, हेतु छे परमाद. ॥ १३४ ॥
पर पोतानुं मानीने, रखल्यो हुं परदेश;
मोहमायामां मस्त थई, विविध पाम्यो क्लेश. ॥ १३५ ॥

ईश्वर आतम मानिता, नडतो नग अवतार. ॥ १४८ ॥
भोग रोगसद्आत्मनो, नहीं संसारे चेन;
स्वार्थियो संसार छे, मात पिताने बेन. ॥ १४९ ॥
शरीर कारागृह गण्यो, आयुष्य बेडी बंध;
हुं संसारे रानडुं, पुद्गलना ए स्कंध. ॥ १५० ॥
आतम ध्याने रक्तता, रत्नत्रयिनुं ध्यान;
एकोहं गुण पूर्णता, साहुं वर्ते ज्ञान. ॥ १५१ ॥
रत्नत्रयीनो स्वामी हुं, शुद्ध शाश्वत चिद्रूप;
नहीं अन्यनो हुं कदी, परमानंद स्वरूप. ॥ १५२ ॥
ज्ञानाज्ञाना वेदनी, कर्म सुख दुःख थाय;
चतुर्गति भवकूपमां, केवल दुःख ग्रहाय. ॥ १५३ ॥
क्रोध करे कोना प्रति, क्रोधी नहीं देखाय;
राग करे कोना प्रति, रागी नहीं दर्शाय. ॥ १५४ ॥
होवे मनमां द्वेषतो, द्वेषी पोते थाय;
द्वेषातीत मन मारुं, वर्ते तत्त्व जणाय. ॥ १५५ ॥
स्थिर भासे मन मारुं, तो सहु लागे स्थिर;
मूर्छातीत मनयोगथी, चेतन स्वयं फकीर. ॥ १५६ ॥
चित्ते भव भ्रमणा वधे, चित्ते भवनो नाश;
चित्ते चंचलता वधे, चित्ते सुखनी आश. ॥ १५७ ॥
मन मर्कट मदिरा पीवे, कुदे ठामो ठाम;
विषयातीत मन मांकडुं, स्थिर वर्ते सुख धाम. ॥ १५८ ॥
कष्ट क्रिया करतो फरे, वशवर्ते नहीं चित्त;
निष्फळ करणी जाणवी, ज्युंझांखरनुं चित्र. ॥ १५९ ॥
सरजल हाले हाल तुं, चंद्रतणुं प्रतिबिंब;
सरजल स्थिरे स्थीरते, मनवशवर्ति क्लीब. ॥ १६० ॥

रागे याथी रातदीन, ज्यां त्यां हुं भरमाउं;
रागद्वेषना योगथी, कर्म ग्रही दुखपाउं. ॥ १३६ ॥
सिद्ध बुद्ध परमातमा, जेवा सिद्ध मझार;
तेवो हुं छुं आतमा, फेर फार नहीं धार. ॥ १३७ ॥
जेवी स्वप्न दशाविषे, मन चंचळता थाय;
स्वप्न सृष्टि भासे बहु, जागंतां दूर जाय. ॥१३८ ॥
तेवी छे बहिरातमा, दशा विचित्रा वेद;
अंतर आतम थावतां, तेनो नहीं मन खेद. ॥ १३९ ॥
अंतर आतम माणिया, सूझेछे परभाव;
जागेछे निजरूपमां, चेतन एह स्वभाव. ॥ १४० ॥
चतुर्थ गुणस्थानक लहे, अंतर आतम योग;
द्वादश गुण स्थानक लगे, अंतर आत्म प्रयोग. ॥ १४१ ॥
अंतरआतम योगथी, समकिती कहेवाय;
अंतरदृष्टि तेहनी, भिन्नपणे परखाय. ॥ १४२ ॥
विषयारस विष सम हुवे, पर पुद्गल नही रंग;
उदासीनता चित्तमां, झीले समता गंग. ॥ १४३ ॥
कनक उपल सरखा हृदि, निंदक वंदक एक;
अंतर आतम माणिनी, वर्ते एहवी टेक. ॥ १४४ ॥
ज्ञान चरण आराधना, स्थिर भावे उपयोग;
औदयिक भावे भोग पण, जलपंकजने योग. ॥ १४५ ॥
आतम तत्त्व विचारणा, धर्म ध्यानमां चित्त;
आर्त रौद्रने त्यागता, अंतर आतम मित्त. ॥ १४६ ॥
आत्मोत्कर्षे चित्त नही, परापकर्षे ध्यान;
नहीं वृत्ति जेनी सदा, अंतर आतम जाण. ॥ १४७ ॥
विष्टागृह सम लागतो, सघळो आ संसार;

[illegible] ॥ १४८ ॥
[illegible], नहीं [illegible];
[illegible], [illegible]. ॥ १४९ ॥
[illegible], [illegible];
[illegible], [illegible]. ॥ १५० ॥
आतम [illegible], [illegible] ध्यान:
एकोई सुख पुद्गला, [illegible]. ॥ १५१ ॥
स्वरूपनो [illegible] हुं, सुख साधन चिद्रूप;
नहीं अन्यनो हुं कदी, परमानंद स्वरूप. ॥ १५२ ॥
[illegible] वेदतो, कदी सुख दुःख थाय;
चतुर्गति भवकूपमां, [illegible] दुःख [illegible]. ॥ १५३ ॥
क्रोध वश कीना मान, क्रोधी नहीं [illegible];
राग वश कीना मान, रागी नहीं [illegible]. ॥ १५४ ॥
होवे मनमां द्वेषता, द्वेषी पोते थाय;
द्वेषातीत मन थाकते, वर्ते तत्त्व जणाय. ॥ १५५ ॥
स्थिर थाते मन थाकते, तो सहु लागे स्थिर;
मूर्छातीत मनयोगथी, चेतन स्वयं फकीर. ॥ १५६ ॥
चित्ते भव भ्रमणा वधे, चित्ते भवनो नाश;
चित्ते चंचलता वधे, चित्ते सुखनी आश. ॥ १५७ ॥
मन मर्कट मदिरा पीवे, कूदे ठामो ठाम;
विषयातीत मन थाकतुं, स्थिर वर्ते सुख धाम. ॥ १५८ ॥
कष्ट क्रिया करतो फरे, वशवर्ते नहीं चित्त;
निष्फळ करणी जाणवी, ज्युं आंखरनुं चित्र. ॥ १५९ ॥
सरजळ हाले हालतुं, चंद्रतणुं प्रतिबिंब;
सरजळ स्थिरे स्थीरते, मनवशवर्ति जीव. ॥ १६० ॥

पुरुषार्थ मैमे प्रही, करजे मन आधीन;
आतम अर्थी तेजनो, कोइ न वाने दीन. ॥ १६१ ॥
आइं अवलुं दोडतुं, मननुं मोटुं झेर;
यावत् मन नवी झीलीयुं, तावत् छे अंधेर. ॥ १६२ ॥
मन चंचलता शुं करे, मन चंचलता वार;
मुक्ति सन्मुख मन करो, पामो भवजळ पार. ॥ १६३ ॥
विषय भीख भोगी सदा, मननुं त्हारु होय;
तावत् भ्रमणा भवतणी, करो न संशय कोय. ॥ १६४ ॥
मन मारो निजध्यानथी, वारो विषय विचार;
फरी फरी मळशे नहीं, मानवनो अवतार. ॥ १६५ ॥
द्वेषी तज तुं द्वेषने, द्वेषी शाने थाय;
द्वेषीजन संसारमां, चतुर्गति भटकाय. ॥ १६६ ॥
द्वेष न तारो धर्म छे, परपरिणतिथी द्वेष;
नाहक द्वेषकरी भवी, पामो भवमां क्लेश. ॥ १६७ ॥
शुद्ध स्वरूपी तुं सदा, निर्मळ सिद्ध समान;
पर पोतानुं मानीने, शुं तुं भूले भान. ॥ १६८ ॥
परपरिणतिथी तुं सदा, न्यारो चेतनराय;
आपोआप विचारतां, अनुभव पोते थाय. ॥ १६९ ॥
हसतो रोतो तुं नही, तुं छे गमनातीत;
देह भाडनी कोटडी, त्यां शुं ममता चित्त. ॥ १७० ॥
अनंत देहो मूकीयां, तेवी छे आ देह;
न्यारो तेथी आतमा, चिदानंद गुण गेह. ॥ १७१ ॥
उपजे विणशे तुं नही, तुं अविनासी जाण;
अजरामर आतम प्रभु, सुखनुं तुं छे ठाण. ॥ १७२ ॥
अनंत शक्तिमय सदा, अनंत ऋद्धि मूळ;

[illegible] ॥ १७३ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ १७४ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ १७५ ॥

[illegible]
[illegible] ॥ १७६ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ १७७ ॥

[illegible]
[illegible] ॥ १७८ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ १७९ ॥
अंतरदृष्टि धर्म छे, बाह्यदृष्टि कर्म;
समजे समजु [illegible], पामी तेनो मर्म. ॥ १८० ॥

अंतरदृष्टि जोवतें, उपजे मन आनंद;
केवल दुःख निधानरूप, त्यागे दुनीयां फंद. ॥ १८१ ॥
राजा रंकने बादशाह, ए सहु दुनीयां खेल;
त्यागे नहीं एमां जरा, ममता पुद्गल मेल. ॥ १८२ ॥
साची मोटो श्रेष्ठ तुं; दुनीयां छे तुज दास;
आशादासी वश करी, करतुं ध्याने वास. ॥ १८३ ॥
धर्माधर्माकाशनें, पुद्गल काल विचार;
न्यारो नेथी तुं सदा, काल अनादि धार. ॥ १८४ ॥

कालअनादि पुद्गले, पर परिणामी होइ,
मिथ्याअज्ञाने करी, शक्तिज तारी खोइ. ॥ १८५ ॥

पुद्गल मित्र न ताहरो, तस संगे नहीं सुख;
सुख छे एकाकीपणे, पर परिणामे दुःख. ॥ १८६ ॥
अहो ज्ञानी पण आतमा, पुद्गलथी बंधाय;
पुद्गल जड शुं जाणनुं, चेतन दुःख उपाय. ॥ १८७ ॥
शाताशाता पुद्गलो, क्षीर नीरज्युं होय;
परग्राहक थै आतमा, सुख दुःख पामे सोय. ॥ १८८ ॥
बाहिरदृष्टि चेतना, परिणमतां छे बंध;
बाहिर दृष्टि पावतां, चेतन पोते अंध. ॥ १८९ ॥
अंतरदृष्टि चेतना, करती आतम भान;
बंधाये नहीं आतमा, निज भावे गुलतान. ॥ १९० ॥
आत्मासंख्य प्रदेशथी, करतो स्वयं प्रकाश;
द्विउपयोगे चेतना, शाश्वत सिद्ध विलास. ॥ १९१ ॥
स्थिरदृष्टिथी धारीये, आतम शुद्ध स्वरूप;
भासे आतम ज्ञानमां, लोकालोक स्वरूप. ॥ १९२ ॥
केवल शुद्ध स्वरूपमां, अखंड आनंद होय;
बाकी दुनियादारीमां, दुःखनादरिया जोय. ॥ १९३ ॥
फेंकी रत्नचिंतामणि, कोइच्छे मनकाच;
क्षणिक मानव सुख हेत, परिहरे केम साच. ॥ १९४ ॥
शाश्वत सत्य ते आतमा, शाश्वत सुखनुं स्थान;
बाकी सुख न कोइमां, शुं भूले छे भान. ॥ १९५ ॥
गांडा अज्ञानीजना, अंतरमां अंधेर;
बाहिर सुखनी लालचे, भमता ठेरठेर. ॥ १९६ ॥
स्वप्न सुखलडी भक्षतां, भूख न भागे भाई;
पर पुद्गलथी सुख ते, केवल दुःख सगाइ; ॥ १९७ ॥
तुं पोताने पारखे, तुं छे अपरंपार;

[illegible] केवल ज्ञानमय, [illegible] कर्मो छार, ॥ १९८ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ १९९ ॥
[illegible]
[illegible] ॥ २०० ॥
[illegible]
[illegible] ॥ २०१ ॥
[illegible] ते आत्म ध्यान;
[illegible] भगवान. ॥ २०२ ॥

आत्म लोकालोकनो, [illegible] दृश्य;
छिन भोगि जाणि नहीं, नहीं आपने भेद. ॥ २०३ ॥
[illegible] रूप, गुण पर्यायाधार;
अनुभव अरूप तुं सदा, नहीं तुं [illegible]. ॥ २०४ ॥
मन चंचलता त्यागीने, करजो घटमां खोज;
चिदानंद चारित्रनो, प्रगटे अंतर मोज. ॥ २०५ ॥
अचल अटल अवगाहना, असंख्यप्रदेश जोय;
द्रव्यपणे तुज रूपथी, कदी न जुदा होय. ॥ २०६ ॥
परमातम ते तुं सदा, सिद्ध बुद्धनो भाव;
सोहं सोहं अनुभवे, साची होय सगाइ. ॥ २०७ ॥
क्षायिक भाव ऋद्धिनो, भोगी तुं हि सदाय;
ध्यावे शुद्ध स्वरूपने, तो सहु ए प्रगटाय. ॥ २०८ ॥
वात करे वळशे नहीं, करतुं निज उपयोग;
निज उपयोगी आतमा, अनंत सुखनो भोग. ॥ २०९ ॥
कर्माष्टकनी वर्गणा, ते तो पुद्गलरूप;
पुद्गलथी तुं भिन्न छे, मोक्षमयीचिद्रूप. ॥ २१० ॥

पुद्गल मित्र न ताहरो, तस संगि नहीं सुख;
सुख छे एकाकीपणे, पर परिणामे दुःख. ॥ १८६ ॥
अहो ज्ञानी पण आतमा, पुद्गलथी बंधाय;
पुद्गल जड शुं जाणवुं, चेतन दुःख उपाय. ॥ १८७ ॥
धाताधाता पुद्गलो, क्षीर नीरज्युं होय;
परग्राहक थै आतमा, सुख दुःख पामे सोय. ॥ १८८ ॥
बाहिरदृष्टि चेतना, परिणमतां छे बंध;
बाहिर दृष्टि वर्तता, चेतन पोते अंध. ॥ १८९ ॥
अंतरदृष्टि चेतना, करती आतम भान;
बंधाये नहीं आतमा, निज भावे गुलतान. ॥ १९० ॥
आत्मासंख्य प्रदेशथी, करतो स्वयं प्रकाश;
शुद्धोपयोगे चेतना, शाश्वत सिद्ध विलास. ॥ १९१ ॥
स्थिरदृष्टिथी धारीये, आतम शुद्ध स्वरूप;
भासे आतम ज्ञानमां, लोकालोक स्वरूप. ॥ १९२ ॥
केवल शुद्ध स्वरूपमां, अखंड आनंद होय;
बाकी दुनियादारीमां, दुःखनादरिया जोय. ॥ १९३ ॥
फेंकी रत्नचिंतामणि, कोइ ल्ये मनकाच,
क्षणिक मानव सुख हेत, परिहरे केम साच. ॥ १९४ ॥
शाश्वत सत्य ते आतमा, शाश्वत सुखनुं स्थान;
बाकी सुख न कोइमां, शुं भूले छे भान. ॥ १९५ ॥
गांडा अज्ञानीजना, अंतरमां अंधेर;
बाहिर सुखनी लालचे, भमता ठेरंठेर. ॥ १९६ ॥
स्वप्न सुखलडी भक्षतां, भूख न भागे भाई,
पर पुद्गलथी सुख ते, केवल दुःख सगाई; ॥ १९७ ॥
तुं पोताने पारखे, तुं छे अपरंपार;

शिष्यो आ संसारमां, एवा धरजे ख्याल. ॥ २२३ ॥
अंतर तरवे योग्यता, धारे सज्जन शिष्य;
अंतर आतम ओळखी, थावे प्रभु जगदीश. ॥ २२४ ॥
जगन्नाथ ते आतमा, तीर्थ वडुं संसार;
सत्य तीर्थ समज्या विना, शोध्यो नहि कंइ सार. ॥ २२५ ॥
जेथी सहु शोधाय छे, ते तुं आतमराय;
अनंत ऋद्धि स्वामी तुं, निजपदने निज गाय. ॥ २२६ ॥
उल्टी नदीने उतरी, जावुं पेले पार;
परमातम पद तेहवुं, मानि दुष्कर धार. ॥ २२७ ॥
टींटोडो उद्यम करे, फळ हुं जलधि शोष;
तेवुं साहस आत्ममां, करतां टे. संतोष. ॥ २२८ ॥
धर्मध्यान अवलंबतां, वर्ते शुद्ध स्वभाव;
शुक्लध्यानना अंशने, पामे निजगुण दाव ॥ २२९ ॥
शुक्लध्यानने ध्यावतो, करतो कर्म प्रणाश;
केवलज्ञानोद्योतथी, लोकालोक प्रकाश ॥ २३० ॥
घनघाति चउ कर्मनो, [illegible]
दग्ध रज्जुवत् वेदनी, आदि चउ [illegible] ॥ २३१ ॥
आयुः कर्मोदय थकी [illegible]
सर्वकर्मना अभावथी, पाम [illegible] ॥ २३२ ॥
जन्म मरण ना ज्यां जरा [illegible]
क्षुधा पिपासा ज्यां न [illegible] ॥ २३३ ॥
शरीर पंचातीत ज्यां [illegible]
स्याद्वाद स्वरूपवंत, आ [illegible] ॥ २३४ ॥
अवर्णना ज्यां नही, [illegible]
पंच [illegible] [illegible] ॥ २३५ ॥

बीजथी जेम वृक्ष तेमज विचारथी तो देह छे.
शुभाशुभ वपुना भवि तेम शुभाशुभ मन एह छे. ॥ ८ ॥
बीजोमां जेवीज शक्ति तेवीज विचारे,
शुभाशुभ जे मन परिणामो कर्म वधारे;
शक्तिथी लोहचुंबक शुचि आकर्षे जेमज,
शुभाशुभ परिणामों कर्माकर्षे तेमज.
शुभाशुभ विचारमांज चैतन्य शक्ति पर मळी,
परस्वभावे परप्रदेशने छंडती परने वळी. ॥ ९ ॥
मन परिणामे बंध कह्यो छे सूत्रे देखो,
मनथी सृष्टि मनथी मुक्ति पंडित पेखो;
जेवी मननी वृत्ति तेवा फलने चाखो,
सारां खोटां बीजां मन फावे ते राखो.
बीज वावो आम्रनुं त्यर आम्र फळ शुभ लागशे;
बीज वावो बबुलनुं तो शूळ जथ्थो वागशे. ॥ १० ॥
मनने केळववाथी केळवणी छे उंची,
मन केळवणी वण केळवणी समजो नीची;
अशुभ विचारो हरवामां केळवणी सारी,
धार्मिक उच्चाशयमां केळवणी बलिहारी.
आत्म शक्ति मान करवी केळवणी जगमां खरी;
बुद्धिसागर आत्म शक्तिज प्रगटनी जग जयकरी. ॥ ११ ॥
आत्म शक्तिनी खीलवणी संयम अभ्यासे,
शुद्ध विचारो करवाथी बहु शक्ति प्रकाशे;
प्राण विनिमय शक्ति मनना संयम योगे,
हिप्नोटीझमप्रमुख शक्ति संयमना भोगे.
टाकिर्माने सारिमां मूत गर्ने विरने टालनी;

आत्म शक्ति सत्य मोटी रोग दोषो खाळती. ॥ १२ ॥
मंत्रोपासनमां पण श्रद्धानी छे शक्ति,
मंत्रोपासनथी प्रगटे छे देवनी व्यक्ति;
श्रद्धा पण मननी शक्ति छे संयम भारी,
हेतु पूर्वक ज्ञान यथार्थी श्रद्धा सारी.
आत्म शक्ति सत्य पंथेज वापरे वृद्धि खरी,
बुद्धिसागर ज्ञान योगे आत्म शक्तिज जयकरी. ॥ १३ ॥
आत्म शक्तिने दैविक शक्ति जगजन कहेवे,
आत्म शक्तिने आद्य शक्ति नामे कोइ सेवे;
पिंड पिंडमां आत्म शक्तिनी ज्योतिज जागी,
आत्म शक्ति उपासक योगी तेनोज रागी.
आत्म शक्ति योगथी देव अनेक रूपोने करे,
आत्म शक्ति योगथी देव गगनमां झट संचरे. ॥ १४ ॥
आत्म शक्तिना प्रादुर्भावे ईश्वर पोते,
चेतन ते परमेश्वर बीजे शीदने गोते;
आत्म प्रभुनी सेवाथी छे मीठा मेवा,
आत्म शक्तिने खीलववाथी चेतन देवा.
कर्म पडदो चीरीने झट ब्रह्मतेजे झगमगे,
बुद्धिसागर आत्म सूर्य पिंडमां तो तगतगे. ॥ १५ ॥
पोते ईश्वर भ्रांति भागे घट परखातो,
पोताने पोते गातो ने पोते ध्यातो;
पोताने पोते कहेतोने पोते रमतो,
पोताने तो पूज्य गणीने पोते नमतो;
ईश्वर पोते देहमां छे चैतन्य शक्ति व्यक्तिथी,
बुद्धिसागर वीर्य शक्ति आतमा निज भक्तिथी. ॥ १६ ॥

बीजथी जेम वृक्ष तेमज विचारथी तो देह छे.
शुभाशुभ वपुना मनि तेम शुभाशुभ मन एह छे. ॥ ८ ॥
बीजोमां जेवीज शक्ति तेवीज विचारे,
शुभाशुभ जे मन परिणामो कर्म वधारे;
शक्तिथी लोहचुंबक शुचि आकर्षे जेमज,
शुभाशुभ परिणामों कर्माकर्षे तेमज.
शुभाशुभ विचारमांज चैतन्य शक्ति पर भळी,
परस्वभावे परग्रहीने छंडती परने वळी. ॥ ९ ॥
मन परिणामे बंध कह्यो छे सूत्रे देखो,
मनथी सृष्टि मनथी मुक्ति पंडित पेखो;
जेवी मननी वृत्ति तेवा फळने चाखो,
सारां खोटां बीजो मन काने ते राखो.
बीज वावो आम्रनुं त्यां आम्र फळ शुभ लागशे;
बीज वावो बबुलनुं तो शूळ अंगो वागशे. ॥ १० ॥
मनने केळववाथी केळवणी छे ऊंची,
मन केळवणी पण केळवणी समजो नीची;
अशुभ विचारो हरवामां केळवणी सारी,
धार्मिक उपायोमां केळवणी बलिहारी.
आत्म शक्ति मान करवी केळवणी समजो खरी;
बुद्धिसागर आत्म शक्तिज प्रगटवी मन वशकरी. ॥ ११ ॥
आत्म शक्तिनी खीलवणी संयम अभ्यासे,
दृढ विचारो करवाथी बहु शक्ति प्रकाशे;
मात्र विनिमय शक्ति मनना संयम योगे,
विश्वोद्धारक शक्ति संयमना भोगे.
दुर्विचारोने वासिनी मूळ मांही विनवे टाळवी;

बाह्य अने अंतर त्राटकमां चेतन भक्ति;
बाहिर् करतां अन्तर त्राटक शक्ति वधारे,
अंतरत्राटक ज्ञानयोगथी दोषो वारे.
असंख्यप्रदेशी आत्मव्यक्ति धारणामां धारीए;
बुद्धिसागर ध्यानयोगे जीवने झट तारीये. ॥ २१ ॥
आत्मिक शक्ति सहुथी मोटी सुखने आपे,
आत्मिक शक्ति सहुथी मोटी दुःखडां कापे;
आत्मस्वरूपे लीन थवाथी अनुभव आवे,
अन्तरमां उद्योत सदा जिनवाणी गावे.
आत्म शक्ति यत्न करतां ईशता वेगे मळे,
बुद्धिसागर आत्मशक्ति प्रगटतां सुखमां भळे. ॥ २२ ॥
आत्मशक्ति अभ्यास करे अन्तरना योगी,
आत्मशक्ति अभ्यास करे चेतनना भोगी;
आत्मज्ञानथी आत्म शक्तिनी शोधज थाती;
सद्गुरुगमथी ज्ञान लह्याथी वस्तु पमाती.
आत्मज्ञाने रीझीए दील ध्यान प्याला पीजीए,
बुद्धिसागर लीजीए शिव चित्त तन्मय कीजीए. ॥ २३ ॥
आत्म शक्तिना सेवक छे वैरागी त्यागी,
आत्म शक्तिना ध्याता छे अन्तरना रागी;
आत्म शक्तिनो महिमा जगमां जाणो भारी,
आत्म शक्तिने सेवो प्रेमे नरने नारी.
आत्मनी विवेचनाथीज आत्ममां रंगावबुं,
बुद्धिसागर आत्ममां स्थिर चित्त ध्याने भावबुं ॥ २४ ॥
आत्म शक्तिथी जयडंको जगमां झट वागे,
आत्म शक्तिथी सुर नरपतियो पाये लागे;

आत्म शक्ति अभ्यासक ध्याने कर्म हणेछे.
निजरमणताध्यानथी तो आत्म शक्ति खीलती,
सहजशक्ति आत्मनी खरी सर्व दोषो पीलती. ॥ २९ ॥
सदुपयोगे सुज्ञानीनी लब्धि शक्ति,
दुरुपयोगे अज्ञानिनी लब्धि शक्ति;
चेतनशक्ति पामी ज्ञानी जरा न फूले;
अज्ञानी लब्धिने पामी भवमां झूले,
अज्ञानी पण ज्ञानियोना संगथी सुधरे खरो,
परस्वभावे लब्धिने नाहि वापरे मनमां धरो. ॥ ३० ॥
आतम शक्तिने खीलववी अन्तरमां पेसी,
असंख्यप्रदेशी चेतनराया निर्भयदेशी;
शुद्धस्वभावे स्थिरता करवी ध्यान विचारे,
चेतन तरतो भवजलधिथी परने तारे.
आत्मशक्ति खीलववामां चित्त निश्चलता करो;
बुद्धिसागर आत्मशक्तिने पामीने दुःखडां हरो. ॥ ३१ ॥
चेतन शक्ति जे जे अंशे प्रगटे साची,
ते ते अंशे धर्म खरो मानो मन राची;
निरुपाधिथी चेतन शक्ति तुर्त प्रकाशे,
निरुपाधियोगे झट चेतन शर्म विलासे.
आतम शक्ति खीलववा झट निरुपाधिपद राचीए;
बुद्धिसागर आत्मप्रेमे परम ईशता याचीए. ॥ ३२ ॥
परमईश भगवान् हृदयमां प्रेमे ध्यावो,
पोते छे भगवान् हृदयमां वेगे भावो;
स्वामी सेवक पोते ते आपे निज देतो,
शब्दातीत व्यवहारे ते वाणीने कहेतो.

ईश चेतन देव तेने पूजीए मेमे भवी;
बुद्धिसागर ज्ञान किरणे भासतो हृदये रवि. ॥ ३३ ॥

आत्म शक्तिथी योगी मेरुगिरि कंपावे,
आत्म शक्तिथी योगी पृथ्वीनेज ध्रुजावे;
आत्म शक्तिने साध्य कर्याथी सिद्ध कहावे,
आत्म शक्तिनी भक्ति कर्याथी विद्या आवे.
आत्म शक्ति स्मरण करतां प्रगटती व्यक्ति खरी;
बुद्धिसागर आत्मशक्ति योगिओए घट वरी. ॥ ३४ ॥

आत्मशक्तिने केळववामां गुरुनुं शरणुं,
आत्म शक्तिनी आगल कर्माच्छादन तरणुं;
तरणाथी सूरज तो कदी न ते ढंकाशे,
एवी शक्ति गुरुगमथी जाणी विश्वासे.
आत्मशक्ति झगमगे त्यां मुक्तिनां सुख सत्य छे;
बुद्धिसागर आत्मशक्तिम केळवणी ए कृत्य छे. ॥ ३५ ॥

केवलज्ञाने जाणे दर्शनथी सहु देखे,
केवलज्ञाने प्रगटपणे भावो सहु पेखे;
श्वासोश्वासे आत्मध्यानथी शक्ति सुहावे,
श्वासोश्वासे आत्मध्यानथी शक्ति वधावे;
क्षयोपशमथी वीर्यशक्ति हि आत्मनी प्रगटे खरी.
बुद्धिसागर शूरवीरनी वीर्यशक्ति दील धरी. ॥ ३६ ॥

कुमतिने सुमतिरूपे छे ज्ञाननी शक्ति,
क्षयोपशमने क्षायिक भावे ज्ञाननी व्यक्ति;
उपशम क्षयोपशमने क्षायिक भावे स्थिरता,
क्षयोपशमथी जाणो स्हेजो चेतन वीरता.
क्षायिक क्षयोपशम भेदे मानीए घट वीर्यता,

द्धिसागर आत्म शक्तिज जाणीए दील धैर्यता. ॥ ३७ ॥

पोपशमनी शक्ति पामी मोह हठावे,
पोपशमनी शक्तिथी जगमां पूजावे;
ारकर्मना क्षयोपशमथी शक्ति न्यारी,
क्तितणो भंडार आत्मनी छे बलिहारी.
ाश्चर्य जगमां मानवुं शुं आत्मशक्ति आगले,
द्धिसागर आत्म शक्तिज पामतां सर्वे मले. ॥ ३८ ॥

रस्वभावे आत्म शक्तिने जे वापरता,
ग्रांतिथी भूलेला जीवो ते नहि तरता;
ात्मस्वभावे आत्मशक्तिनी थाती वृद्धि,
ायिकभावे आत्मशक्तिथी घटमां सिद्धि.
ायिकभावे आत्म शक्तिज शुद्ध निर्मल दीपती,
द्धिसागर शिव सनातन सर्व शत्रु जीपती. ॥ ३९ ॥

आत्मशक्तिनी श्रद्धाथी ध्याता सुखपावे,
आत्मशक्तिनी श्रद्धाथी मोहादिक जावे;
आत्मशक्तिनी श्रद्धाथी हिंमत बहु आवे,
आत्मशक्तिनी श्रद्धाथी देवो वश थावे.
आत्मनासामर्थ्य थी तो शरीर आखुं हालतुं;
आत्मनासामर्थ्यथी तो शरीर आखुं चालतुं. ॥ ४० ॥

आत्मतणी शक्तिथी जगमां सर्व बनेछे,
चेतननी शक्ति तो समजो आत्म फनेछे;
आत्म शक्तिथी वीरजिने तो मेरु हलाव्यो,
आत्म शक्तिथी बाहुबली जगमां जयपायो.
आत्मना सामर्थ्यथी तो भरत केवल पामीया;
महामुनि अति मुक्तिजीए कर्म दोषो वामीया. ॥ ४१ ॥

आत्म शक्तियी सर्वयोए शीयल्ने धार्यु,
आत्म शक्तियी गजसुकुमाले कार्य सुधार्युं;
आत्म शक्तियी अन्तर चक्षु क्षणमां उघडे,
आत्म शक्तियी धर्म कृत्यतो कदी न बगडे.
आत्म शक्ति मोटकी छे सर्वथी जगमां अहो;
बुद्धिसागर आत्मधर्मे रागीने जन मन रहो. ॥ ४२ ॥

आत्म शक्तिनी परिपूर्णता प्रगटे ज्यारे,
सिद्ध बुद्ध जिनेश कहावे चेतन त्यारे;
विघटे पुद्गल कर्मवर्गणा निर्मल न्यारो,
चिदानंद भंडार अरूपी चेतन प्यारो;
सिद्धासनने वाळीए घट ध्याइने चेतनमणि;
बुद्धिसागर ध्यानयोगे आत्म शक्तिज छे घणी. ॥ ४३ ॥

आत्म शक्तिनुं वर्णन कदीन पुरु थातुं,
सद्गुरु कृपाकटाक्षे चेतन रूप पमातुं;
विषयेच्छानो नाश यथार्थी संयम वृद्धि,
परिपूर्ण स्याद्वाद स्वरूपी चेतन ऋद्धिः
देह छतां पण देहथी तो भिन्न भासे छे यदि;
बुद्धिसागर ज्ञान शक्तिज प्रगटनी त्यारे हृदि. ॥ ४४ ॥

सहज शुद्ध उपयोग हृदयमां झळहळ भासे,
आनंद अपरंपार स्वभावे ब्रह्म विकासे;
आनाजाना कर्म यकी पोते छे न्यारो,
विमलेश्वर विभ्यात हृदयमां निशदिन प्यारो.
शुद्धध्याने ध्याइए निज सत्य शांति स्वरूपने;
बुद्धिसागर आत्म ज्योतिः ध्याइए निज रूपने. ॥ ४५ ॥

मृत्युंजय प्रख्यात स्वभावे निर्मल ज्योति,

द्रव्यगुणपर्याय सहज निर्मल छे योगि;
प्रगटे स्याद्वादिनी शुद्धि ध्यान करवाणी,
प्रगटे सहज स्वभाव आत्मनुं रूप वर्णाणी.
सर्वांगपर्यंदनी भावनानी शुद्धता दील धारिए,
बुद्धिसागर सहज योगे आस्वादने माणिए. || ४६ ||
प्रगटे शुद्ध विचारे सत्यानंदनी मोजो,
तजी पुद्गलनी आश हृदयमां चेतन खोजो;
चेतनमां स्पर्शन थइने निशदिन रहेशो,
चेतनना प्रेमी थइ रहेने शिवपुर लेशो.
क्षायिक भावे ऋद्धियो नव आतमा सहेजे वरे,
बुद्धिसागर ज्ञानमूर्ति सहज गुणने अनुसरे. || ४७ ||
शुद्धाशयनो राग करो जगमां जे मोटो,
अशुद्ध आशय त्याग करो दुःखदायी खोटो;
सहजसमतायोगे रमीये थइने सुखी,
अन्तर् चेतन शुरता साधे कदी न दुःखी.
उपयोगन जीवनुंमट ज्ञान तेजे झळहळे,
बुद्धिसागर आत्म सेवे जोइए ते झट मळे. || ४८ ||
आत्मप्रदेशे शुरता साधी स्थिरता सेवो,
त्रण भुवनमां स्थिरता सुख जेवो नहि मेवो;
जाण्युं तेणे जाण्युं छे चेतन सुख प्यारु,
चेतन सुखने जाण्या वण अन्तर अंधारु.
दुर्गम दुर्लभ आत्मसुखने योगिओ केइ जाणता;
बुद्धिसागर सहज सुखने हृदयमां केइ आणता. || ४९ ||
चेतन श्रद्धा अनेकान्तनयथी छे साची,
सापेक्षाए आत्म धर्ममां रहीए राची;

क्षयोपशमना भेद ज्ञानथी एमज लेखो.
क्षयोपशम भावे जीवोमां शक्तिना भेदो खरा;
बुद्धिसागर शक्ति भेदो जगत्मां जय जय करा. ॥ ५४ ॥

ज्ञानादिक जे चार गुणोमां शक्ति भेदो,
शुक्लध्यानना महाशस्त्रथी तेने छेदो;
क्षयोपशम गुण तेतो क्षायिक भावे होवे,
अनेकान्तनी दृष्टि धरीने योगी जोवे.
क्षयोपशम ते हेतु छे ने क्षायिक कार्य कहाय छे,
बुद्धिसागर क्षयोपशमनो शक्ति साधन थाय छे. ॥ ५५ ॥

क्षयोपशमनी शक्ति समकित प्रगटे साची,
क्षयोपशमनी शक्ति समकित वण तो काची;
आत्मशक्तियो अंतरमां परिणमती समजो,
समकितनुं सामर्थ्य गणीने तेमां रमजो.
सम्यक्त्व शक्ति आत्ममांहि प्रगटतां दुःख नाश छे,
बुद्धिसागर आद्य समकित शक्तिनो विश्वास छे. ॥ ५६ ॥

अन्तर संयम निश्चल भावे शक्ति वधारे,
अन्तर संयम निश्चल भावे दुःखडां वारे;
अन्तर संयम क्रिया थकी तो सुखनी लीला,
अन्तरसंयम क्रियापरायण सन्त रसीला.
देह वाणी मन क्रियामां आत्म स्थिरता नहि जरा,
बुद्धिसागर योगसाधन मुनियो जग जय करा. ॥ ५७ ॥

साची गुरुगम आत्म क्रिया जगमां जयकारी,
पुद्गलनी किरियाथी न्यारी दुःख हरनारी;
आत्म क्रियाथी अनुभव साचो मनमां भासे,
विरति गुणथी संयम शिखरे जीव प्रकाशे.

દૃઢિમાગર આત્મગતિમ મગટેમ ૫ નેહ છે. ॥ ૬૨ ॥
મસ્તાંગ પેમનની હાનિ પૂર્ણ મચાવે.
ગર્વિષ્ઠને સિદ મળા પેમન અત્યાગે;
[illegible] માયરને મુનિવર [illegible] [illegible],
[illegible] પેમન [illegible] પેમન મારે.
આત્મગતિ [illegible] મારે મુનિઓ ટોળા છે;
દૃઢિમાગર મતિ [illegible] [illegible] [illegible]. ॥ ૬૩ ॥
[illegible]
[illegible];
[illegible],
[illegible]
[illegible].
દૃઢિમાગર [illegible] ॥ ૬૪ ॥
[illegible].
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
દૃઢિમાગર [illegible]

उपशम आदिक भाव व्यक्तिता तेनी आदि,
वस्तुस्वभावे धर्म मर्मने ज्ञानी जाणे,
अन्तरमां उपयोग धरीने सुखडां माणे.
आत्म शक्ति प्रगट करवा दृष्टि अंतर खोलशो,
बुद्धिसागर अजितचेतनशक्तिनी जय बोलशो. ॥ ७१ ॥
पोते छे भगवान् हृदयमां नक्की धारो,
व्यक्तिभावने साध्य करीने चेतन तारो;
तिरोभावनो व्यक्ति भाव साची जिन मुक्ति,
समजी सत्यस्वरूप हृदयमां धरशो युक्ति.
उपादान ते धर्म छे ने निमित्त ते व्यवहार छे,
बुद्धिसागर आत्म शक्तिज उपादान जयकार छे. ॥ ७२ ॥
आत्मतीर्थने धार्या वण समता नहि आवे,
आत्मतीर्थने जाण्याथी सहु लेखे आवे;
सर्व तीर्थमां चेतन तीर्थ कह्युं छे मोटुं,
आत्म तीर्थनी आगळ अन्य विभाविक खोटुं.
ज्ञान दर्शन सूर्य चंद्र बे आरति नित्य उतारता,
बुद्धिसागर चेतन ईशनी सत्य छे परमार्थता. ॥ ७३ ॥
तारंगा श्री अजित जिनेश्वर दर्शन कीधुं,
चउ निक्षेपे जिन दर्शन स्पर्शन सुख लीधुं;
निश्चयचेतन शक्ति साधे अजित जिनेश्वर,
व्यक्तिथी छे भिन्न गुणोथी सदश सुखकर.
ओगणीश चोसठ साल चैत्रनी अमावास्याए कर्यो,
बुद्धिसागर चेतनशक्ति ग्रंथ मंगलपद भर्यो. ॥ ७४ ॥

इति चेतनशक्ति ग्रन्थः समाप्तः

चेतनस्तुतिः (स्वाध्याय.)

गंगातट तपोवनमां रे थनी रचना भारी-ए राग.

नमो चेतन ईश्वर रे सकळ गुणना स्वामी,
नमो चेतन ब्रह्मा रे प्रभु अन्तर्यामी;
नमो केवलज्ञानथी रे व्यापक विष्णु खरा,
नमो निश्चय चरणथी रे महादेव सुखकरा. ॥ १ ॥
नमो सत्य निरंजन रे निरागी निर्नामी,
नमो भवदुःखभंजन रे रंजन गुणरामी;
नमो निज गुण भोगी रे पुद्गलनी न आश जरा,
नमो निजगुणयोगीरे प्रभु भव दुःख हरा. ॥ २ ॥
परभावनो कर्त्ता रे काळ अनादि थकी,
मोहभावना योगेरे गयो तुं छेक छकी;
बहुमलीन बन्यो छे रे पोतानु भान भूली,
रह्यो पुद्गलसंगे रे धरीने मोह शूळी. ॥ ३ ॥
लाख चोराशी चौटेरे भवनगरीमां फर्यो,
पण अन्त न आव्यो रे नहि परभाव हर्यो;
हवे चेतन चेतो रे प्रभु तुज पोते छे,
वश्यो कायामां पोते रे बीजे शुं गोते छे. ॥ ४ ॥
देह वाणीने मनथी रे चेतन तुं भिन्न खरो,
ज्ञान दर्शन चरणथी रे जाणीने चित्त धर्यो;
थाओ चेतन प्रेमीरे चेतनमां छे धर्म खरो;
सत्य चेतनधर्मेरे सुखोदधि भव्य वरो. ॥ ५ ॥
बाह्य खटपट त्यागीरे अन्तरमां राग धरो;
बाह्य भव जंजाळेरे कदी नहि कष्ट हरो,

बादरसूक्ष्मनिगोदमांरे भूलेहो भव जीवो;
नहि चेतन सोधेरे पांटेहो दुःख रीवो. ॥ ६ ॥
हवे चेतन खोजोरे अन्तरमां लक्ष्मी खरी;
अन्तरना तो ध्यानेरे जीवोए मुक्ति वरी,
उपशम क्षयोपशमथीरे क्षायिक साध्य करो;
औदयिक निवारीरे भवोभव दुःख हरो. ॥ ७ ॥
शुद्ध भात्मिकभावेरे परिणमो प्रेम करी;
शुद्धचारित्रयोगेरे रहे नहि कर्म जरी,
चिन्तदोषो निवारीरे चेतन ध्यान करो;
शुद्ध चेतन पोतेरे अशुद्धता परिहरो. ॥ ८ ॥
शुद्धपरिणति साधोरे शुद्धोपयोग धरी;
जागो शुद्धोपयोगेरे ध्यानमां रंग वरी,
शुद्ध आनन्द पामोरे लही नव ऋद्धि खरी,
सेवो साधन साचांरे अन्तर लक्ष धरी. ॥ ९ ॥
देखो अनुभव नयनेरे निरंजन नाथ विभु.
शुद्ध संयम पुष्पेरे पूजो श्री आत्मप्रभु,
मारा अन्तर स्वामीरे परमेश्वर तुंज प्रभो;
ज्ञानचक्षु प्रकाशीरे मुक्तिना पंथे वरो. ॥ १० ॥
जागो शक्ति विलासीरे त्रण भुवन धणी,
प्यारा परम जिनेश्वररे खरो घट दिनमणि.
खरी शांतिना भोगीरे खरेखर तुं योगी,
शुद्ध आनंदस्वामीरे निश्चय नहि रोगी. ॥ ११ ॥
खरो देव तुं देहेरे निश्चय वात भली,
स्थिरचित्तथी ध्यानेरे कर्मनी राशि टळी;
शुद्धासंख्यप्रदेशीरे नमुं हुं पोताने,

वात मनमां धरीछेरे अभय पद करवाने. ॥ १२ ॥

गावे पोते पोतानेरे व्यवहारे भेद पडे,
षट्कारक समजेरे समजण सारी जडे;
शुद्धध्यानदशामांरे भूलातुं जगत भूंडुं,
शुद्धध्यान कर्यांथीरे जडयुं घट तत्त्व रुडुं. ॥ १३ ॥

स्वयंभूसमुद्रनेरे हस्त थकी तरवुं,
शुद्धचेतन वर्णनेरे रसनाथी करवुं;
निर्विकल्पदशामांरे अनुभव धार्यो छे,
धरी श्रद्धा हृदयमांरे मोहारि निवार्योछे. ॥ १४ ॥

छंडी चेतनलक्ष्मीरे हवे नहि थाय भमुं,
हीरो हस्त चडयोछेरे हवे नहि थाय भमुं;
प्रभु तुंहि तुंहि ध्यावुंरे हुं तुं नो भेद नहि.
पोते पोताने कहेवुंरे विचारनो भेद ग्रही. ॥ १५ ॥

पोते पोताने देखुंरे पोते पोताने मळ्यो,
नहि पुद्गल ममतारे अज्ञानभाव टळ्यो;
नाम रूपथी न्यारोरे चिद्घन चित्त वर्यो,
बुद्धिसागर ध्यानेरे, अखंडानंद धर्यो. ॥ १६ ॥

प्रीति वर्णन.

पैसा पैसा पैसा त्हारी-ए राग.

प्रीति प्रीति प्रीति प्रीति, प्रीतिछे सुखकारी रे;
दुनियाने प्रीति छे प्यारी, प्रीतिथी छे यारी रे. प्रीति० ॥ १
प्रीतिनो आगल शुं भीति, प्रीतिथी छे नीति रे;
प्रीतिथी परमेश्वर प्यारो, प्यारी प्रीति रीति रे. प्रीति० ॥ २
प्रीति विना लुखुं भोजन, प्रीति सहुथी मीठी रे;
प्रीतिथी संपीली दुनिया, नजरे ज्यां त्यां दीठी रे. प्रीति० ॥ ३
प्रेम विनातो चेन पडे नहि, प्रीति जीवन मोटुं रे;
प्रीति वण तो क्लेशी दुनिया, प्रीति वण तो खोटुं रे. प्रीति० ॥ ४
दुध मीठुं साकर मीठी, मीठी घेवर धारी रे;
सहुथी मीठी प्रीति जगमां, समजो नरने नारी रे. प्रीति० ॥ ५
प्रीति वण भक्ति छे लूखी, प्रीति वण श्या मेवा रे;
प्रीति वण तो सेवा लूखी, प्रीति वण श्या देवा रे. प्रीति० ॥ ६
प्रीति आगल प्राण नकामा, प्रीति सारी खोटी रे;
धर्मे सारी पापे बूरी, प्रीति सारी रोटी रे. प्रीति० ॥ ७
जेवी प्रीति तेवी रीति, प्रीतिना बहु भेदो रे;
प्रीतिना विरहे प्रगटे छे, जगमां ज्यां त्यां खेदो रे. प्रीति० ॥ ८
प्रीतिथी भक्ति छे सहेली, प्रीति कामणगारी रे;
प्रीतिनुं अजवालुं भारी, प्रीतिनो बलिहारी रे. प्रीति० ॥ ९
प्रीति आगल सर्व नकामुं, प्रीति सुखनी क्यारी रे;
बुद्धिसागर धार्मिकप्रीति, धरजो नरने नारी रे. प्रीति० ॥ १०

धार्मिक केळवणीथी श्रद्धा, जांवे भवभव भीतिरे. केळवणी०॥ ३ ॥
धार्मिक केळवणी पाम्या वण, सुखी नहि नरनारीरे;
नव तत्त्वोनुं ज्ञान लह्या वण, उमर जावे हारीरे. केळवणी. ॥ ४ ॥
धार्मिक केळवणीथी शान्ति, चित्तदोष दूर जावेरे;
अंतर तत्त्वनुं ज्ञान लह्याथी, परम महोदय पावेरे. केळवणी०॥ ५ ॥
चेतन ज्ञाता चेतन ध्याता, चेतनमां सुख भारीरे;
चेतन विना नहि सुख बीजा, निश्चय जोजो विचारीरे. केळवणी. ६
सातनयोनी सापेक्षार्थी, चेतन तत्त्व जणायरे;
सप्तभंगीनी केळवणीथी, साचुं तत्त्व ग्रहायरे. केळवणी०॥ ७ ॥
केवलज्ञाने वीर प्रभुए, केळवणीने भाखीरे;
केळवणीनो शक्ति मोटी, दर्शावे शुभ दाखीरे. केळवणी०॥ ८ ॥
केळवणीथी निर्मल मनडुं, केळवणी गुण कयारीरे;
केळवणीथी साचुं सोहुं, परखे सज्जन धारीरे. केळवणी०॥ ९ ॥
विद्यानी वृद्धिथी ऋद्धि, केळवणीथी जाणोरे;
धार्मिक केळवणी लेवामां, उद्यम दीलमां आणोरे. केळवणी०॥१०॥
केळवणीथी चेतन सुधरे, निंदा विकथा जावे रे;
धार्मिक केळवणी खीलवतां, शाश्वत सुखडां पावेरे. केळवणी०॥११॥
हिंसादिक दोषोने हणवा, केळवणी छे पहेली रे;
दया दान गुण वृद्धि माटे, केळवणी छे वहेली रे. केळवणी० ॥१२॥
गुरुमुखथी धार्मिक केळवणी, लीजे विनय वधारी रे;
गुरुनी श्रद्धा भक्तियोगे, विद्या वृद्धि भारी रे. केळवणी० ॥१३॥
जिनश्रुतवाणी केळवणीथी, कर्म कलंक कपावे रे;
सद्गुरुमुनिवरसंगत मेवे, अनुभव रस्य पमाडेरे. केळवणी० ॥१४॥
षड्द्रव्योनुं स्वरूप साचुं, केळवणी ए भारी रे;

अष्टाविंश लब्धिने जाणे, केळवणीथी ज्ञानी रे;
पंचभावने ज्ञानी जाणे, समजे नहि अभिमानी रे. केळवणी० ॥१६॥
षट्कारकने समजे ज्ञानी, योगाष्टक सुखकारी रे;
सहज समाधि सन्तो पामे, केळवणी अवधारी रे. केळवणी० ॥१७॥
अलख निरंजन दर्शन करवुं, केळवणीने पामी रे;
परमब्रह्मनी प्राप्ति सहेजे, होवे चेतन रामी रे. केळवणी० ॥१८॥
विषय विकारो क्षय करवाने, केळवणी जग सारी रे;
धार्मिककेळवणी पाम्या वण, टळे न टेव नठारीरे. केळवणी०॥१९॥
चेतन परम महोदय पामे, केळवणी ते उंची रे;
अन्तरात्मनी केळवणी वण, केळवणी छे नीची रे. केळवणी०॥२०॥
केळवणीथी मंगल कोडी, उच्चाशय करनारीरे;
परमानंद महोदय कारण केळवणी, जयकारीरे. केळवणी०॥२१॥
आत्मिक धर्मोन्नति केळवणी, लेने ते जन तरशेरे;
क्षायिकभावे मंगल मोटुं, जन्म धरीने वरशेरे. केळवणी०॥२२॥
रागद्वेषने क्लेश वधे ते, केळवणी छे कूडीरे;
वस्तुस्वभावे धर्म जणावे, केळवणी ते रूडीरे. केळवणी०॥२३॥
अनेकांत चेतनना ज्ञाने, शाश्वत सुखडां थावेरे;
कर्माष्टकनो नाश करीने, मुक्तिपुरी सोहावेरे. केळवणी०॥२४॥
गुरुगम केळवणी पामीने, लहीए शाश्वत सिद्धिरे;
बुद्धिसागर मंगलमाला, रत्नत्रयीनी ऋद्धिरे. केळवणी०॥२५॥

समाप्त.
